

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIV/196/2021
z dnia 22 listopada 2021 r.

2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

DANIEL SMUCZEK
665 648 952
DANIEL.SMUCZEK@WP.PL

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030	6
2.1. Pojęcie Strategii Rozwoju	6
2.2. Wymogi prawne opracowania	7
2.3. Procedura formułowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno	8
3. Diagnoza Gminy Stubno	9
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy	9
3.2. Demografia.....	12
3.3. Rynek pracy i bezrobocie	20
3.4. Gospodarka i rolnictwo	24
3.5. Oświata, sport i kultura	33
3.6. Walory historyczne i turystyka.....	38
3.7. Ochrona zdrowia	40
3.8. Pomoc społeczna.....	40
3.9. Bezpieczeństwo publiczne	42
3.10. Komunikacja i transport.....	42
3.11. Gospodarka mieszkaniowa i budownictwo	44
3.12. Infrastruktura techniczna.....	48
3.13. Planowanie przestrzenne.....	50
3.14. Gospodarka finansowa.....	51
3.15. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	54
4. Główne problemy w obszarach strategii	56
4.1. Główne problemy w obszarze społecznym.....	56
4.2. Główne problemy w obszarze infrastruktura i środowisko	58
4.3. Główne problemy w obszarze gospodarki i promocji gminy	59
5. Gmina w oczach mieszkańców	60
6. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT	64
6.1. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Jakość życia”	65
6.2. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Potencjał gospodarczy”	66
6.3. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Kapitał ludzki”	67
6.4. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Komunikacja, położenie”	68

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

6.5.	Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Atrakcyjność przyrodnicza i potencjał turystyczny i środowisko”	69
6.6.	Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Zarządzanie rozwojem”	70
6.7.	Wnioski z diagnozy - analiza SWOT – szanse i zagrożenia	71
7.	Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju Gminy.....	72
7.1.	Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja.....	74
7.1.1.	Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno	74
7.1.2.	Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno	76
7.2.	Obszar 2 Efektywne zarządzanie rozwojem gminy	79
7.2.1	Cel operacyjny II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne.....	79
7.2.2.	Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi	81
7.2.3.	Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju Gminy	84
7.3.	Obszar 3. Wysoka jakość życia mieszkańców	87
7.3.1.	Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej	87
7.3.2.	Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy	90
7.3.3.	Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.....	93
7.3.4.	Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców.....	95
7.4.	Obszar 4 Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego	98
7.4.1	Cel operacyjny IV.1 Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Stubno.....	98
7.4.2.	Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki	100
7.4.3.	Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno – sportowej.....	101
7.4.4.	Cel operacyjny IV.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację.....	103
8.	Wieloletni Plan Inwestycyjny.....	105
9.	Część planistyczna	111
9.1	Misja i wizja.....	111
9.2	Cel nadrzędny	112
9.3	Model rozwoju.....	112
9.4	Model strukturalny funkcjonalno – przestrzennej Gminy.....	113
9.5	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	117

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

9.6	Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia	126
9.7	Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań ..	133
10	Cześć wdrożeniowa.....	151
10.1	Struktura zarządzania i wdrożenia strategii rozwoju gminy	153
10.2	System obiegu informacji w ramach zarządzania strategią rozwoju gminy	155
10.3	System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno	155
10.4	Analiza wskaźnikowa.....	157
10.5	Raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno	157
10.6	Schemat i harmonogram realizacji procesu monitoringu	157
10.7	Zasady aktualizacji.....	158
10.8	Partycypacja społeczna	160
11	Ramy finansowe oraz źródła finansowania	162
12	Spis tabel	165
13	Spis map	166
14	Spis Wykresów	167
15.	Spis załączników	167

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Stubno jest formalnym dokumentem, który określa strategiczne kierunki rozwoju Gminy na lata 2021-2030. Jest komplementarna z innymi regulacjami planistyczno-strategicznymi, obowiązującymi w Gminie. Dokument będzie nadrzędny względem dokumentów sektorowych dotyczących obszaru Gminy Stubno, jednocześnie pozostając spójny z dokumentami wyższego rzędu – w szczególności Strategią Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030. Strategia będzie wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 została opracowana na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnianych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji były warsztaty strategiczne, w których uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń, organizacji senioralnych i młodzieżowych, przedsiębiorcy, sołtysi, radni, pracownicy Urzędu Gminy, kierownicy jednostek organizacyjnych.

Podstawowym dokumentem prawnym określającym zadania Gminy, na którym opierano się podczas przygotowywania Strategii, jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372). Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057).

Ważnym elementem prac nad Strategią było doradztwo i wsparcie oraz udział w warsztatach strategicznych **Zespołu do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030**, w skład, którego wchodził:

- **Ryszard Adamski** – Wójt Gminy Stubno – Koordynator prac nad Strategią Rozwoju,
- **Danuta Kusz** – Sekretarz Gminy Stubno,
- **Jolanta Wawro** – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

Prace nad Strategią rozpoczęto w lutym 2021 roku, kiedy to Wójt Gminy Stubno podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Szczegółowy tryb i harmonogram pracy przyjęto uchwałą nr XXVII/157/2021 Rady Gminy Stubno z dnia 5 lutego 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030.

2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

2.1. Pojęcie Strategii Rozwoju

Strategia Rozwoju jest dokumentem, który w jasny sposób wskazuje kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić zrównoważony rozwój, a mieszkańcom poprawę, jakości życia. Jej celem jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, co trzeba zrobić, aby funkcjonować i rozwijać się w przyszłości. Strategia Rozwoju Gminy to plan długofalowego działania Rady Gminy Stubno, Wójta Gminy Stubno i wspierających go urzędników z Urzędu Gminy Stubno oraz wszystkich, którym na sercu leży lepsze jutro gminy, wobec szans i zagrożeń wynikających ze zmieniającego się otoczenia i działań innych podmiotów. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju działanie takie jest ukierunkowane przez wartości i opcje uznane przez społeczność lokalną, bazujące na wewnętrznym potencjale sił i uwzględniające jej wewnętrzne słabości.

Strategia Rozwoju ma charakter krótkookresowy tzn. obejmuje zwykle okres kilku lat. Dłuższa perspektywa dla potrzeb jednostek samorządu terytorialnego nie jest zasadna, ponieważ powoduje, że cele stają się mniej realne np. nie spełniają kryterium SMART (Konkretność, Mierzalność, Afirmatywność, Realistyczność, Określone w czasie).

Strategia Rozwoju nie może zawierać precyzyjnej listy inwestycji do realizacji, a jedynie wskazać te kluczowe, ponieważ z definicji jest to domeną Wieloletnich Prognoz Finansowych. Tak szczegółowe informacje mogą być umieszczane tylko w dokumentach, które zawierają stale aktualizowane plany finansowe. Popętnienie takiego błędu spowodowałoby, że Strategia Rozwoju bardzo szybko straciłaby swoją aktualność i wystąpiłaby konieczność zmiany przez Radę Gminy.

Warto zauważyć, że Strategia Rozwoju jest dokumentem „otwartym”, nie powinien być opracowaniem „zamkniętym w szafie”, o którym przypomina się tylko wtedy, gdy istnieje konieczność dodatkowego uzasadnienia dokumentacji aplikacyjnej do programu operacyjnego. Przyjmuje się, że mogą pojawić się czynniki wewnętrzne i zewnętrzne w istotny sposób wpływające na założenia dokumentu. Dlatego proces realizacji Strategii Rozwoju powinien mieć charakter dynamicznej ciągłości, uwzględniającej możliwe zmiany uwarunkowań, w celu ewentualnej korekty planów.

Strategia Rozwoju jest dokumentem, który w swoich założeniach ma być wzorem rozwoju gminy. Określa on m. in.: ostateczną wizję rozwoju, operacyjne i strategiczne cele wraz z zadaniami a także sposobem ich realizacji. Dokument ten musi przede wszystkim wyróżniać się pewnymi cechami:

- Zawierać analizę sytuacji na danym terenie,
- Opracowywany plan działań musi odpowiadać na problemy tego obszaru,
- Powinien być oparty na zasobach lokalnych i wskazywać wyraźnie na oddolny charakter jego realizacji,
- Powinien zawierać opis kluczowych celów strategicznych,
- Powinien zawierać system monitorowania, aktualizacji i oceny.

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Strategia Rozwoju stanowi podstawę działania gminy, programów i przedsięwzięć, a także polityki przestrzennej (jedna z podstaw dla sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy). Informuje o warunkach podejmowania i realizacji wszelkich działań w gminie. Podnosi wiarygodność wobec partnerów zewnętrznych, dla których niejednokrotnie stanowi podstawę oceny współpracy z gminą lub lokalizacji własnych działań na terenie gminy.

Stanowi podstawę korzystania przez gminę z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych zewnętrznych źródeł finansowania. Zgodnie z Dyrektywą Unii Europejskiej każda jednostka samorządowa powinna opierać swoje działania inwestycyjne współfinansowane ze środków Unii Europejskiej na planie strategicznym. Po wstąpieniu Polski do UE Strategia Rozwoju oraz Program Rozwoju są wskazywane, jako jedne z najważniejszych dokumentów (nadrzędne wobec innych dokumentów) w funkcjonowaniu Jednostek Samorządu Terytorialnego, przedstawiające kierunki rozwoju jednostki na najbliższe lata.

Najważniejsze jest jednak, że Strategia Rozwoju tworzy platformę współdziałania wszystkich zainteresowanych podmiotów, głównych aktorów życia publicznego (mieszkańców, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, przedsiębiorców oraz władz gminy) w celu wypracowania wspólnej przyszłości, odpowiadającej ich potrzebom.

2.2. Wymogi prawne opracowania

Podstawą prawną uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 10e ust. 1 te same ustawy gmina może opracować strategię rozwoju gminy, natomiast art. 10f ust. 2 określa, że projekt strategii opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii, dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa.

Poprzednia strategia została opracowana w 2014 r., a do jej przygotowania posłużyły dane z końca roku 2013 oraz 2014. Strategia obowiązywała do roku 2020. Obecnie, w stosunku do tego okresu, zmieniły się uwarunkowania społeczne i gospodarcze m.in. dzięki absorpcji środków unijnych i krajowych zmodernizowano szereg dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych, zmieniła się skala infrastruktury technicznej (w tym zwłaszcza wodno-kanalizacyjnej, której długość w ostatnich latach zwiększyła się) oraz infrastruktura szkolnictwa.

Jednak najważniejszym argumentem przemawiającym za aktualizacją strategii są ramy wieloletnie budżetu Unii Europejskiej, które zobowiązują gminę do opracowania wizji rozwoju uwzględniającej nowe wyzwania i polityki horyzontalne.

Powyższe przesłanki jednoznacznie wskazują, iż pożądane jest, aby gmina Stubno ponownie oceniła swój potencjał i uwarunkowania rozwoju, a także na nowo określiła cele i kierunki, które będą optymalne w nowych uwarunkowaniach.

2.3. Procedura formułowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno

Procedura formułowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 jest złożonym procesem, w ramach którego należy wymienić następujące etapy:

Etap I – Przygotowanie do wdrożenia:

- Decyzja samorządu o rozpoczęciu procedury formułowania strategii rozwoju lokalnego,
- Wybór zespołu ekspertów zewnętrznych,
- Przygotowanie ankietyzacji mieszkańców.

Etap II – Przygotowanie diagnozy:

- Zbieranie i analiza danych o gminie,
- Analiza dokumentów strategicznych lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich,
- Ocena przebiegu procesów rozwojowych w przeszłości,
- Analiza zasobów gminy oraz trendów społeczno-gospodarczych,
- Identyfikacja słabych i mocnych stron gminy,
- Określenie szans i zagrożeń rozwoju gminy.

Etap III – Hierarchizacja celów:

- Sformułowanie wizji i misji gminy,
- Opracowanie scenariuszy rozwoju gminy,
- Określenie strategicznych celów rozwoju,
- Określenie celów operacyjnych,
- Hierarchizacja celów.

Etap IV – Implementacja strategii:

- Konsultacje dokumentu ze społecznością lokalną,
- Określenie podmiotów, procedury oraz monitoringu w procesie wdrażania strategii,
- Przyjęcie Strategii Rozwoju przez Radę Gminy Stubno,
- Realizacja projektów przyczyniających się do osiągnięcia celów strategicznych.

3. Diagnoza Gminy Stubno

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy

Gmina Stubno jest to gmina wiejska usytuowana we wschodniej części województwa podkarpackiego. Stanowi jedną z dziesięciu gmin powiatu przemyskiego i jest zarazem najbardziej wysuniętą na północny-wschód gminą tego powiatu.

Mapa 1 Gmina Stubno na tle Rzeczypospolitej Polskiej oraz województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Google Sites

Mapa 2 Gmina Stubno na tle powiatu przemyskiego

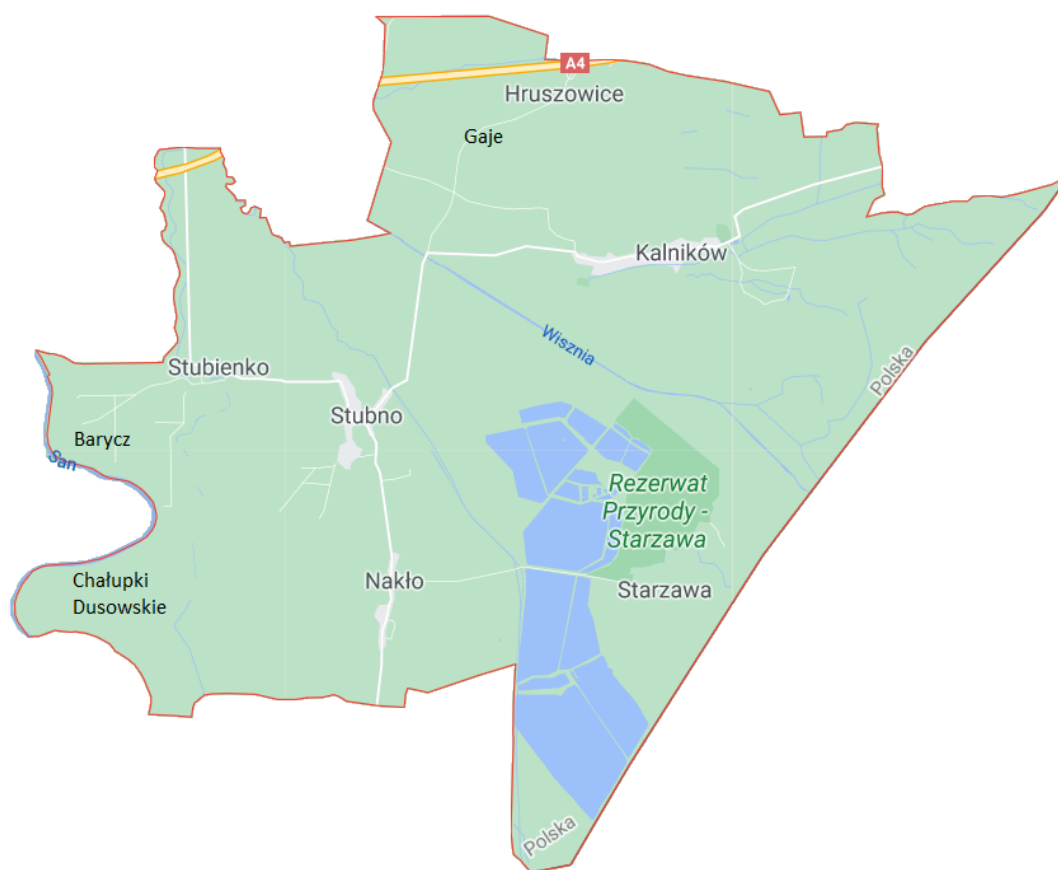
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Scentralizowanego Systemu Dostępu do Informacji Publicznej

Gmina Stubno sąsiaduje z Gminą Medyka i Gminą Żurawica – od strony południowej, z Gminą Orły – od strony zachodniej oraz z Gminą Radymno należącą do powiatu jarosławskiego – od strony północnej. Gmina Stubno jest gminą położoną w strefie nadgranicznej – od strony wschodniej przylega, bowiem do granicy państwowej z Ukrainą.

Powierzchnia Gminy Stubno wynosi 89,23 km², co stanowi około 7 % powierzchni powiatu przemyskiego i około 0,5 % powierzchni całkowitej województwa podkarpackiego.

W skład Gminy Stubno wchodzi 9 miejscowości, w obrębie, których utworzono 8 sołectw: Barycz, Gaje, Hruszowice, Kalników, Nakło, Starzawa, Stubienko oraz Stubno. Największymi miejscowościami tej Gminy są Stubno (stanowiące zarazem siedzibę władz samorządowych Gminy) oraz Kalników. Miejscowości te wyróżniają się na tle innych zarówno pod względem wielkości powierzchni terytorialnej, jak i gęstości zaludnienia.

Mapa 3 Gmina Stubno z usytuowaniem poszczególnych miejscowości

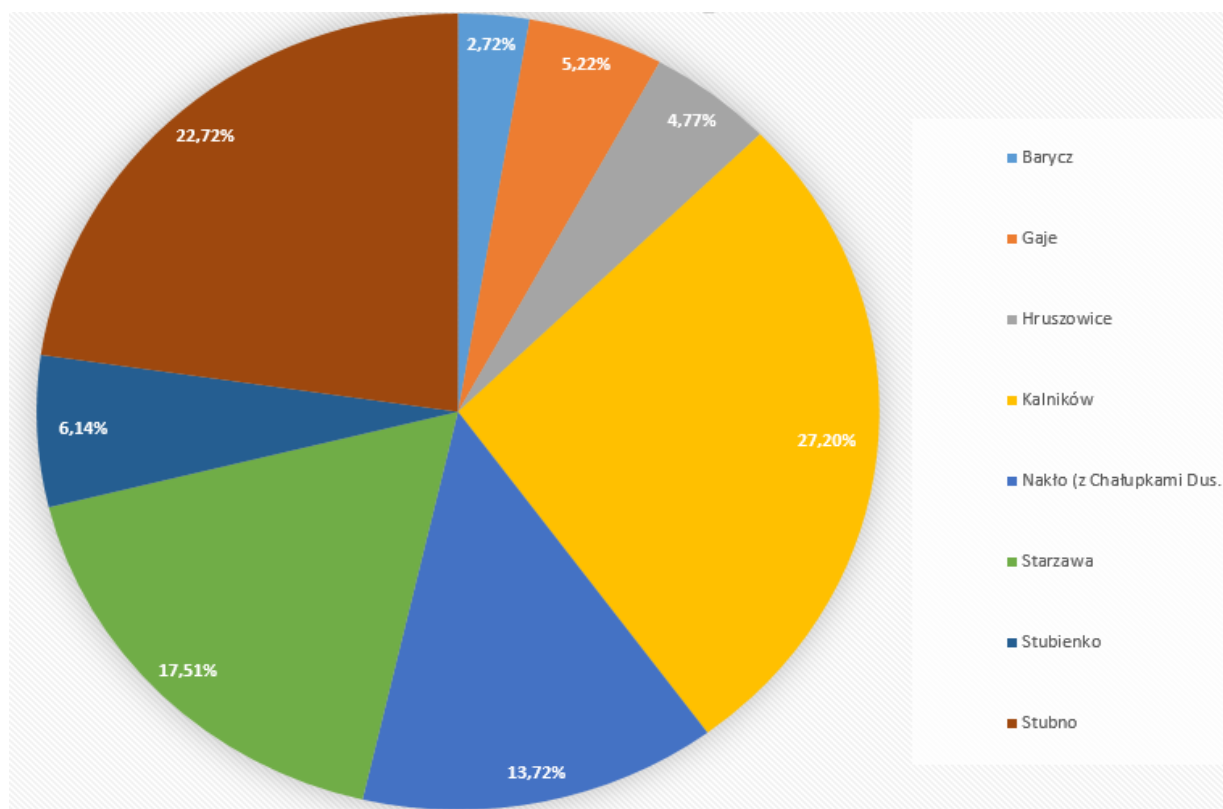
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Google Maps

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Stubno

LP.	SOŁECTWO	POWIERZCHNIA [km ²]
1.	Barycz	2,43 km ²
2.	Gaje	4,66 km ²
3.	Hruszowice	4,26 km ²
4.	Kalników	24,27 km ²
5.	Nakło (z Chałupkami Dus.)	12,24 km ²
6.	Starzawa	15,62 km ²
7.	Stubienko	5,48 km ²
8.	Stubno	20,27 km ²
Ogólna powierzchnia gminy		89,23 km²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Stubno

Wykres nr 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Stubno w ujęciu procentowym

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie Gminy Stubno nie ma żadnej miejscowości posiadającej status miasta, przy czym najbliższymi aglomeracjami są Miasto Przemyśl (usytuowane w odległości 25,9 km od siedziby Gminy – Stubno) oraz Miasto Radymno (usytuowane w odległości 14,3 km od Stubna). W niedalekim sąsiedztwie znajdują się także dwa większe przejścia graniczne z ruchem osobowo-

towarowym: Medyka-Szeginie (odległość około 15 km) oraz Korczowa - Krakowiec (w odległości mniej więcej 20 km). Przez północną część Gminy Stubno przebiegają dwa odcinki autostrady A4 pomiędzy węzłem Przemyśl, a węzłem Korczowa.

Rys historyczny

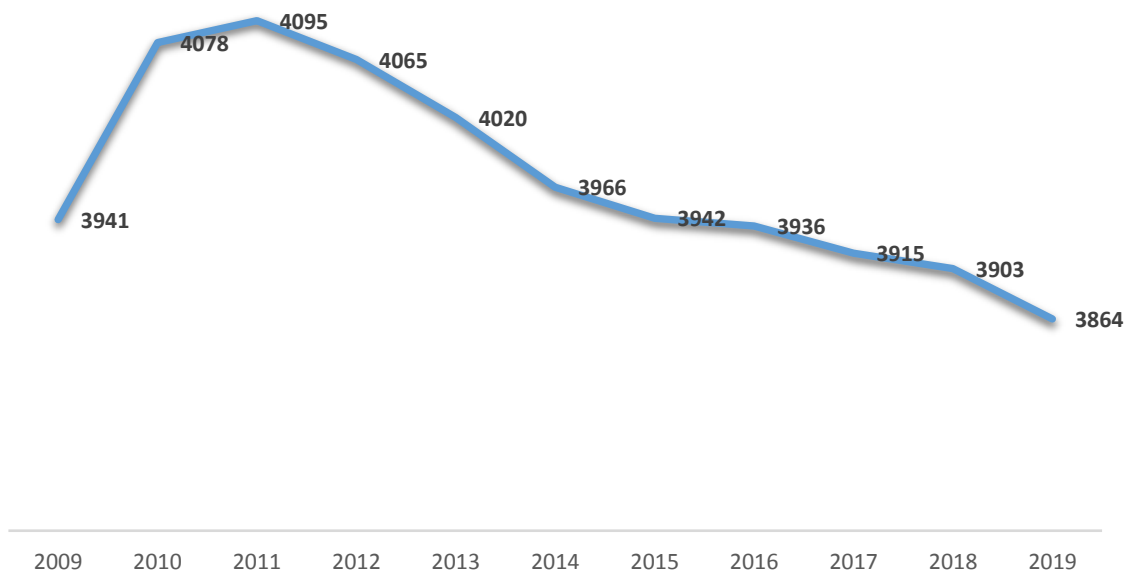
Nazwa Gminy Stubno pokrywa się z nazwą jej siedziby, czyli miejscowością Stubno. Istnieje kilka różnych wersji, co do pochodzenia nazwy Stubno i obecnie ciężko jest ocenić, która z nich jest prawdziwa. Pierwsza z nich głosi, iż okolica miejscowości usytuowanej pomiędzy rzekami San i Wisznia stanowiła teren zalewowy, bagnisty, przez który przebiegały nasypane ścieżki (groble), nazywane przez mieszkańców „stupynami”. Gdy wody opadły, nasypy te – „stupyny” pozostały i to one, jako element charakterystyczny krajobrazu dały początek nazwie wsi. Kolejna legenda głosi, że w otoczeniu osady, przy drodze prowadzącej z Medyki do Radymna stała słynna karczma z napisem „W stępno”. W języku rosyjskim nazwa ta wymawiana była, jako „W stupno” i po dalszej transformacji wieś zaczęto nazywać Stubnem. Z innego podania wynika z kolei, że tereny gminy Stubno były w okresie wieków średnich obiektem regularnych najazdów tatarskich. Okolice osady były jak to opisano powyżej stosunkowo bagniste, zaś zmasowany stukot kopyt końskich prowadzonych przez Tatarów wydobywał charakterystyczny odgłos nazywany przez mieszkańców „Stup noch”, co po odpowiednim przekształceniu mogło zainicjować nazwę miejscowości Stubno.

Pierwsze udokumentowane wzmianki dotyczące wsi Stubno pochodzą z „Kodeksu Małopolskiego” datowanego na rok 1358. Król Kazimierz Wielki nadał tereny Stubna i okolic dwóm szlachetnie urodzonym braciom – Szymonowi i Leonowi, za ich zasługi. W czasach panowania tegoż króla wybudowano w Stubnie budowlę obronną – basztę, w której mieściła się siedziba ówczesnych właścicieli Stubna. Majątek stubieński pozostawał w rękach prywatnych do czasów II Wojny Światowej, a po jej zakończeniu w roku 1945 przeszedł na własność państwa.

3.2. Demografia

Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2019 roku gminę Stubno zamieszkiwało 3 864 mieszkańców, w tym 1 964 kobiet i 1 900 mężczyzn. Współczynnik feminizacji obejmuje, zatem 103 kobiety na 100 mężczyzn. Biorąc pod uwagę powierzchnię gminy wynoszącą 89,23 km², gęstość zaludnienia obejmuje statystycznie 44 osoby na 1 km² i kształtuje się niemalże trzykrotnie poniżej średniej krajowej (123 osoby na 1 km²). Na tle ludności powiatu przemyskiego (74 061 mieszkańców), mieszkańcy gminy Stubno stanowią zaledwie 5 % jego potencjału demograficznego.

Wykres nr 2 Liczba mieszkańców gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019

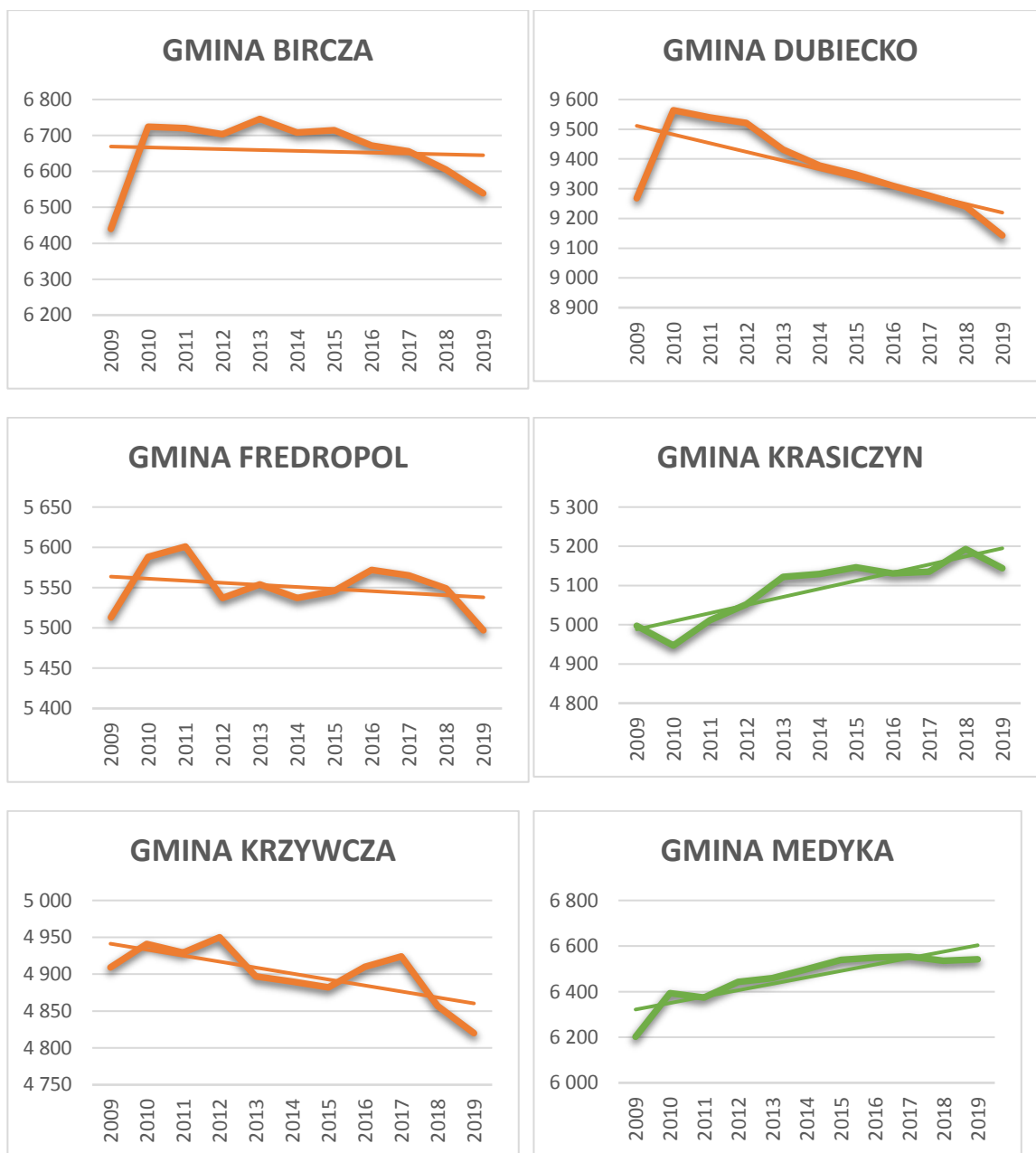
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

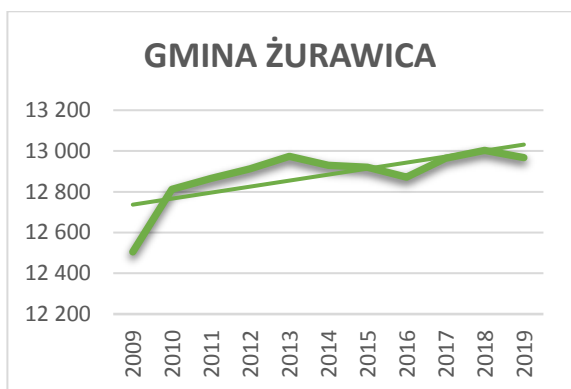
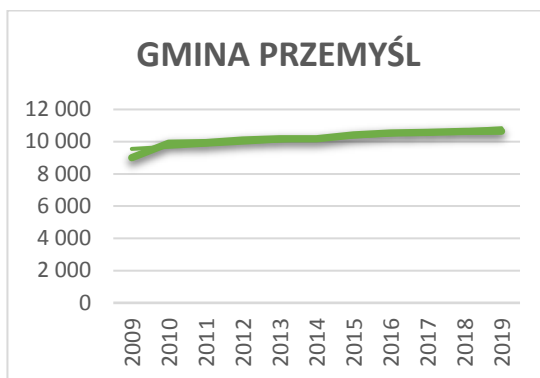
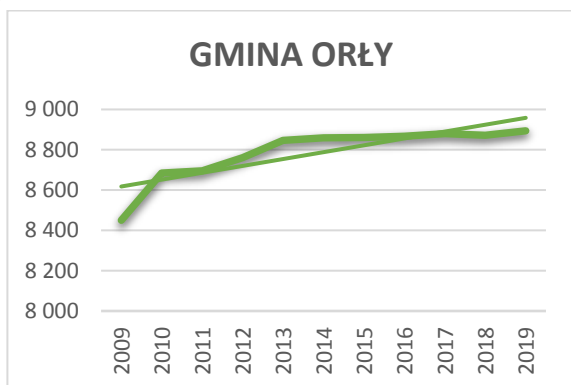
W oparciu o dane zamieszczone na powyższym wykresie, liczba mieszkańców gminy Stubno ulegała w ostatnich latach sukcesywnemu pomniejszeniu i w 2019 roku wynosiła ona najmniej w ciągu ostatniej dekady. W stosunku do roku 2009, różnica ta wynosi 77 mieszkańców.

Tendencja zniżkowa występuje także w wielu innych gminach należących do powiatu przemyskiego. Analizując dane odnoszące się do wieloletniego stanu populacji poszczególnych gmin tego powiatu, zaobserwować można pewien charakterystyczny trend. Zjawisko ubożenia liczby mieszkańców staje się aktualne we wszystkich gminach ościennych – znacząco oddalonych od aglomeracji w postaci miasta Przemysła. Sytuacja związana z pomniejszeniem społeczeństwa spotykana jest, zatem w gminach: Bircza, Dubiecko, Fredropol, Krzywca i Stubno. Reguła ta zdaje się być potwierdzona poprzez wskazanie, iż ludność preferuje koncentrowanie się wokół ośrodków miejskich. Wobec powyższego zaobserwować można, że gminy przyległe do Przemysła odnotowują stały przyrost liczby swoich mieszkańców. Dodatnia sytuacja demograficzna występuje w gminach: Krasiczyn, Medyka, Orły, Przemysł i Żurawica. Sytuacja demograficzna Gminy Stubno nie jest, zatem odosobnionym przypadkiem. Zasób liczby mieszkańców w dużej mierze, nie jest zależny od prosperowania danej gminy, ale od jej położenia geograficznego i związanego z nim dostępu do metropolii stanowiącej istotne centrum gospodarcze.

Niezależnie od tego, warto wskazać, że prognozy Głównego Urzędu Statystycznego zakładają istnienie trendu związanego ze zmniejszaniem się liczby ludności gmin. Zjawisko to wynikać będzie z naturalnego starzenia się społeczeństwa oraz powszechnych ruchów migracyjnych.

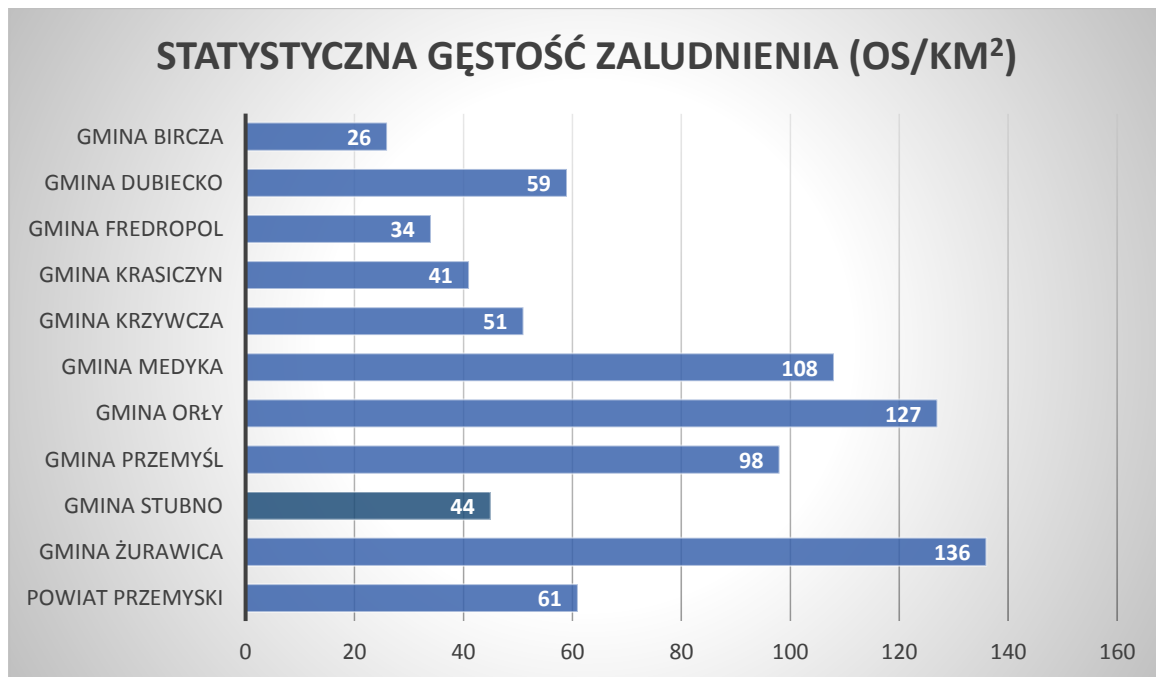
Wykres nr 3 Liczba mieszkańców pozostałych gmin powiatu przemyskiego na przestrzeni lat 2009-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Wykres nr 4 Statystyczna gęstość zaludnienia poszczególnych gmin oraz powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

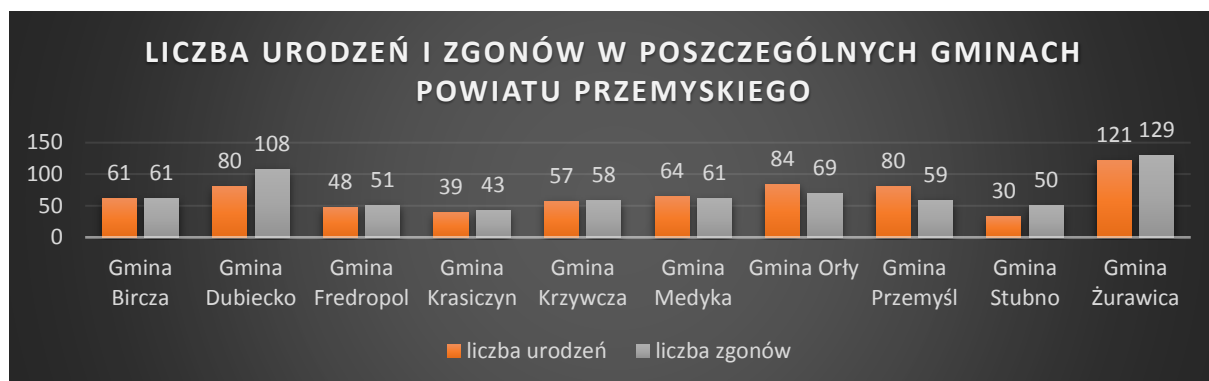
Zgodnie z danymi GUS z 2019 roku, gęstość zaludnienia gminy, będąca stosunkiem liczby ludności do jej powierzchni jest jedną z najmniejszych w całym powiecie przemyskim i obejmuje statystycznie 44 osoby na 1 km². Mniejsze wartości odnotowują jedynie gminy: Bircza, Fredropol i Krasiczyn. Dla celów porównawczych, średnia gęstość zaludnienia w powiecie przemyskim wynosi 61 osób na 1 km². Z kolei lider całego zestawienia – gmina Żurawica posiada gęstość zaludnienia na poziomie 136 osób na 1 km², co w odniesieniu do stopnia rozmieszczenia ludności gminy Stubno stanowi wartość ponad trzykrotnie wyższą.

Na koniec 2019 roku gmina Stubno odnotowała ujemny przyrost naturalny oscylujący na poziomie -20, gdyż liczba zgonów (50) zdecydowanie przewyższała liczbę urodzeń żywych (30). Współczynnik przyrostu naturalnego będący stosunkiem powyższego salda do ogólnej liczby ludności pomnożony przez liczbę tysięcy wynosi -5,18. Oznacza to, że na każde 1000 mieszkańców w 2019 roku ubyło statystycznie 5 mieszkańców gminy Stubno. Wskaźnik ten znajduje się niestety stanowczo poniżej średniej powiatu, województwa, czy też kraju. Biorąc pod uwagę dane odnoszące się do liczby urodzeń żywych oraz zgonów w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego – przyrost naturalny gminy Stubno jest jednym z najniższych w całym powiecie, zajmując drugie miejsce zaraz po gminie Dubiecko (z saldem na poziomie -28). Dla celów porównawczych przyrost naturalny w powiecie przemyskim, jako odrębnej jednostce podziału terytorialnego kraju w roku 2019 obejmuje wartość -25 (664 urodzeń żywych w stosunku do 689 zgonów).

Ujemny przyrost naturalny związany jest w dużej mierze ze starzeniem się społeczeństwa oraz powszechnie przyjętym modelem małej rodziny, który nie zapewnia tak zwanej zastępowalności pokoleń. Przyczyn kryzysu demograficznego jest wiele. Przesłankami natury gospodarczej, na które wpływ może mieć polityka gminna są: niekorzystna sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych spowodowana powszechnie występującym bezrobociem i niepewnością zatrudnienia, trudne warunki mieszkaniowe, niewystarczająca gospodarka mieszkaniowa, trudność w godzeniu pracy i rodzicielstwa – w tym także słaby dostęp do placówek wychowawczych w postaci żłobków i przedszkoli.

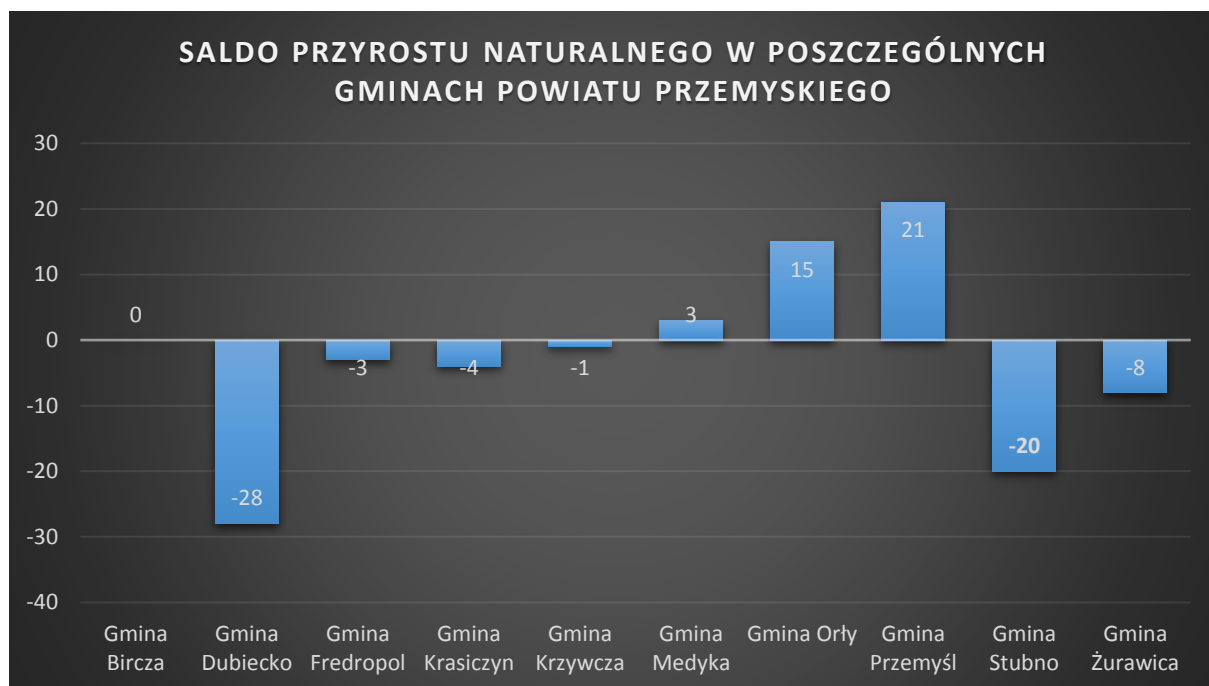
Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego zakładają, że kryzys demograficzny będzie się pogłębiał i to w skali całego kraju. Jest to wyjątkowo niekorzystne zjawisko, bowiem zasoby ludzkie stanowią istotną „siłę napędową” warunkującą rozkwit regionów. W odniesieniu do gminy Stubno, istotną informacją obrazującą skalę problemu jest to, że w roku 2019 przyszło na świat najmniej dzieci spośród wszystkich gmin powiatu przemyskiego. Jest to sytuacja wybitnie niepokojąca, gdyż potencjał demograficzny jest jednym z filarów rozwoju gminy. Biorąc pod uwagę, że głównymi czynnikami wpływającymi na pomniejszony przyrost naturalny są czynniki natury gospodarczej, przed polityką gminną stoi bardzo trudne zadanie polegające na stworzeniu warunków ułatwiających podjęcie decyzji o posiadaniu dzieci oraz sprzyjających ich wychowywaniu.

Wykres nr 5 Liczba urodzeń żywych oraz zgonów w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

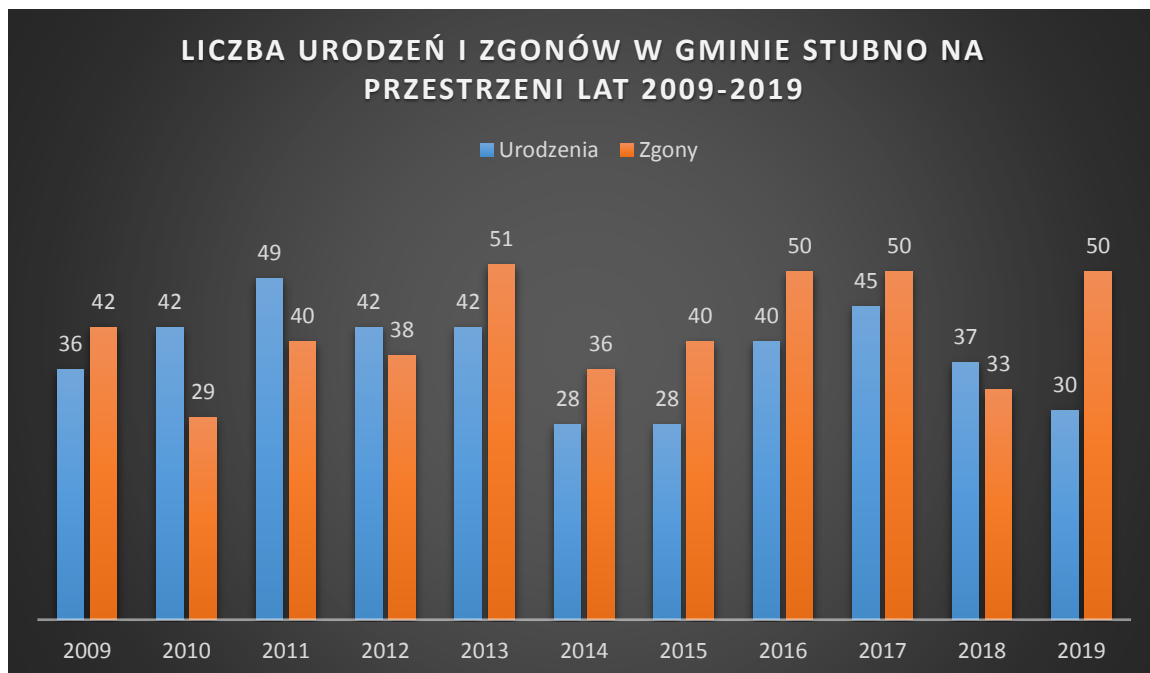
Wykres nr 6 Saldo przyrostu naturalnego w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

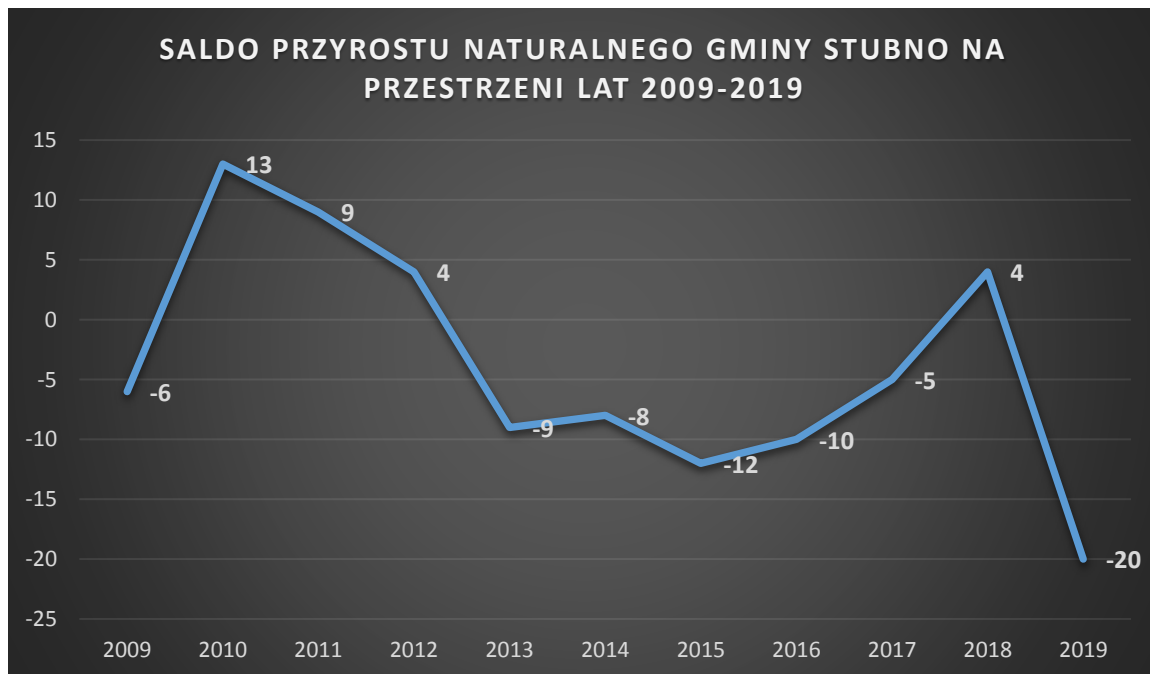
Analizując wartości przyrostu naturalnego gminy Stubno na przestrzeni ostatniej dekady, zaobserwować można, iż na początku tej skali panowały lata, w których liczba urodzeń była większa niż zgonów. Przyrost naturalny był zatem, w większej mierze dodatni, chociaż odnotowywane wartości niejednokrotnie spadały. Linia trendu wykazuje obecnie sukcesywne pogłębianie się gminnego kryzysu demograficznego. Aktualny wynik salda przyrostu naturalnego na poziomie -20 jest rekordowo niski w skali porównywanych pomiarów.

Wykres nr 7 Liczba urodzeń i zgonów gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Wykres nr 8 Saldo przyrostu naturalnego gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019

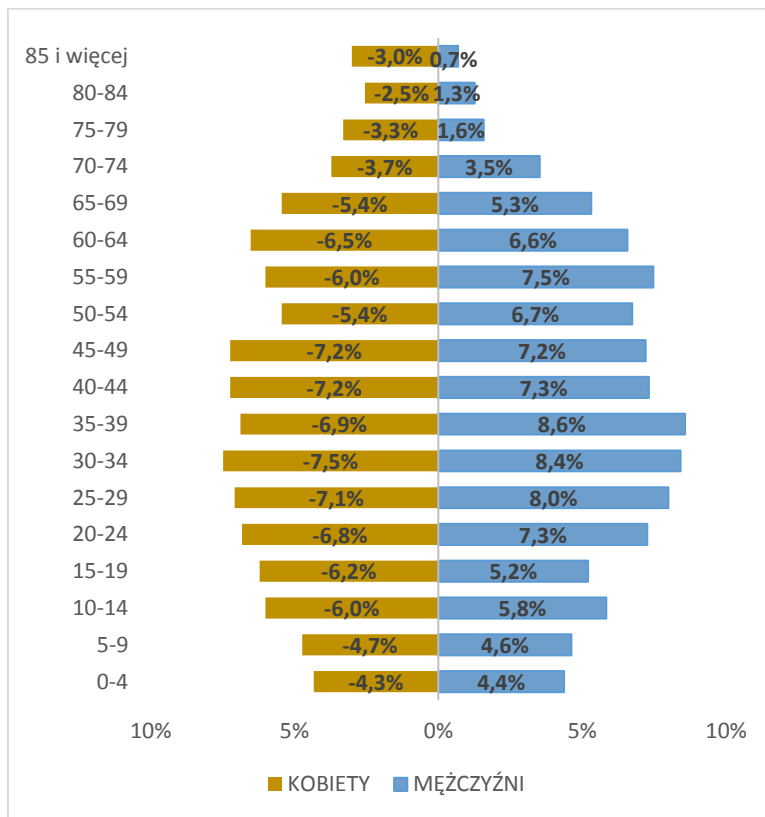

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Obrazując strukturę wiekową ludności gminy Stubno w postaci piramidy, zaobserwować można iż populacja ta ma charakter regresywny. Mały udział najmłodszej części społeczeństwa w przedziale wiekowym 0-19, w stosunku do roczników dojrzałych i najstarszych, oznaczają,

że społeczeństwo to po prostu starzeje się. Przyczyn tego stanu rzeczy można doszukiwać się głównie w sukcesywnym spadku przyrostu naturalnego oraz wydłużaniu się życia osób starszych.

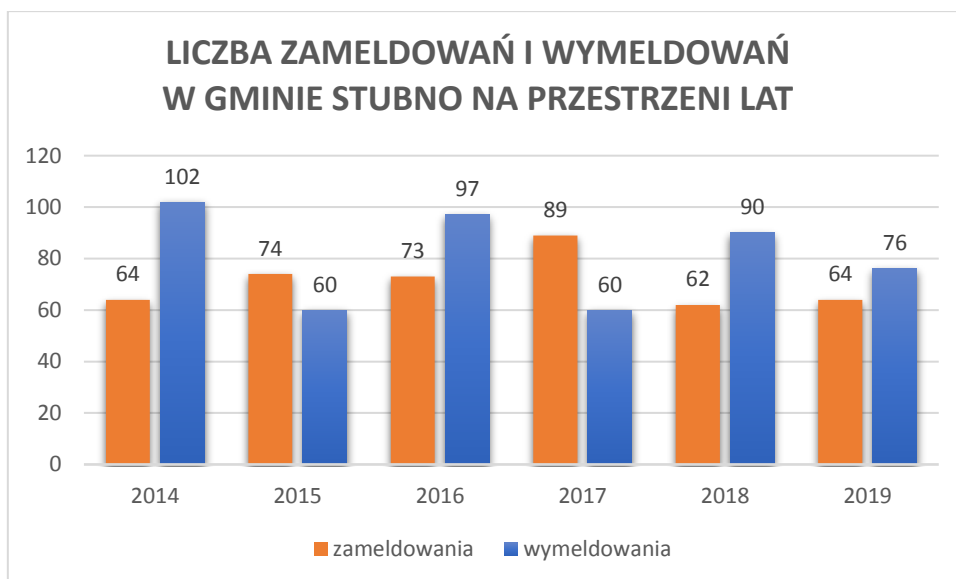
Wykres nr 9 Struktura ludności gminy Stubno pod względem wieku i płci w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Obok ujemnego przyrostu naturalnego innym niekorzystnym zjawiskiem, z którym będzie musiała zmierzyć się polityka gminna walcząc o prawidłowy rozwój gminy jest zjawisko migracji. W okresie od 2014 do 2019 roku, zdecydowanie więcej osób wymeldowało się z gminy Stubno (było ich 485) niż zameldowało (426 zameldowań).

Wykres nr 5 Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały oraz czasowy w gminie Stubno na przestrzeni lat 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Stubno

3.3. Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy

Dokonując analizy struktury wiekowej mieszkańców gminy Stubno można zauważyć spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) w roku 2019 w stosunku do roku 2018, a różnica wynosi 35 osób. Najliczniejszą grupę stanowi społeczeństwo w wieku produkcyjnym, lecz tutaj również można zaobserwować spadek liczby mieszkańców o 5 osób. Struktura wiekowa mieszkańców gminy odzwierciedla ogólną sytuację występującą na terenie powiatu przemyskiego. Pomimo utrzymującej się na podobnym poziomie ilości mieszkańców i występującego w dwóch gminach wzrostu przyrostu naturalnego, postępuje spadek ilości osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się obecnej tendencji tak na terenie gminy jak i powiatu niekorzystnie rokuje na przyszłość i w perspektywie kilkunastu lat będzie skutkować postępującym starzeniem się społeczeństwa.

Tabela 2 Struktura ludności gminy Stubno wg ekonomicznych grup wiekowych

Grupa ludności	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Kobiety	378	367	1 114	1 115	479	482
Mężczyźni	352	328	1 343	1 337	237	235

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Analizując dane dotyczące ludności pracującej na terenie gminy można zauważyć, że ilość pracujących osób w okresie ostatnich 5 lat, zarówno kobiet jak i mężczyzn, utrzymuje

się na podobnym poziomie. Liczba kobiet pracujących w 2019 roku w stosunku do roku 2015 na terenie gminy spadła o 4 osoby, natomiast liczba mężczyzn o 7 osób.

Tabela 3 Ludność pracująca na terenie gminy Stubno w latach 2015 – 2019

Lata	Ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
2015	221	134	87
2016	216	136	80
2017	210	135	75
2018	198	132	66
2019	210	130	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Bezrobocie

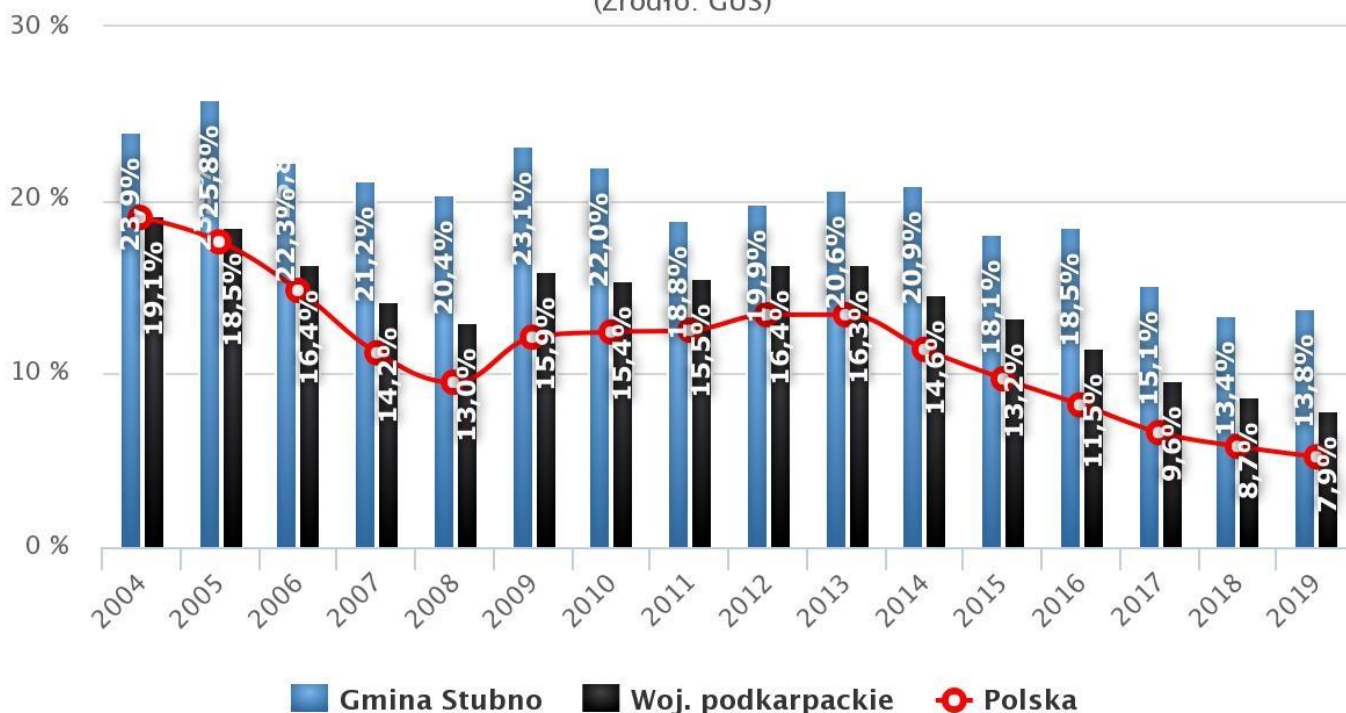
Bardzo duży wpływ na sytuację społeczną na terenie Gminy Stubno ma zjawisko bezrobocia. Przeprowadzona po 1989 roku restrukturyzacja gospodarki przejawiająca się likwidacją dużej liczby zakładów pracy w powiecie przemyskim, w których zatrudniona była część mieszkańców gminy, skutkowałą pojawieniem się długotrwałego strukturalnego bezrobocia. W konsekwencji nastąpił wzrost ubóstwa prowadzący często do powstawania negatywnych zjawisk, takich jak np. wykluczenie społeczne.

Stopa bezrobocia w gminie na koniec roku 2019 była niemal dwukrotnie wyższa niż stopa bezrobocia dla całego województwa podkarpackiego. Dane te były szacowane, jako stosunek liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Wykres nr 6 . Szacunkowa stopa bezrobocia w Gminie Stubno na tle Województwa Podkarpackiego

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Stubno w latach 2004 – 2019

(Źródło: GUS)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu, na koniec 2020 roku zarejestrowanych było ogółem 218 bezrobotnych, w tym 117 kobiet (53,7 %), z czego prawo do zasiłku posiadały zaledwie 32 osoby. Spośród wszystkich bezrobotnych aż 140 osób długotrwale pozostaje bezrobotnymi, a 47 nigdy nie pracowało.

Tabela 4 Zarejestrowani bezrobotni w gminie Stubno w latach 2015 – 2020

Lata	Bezrobotni ogółem	W tym kobiety	W tym z prawem do zasiłku	Osoby długotrwale bezrobotne	Bez stażu pracy
2015	268	117	33	178	75
2016	270	122	23	193	69
2017	217	113	23	143	49
2018	194	95	21	131	40
2019	199	103	36	116	40
2020	218	117	32	140	47

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu

Według stanu pod koniec 2020 roku najwięcej bezrobotnych osób było w wieku 25 – 34 lat, jest to przedział wiekowy, który charakteryzuje się największą liczbą osób bezrobotnych na terenie gminy Stubno w ciągu ostatnich 5 lat.

Tabela 5 Zarejestrowani bezrobotni według wieku w latach 2015 – 2020

Lata	Przedział wiekowy					
	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 59	60 i więcej
2015	53	83	58	45	22	7
2016	51	80	68	32	29	10
2017	26	72	56	33	21	9
2018	28	58	46	28	21	13
2019	29	65	46	28	17	14
2020	32	86	35	32	18	15

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu

Mimo, że większość osób zarejestrowanych, jako bezrobotni, to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia, to nadal bardzo dużą grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim. Pod koniec 2020 roku liczba osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i niższym oraz z wykształceniem policealnym i średnim była niemal identyczna i wynosiła odpowiednio 59 i 58 osób.

Patrząc na poniższą tabelę możemy zaobserwować, że ilość osób zarejestrowanych, jako bezrobotne od 2015 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. Najniższą grupą bezrobotnych jest grupa osób z wykształceniem wyższym.

Tabela 6 Zarejestrowani bezrobotni w gminie Stubno wg. wykształcenia w latach 2015 -2020

Lata	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe / branżowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe / branżowe	gimnazjalne / podstawowe i poniżej
2015	16	54	33	79	86
2016	15	63	39	74	79
2017	16	39	31	61	70
2018	11	45	28	51	59
2019	10	51	31	49	58
2020	16	58	36	49	59

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu.

W roku 2020 bezrobocie wzrosło poprzez pandemię koronawirusa, która dość mocno wpłynęła na sytuację na polskim rynku pracy. Kolejno wprowadzane obostrzenia zmuszały

przedsiębiorców do wstrzymywania działalności, a niekiedy zwalniania pracowników ze względu na ponoszone koszty. Biorąc pod uwagę dane dotyczące zwolnień grupowych z wszystkich województw, to właśnie Podkarpacie zajęło drugie miejsce w kraju pod względem ilości zwolnionych pracowników w okresie od 1 marca do 31 sierpnia 2020 roku, na poziomie 1860 osób (Mazowieckie – 2689 osób).

3.4. Gospodarka i rolnictwo

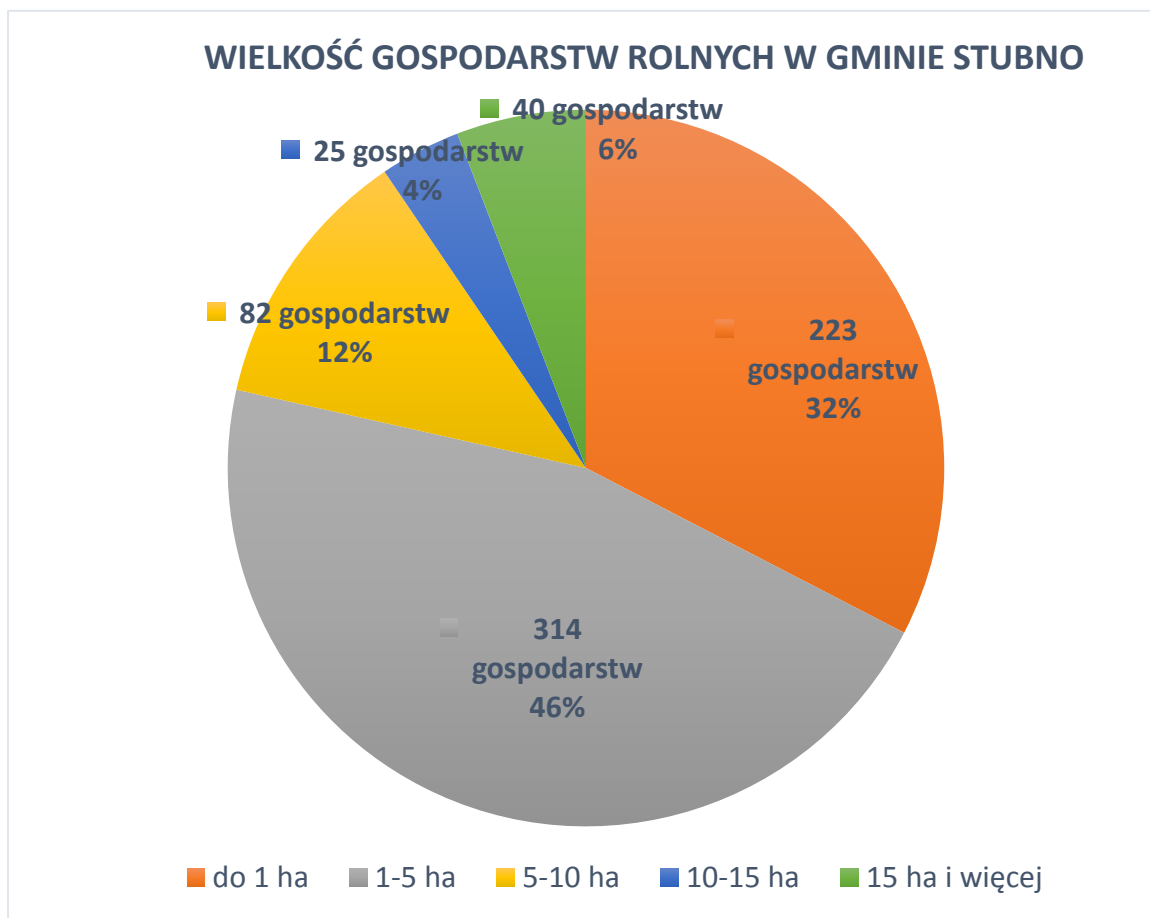
Gmina Stubno jest gminą wiejską, która ze względu na swoje uwarunkowania środowiskowe posiada typowo rolniczy charakter. Ukształtowanie terenu jest równinne, warunki klimatyczne sprzyjające, zaś gleby wyróżniają się przeciętnym potencjałem plonotwórczym. Wśród gruntów ornych dominują, bowiem, grunty oznaczone symbolem RIVa, odpowiadające według klasyfikacji bonitacyjnej glebom średniej jakości, aczkolwiek lepszym. Gospodarstwa rolne prowadzone na terenie gminy Stubno, są jednak w zdecydowanej części drobnymi, rozproszonymi gospodarstwami rodzinnymi. Uzyskują pewien dochód z działalności rolniczej, produkując żywność w celu wprowadzenia na rynek, a obok tego zaspakajają również swoje własne potrzeby. Powszechnym zjawiskiem jest to, że nie są wpisywane do rejestru REGON.

Według danych wynikających z Powszechnego Spisu Rolnego, przeprowadzonego w 2010 roku na obszarze gminy Stubno, funkcjonowały łącznie 684 gospodarstwa rolne. Większość z nich, bo około 80 % posiadało powierzchnię nieprzekraczającą 5 ha. Główny kierunek działalności rolniczej prowadzonej na terenie gminy to uprawa roślin, przy czym w przeważającej większości produkcja roślinna obejmuje zboża (najczęściej pszenicę i kukurydzę) oraz ziemniaki. W przedmiotowym Spisie około 66 % wszystkich gospodarstw zadeklarowało, iż utrzymuje zwierzęta gospodarskie – zazwyczaj drób, niekiedy jednak bydło, czy też trzodę chlewną.

Na terenie gminy Stubno działalność rolnicza była prowadzona w 2020 roku w 574 gospodarstwach, a średnia wielkość takiego gospodarstwa to ok. 8,44 ha. Tereny rolnicze mają największy udział w strukturze użytkowania gruntów tj. około 80 %. Zabudowane i urbanizowane tereny mieszkaniowe stanowią zaledwie około 3% powierzchni gminy. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 89,23 km².

W obrębie gminy Stubno oraz w jej okolicach nie funkcjonują żadne fabryki, wobec czego tereny rolnicze znajdują się poza zasięgiem skażeń przemysłowych. Dzięki temu istnieją tu perspektywy dla rolnictwa ekologicznego. Produkcja żywności przy zastosowaniu naturalnych substancji i procesów jest, zatem ogromną szansą dla rozwoju rolnictwa w gminie, a co zatem idzie rozwoju lokalnej gospodarki. Niewątpliwie jest, że uprawa roli stanowi dumną tożsamość gminy Stubno.

Wykres nr 7 Wielkość gospodarstw rolnych w gminie Stubno na podstawie danych wynikających z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Lokalna gospodarka

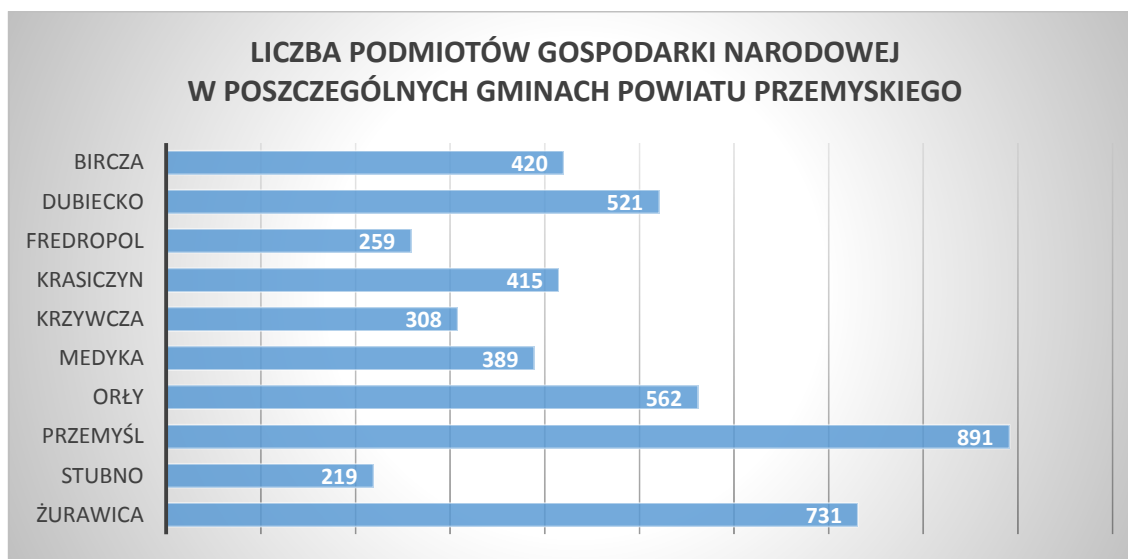
Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego zaktualizowanymi w 2019 roku, na terenie gminy Stubno funkcjonowało łącznie 219 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. W okresie ostatniego dziesięciolecia ich liczba nieznacznie, ale w zasadzie sukcesywnie się powiększa. Wobec tego prognozować można, że powyższy trend utrzyma się również w kolejnych latach.

Wykres nr 8 Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Wykres nr 9 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

W 2019 roku na terenie całego powiatu przemyskiego zarejestrowanych było aż 4715 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Spośród wszystkich gmin tego powiatu, najmniej funkcjonowało właśnie na terenie gminy Stubno – niespełna 5 % ogółu. Sytuacja ta świadczy o niechlubnie niskim poziomie rozwoju gospodarczego gminy. W porównaniu do absolutnego lidera w postaci gminy Przemyski, różnica ta obejmuje aż 672 podmioty.

Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku z uwzględnieniem podziału na sektor publiczny i prywatny

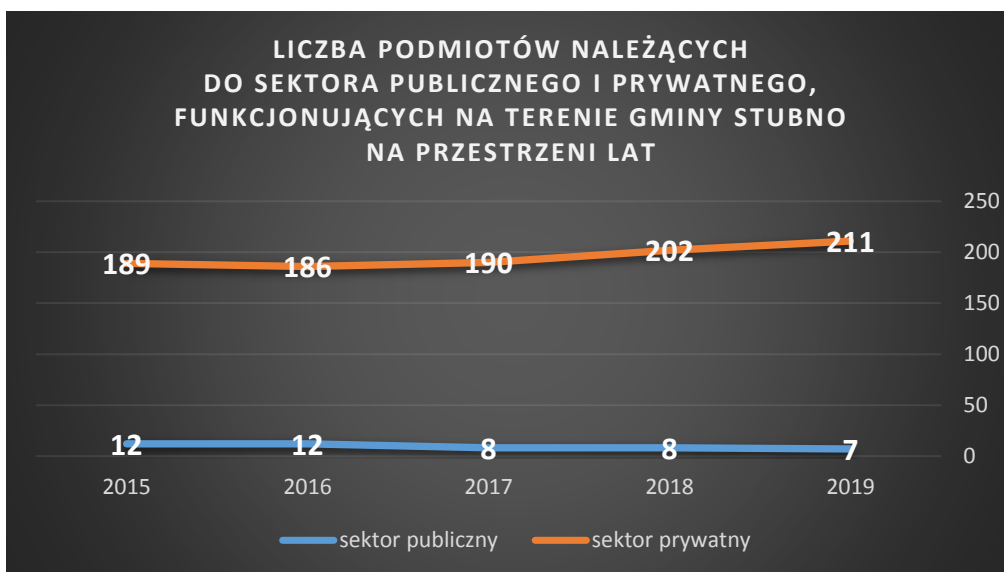
GMINY	OGÓŁEM*	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY
Bircza	420	17	402
Dubiecko	521	24	495
Fredropol	259	14	245
Krasiczyn	415	8	407
Krzywcza	308	8	300
Medyka	389	13	371
Orły	562	15	522
Przemysł	891	16	871
Stubno	219	7	211
Żurawica	731	21	710
powiat przemyski	4 715	143	4 534

* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Uwzględniając podział podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie gminy Stubno według form własności, wyróżnić można 7 należących do sektora publicznego i aż 211 przypisanych do sektora prywatnego. W okresie ostatniego pięcioletnia zauważyć można tendencję polegającą na stopniowym pomniejszaniu się liczby podmiotów publicznych (w porównaniu do roku 2015 ubyło ich 5), przy jednoczesnym zwiększaniu się liczby podmiotów prywatnych (w porównaniu do 2015 roku przybyło ich 22).

Wykres nr 10 Liczba podmiotów należących do sektora publicznego i prywatnego, funkcjonujących na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Wobec 219 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON działających na obszarze Gminy Stubno, aż 158 spośród nich to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W okresie ostatniego pięcioletnia zaobserwować można zwiększenie się liczby przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. W odniesieniu do roku 2015, przybyło ich 14. Oprócz tego warto odnotować, że na terytorium gminy Stubno w 2020 roku funkcjonują:

Stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie „Blżej Siebie” w Kalnikowie,
- Stowarzyszenie „Moja Mała Ojczyzna” w Kalnikowie,
- Stowarzyszenie "WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ" w Stubienku,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Starzawy,
- Stowarzyszenie „Przyszłość” w Nakle,
- Stowarzyszenie Aktywni Mieszkańcy w Baryczu,
- Stowarzyszenie „Wspólny Cel,, w Stubnie,
- Fundacja „Oświata w Gminie Stubno”,
- Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP” w Stubnie,
- Ludowy Klub Sportowy „GRANICA” w Stubnie,
- Ludowy Klub Sportowy „CRESOVIA” w Kalnikowie,
- Ludowy Klub Sportowy w Nakle,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stubnie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kalnikowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stubienku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Stubnie.

Twórcy Kultury działający na terenie Gminy Stubno:

- Maria Derba – rzeźbiarka,
- Jan Buksa – rzeźba,
- Irena Hnatów – haft krzyżkowy,
- Janina Hajduk – haft krzyżkowy,
- Danuta Ochenduszkiewicz – haft krzyżkowy,
- Renata Kupiec – kwiaty z bibuły,
- Irena Lew – rękodzieło,
- Bernadetta Nycz – rękodzieło.

Producenci lokalnej żywności:

- Gospodarstwo Rybackie w Starzawie Sp. z o.o.,
- Cukiernia u Zosi (piekarnia i cukiernia),

Wykres nr 11 Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Dokonując analizy struktury lokalnej gospodarki, warto dodatkowo wyróżnić najważniejsze sektory aktywności przedsiębiorców funkcjonujących w obrębie gminy Stubno. Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego zauważyć można, że w 2019 roku największa liczba podmiotów działała w sektorze budownictwa (sekcja F – 53 podmioty) oraz w sektorze handlu (sekcja G – 48 podmiotów).

Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej funkcjonujące na terenie gminy Stubno w 2019 roku według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007

	PODZIAŁ GOSPODARKI WEDŁUG PKD 2007	LICZBA PODMIOTÓW
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	0
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	9
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1
Sekcja F	Budownictwo	53
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	48
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	7
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3
Sekcja J	Informacja i komunikacja	9
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6
Sekcja P	Edukacja	7
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	22
Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Dokonując analizy porównawczej w zakresie struktury przedsiębiorstw działających w 2019 roku oraz pięć lat wcześniej, to jest w roku 2015, dojść można do wniosku, iż największy przyrost podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nastąpił w sektorze budownictwa (sekcja F – 18 nowych przedsiębiorstw). Największy spadek odnotowano z kolei w sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A) oraz w sektorze edukacji (sekcja P), gdyż w każdym z nich ubyło po 5 jednostek gospodarczych.

Tabela 9 Analiza porównawcza podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie gminy Stubno w 2015 i 2019 roku według sekcji PKD oraz sektorów własnościowych

PODZIAŁ GOSPODARKI WEDŁUG PKD 2007		OGÓŁEM*		SEKTOR PUBLICZNY		SEKTOR PRYWATNY	
		2015	2019	2015	2019	2015	2019
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	7	0	0	12	7
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0	0
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	7	9	0	0	7	9
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	2	0	0	1	2
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1	0	0
Sekcja F	Budownictwo	35	53	0	0	35	53
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	52	48	0	0	52	48
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	7	7	0	0	7	7
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	3	0	0	1	3
Sekcja J	Informacja i komunikacja	4	9	0	0	4	8
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	8	0	0	8	8
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	3	1	0	2	3
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	10	0	0	9	10
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	11	0	0	7	11
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	6	2	2	5	4
Sekcja P	Edukacja	12	7	6	2	6	5
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4	5	1	1	3	4

Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	7	1	1	6	6
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeb	24	22	0	0	24	22
Sekcja U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0

* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Pod względem klas wielkości, na terenie gminy Stubno funkcjonuje 209 mikroprzedsiębiorstw, to jest przedsiębiorstw, które zatrudniają mniej niż 10 pracowników oraz 10 małych przedsiębiorstw – zatrudniających 10-50 osób.

Tabela 10 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na przestrzeni lat 2015-2019

	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tysięcy ludności				
	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Bircza	578	574	598	615	642
Gmina Dubiecko	470	510	516	553	570
Gmina Fredropol	435	406	404	423	471
Gmina Krasiczyn	721	735	767	763	807
Gmina Krzywca	551	548	569	595	639
Gmina Medyka	506	519	554	565	595
Gmina Orły	544	540	554	604	632
Gmina Przemysł	752	771	764	799	837
Gmina Stubno	510	506	506	541	567
Gmin Żurawica	479	497	511	532	564
Powiat przemyski	555	565	578	604	637

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Oceniając stan i wielkość gospodarki gminy Stubno, warto dokonać jej porównania na tle innych gmin przynależnych do powiatu przemyskiego. Służy temu zestawienie liczby podmiotów gospodarki narodowej w odniesieniu do 10 tysięcy mieszkańców. Zaznaczyć należy, że w ostatnim okresie pięcioletnim, w każdej gminie nastąpił przyrost przedsiębiorców. W gminie Stubno wskaźnik przedsiębiorczości znajdował się jednak każdorazowo poniżej średniej

przyjętej dla całego powiatu przemyskiego. Podczas gdy ogólnie w powiecie w roku 2019, na 10 tysięcy mieszkańców funkcjonowało statystycznie 637 przedsiębiorców – w gminie Stubno było ich 567. Niższe wartości występowały jedynie w gminie Fredropol – 471 oraz w gminie Żurawica – 564. Liderem całego zestawienia jest gmina Przemyśl, zaś jej wynik na poziomie 837 wyróżnia się na tle wskaźników pozostałych jednostek samorządu terytorialnego.

3.5. Oświata, sport i kultura

Na terenie gminy Stubno funkcjonują cztery placówki oświatowe, z czego dwie są niepubliczne, a konkretnie są to:

- Placówki wychowania przedszkolnego (przedszkola):

- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Maluszka” w Stubnie,
- Przedszkole Niepubliczne w Stubienku Kornelia Szejnar;

- Szkoły podstawowe – publiczne:

- Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi Królowej w Stubnie,
- Szkoła Podstawowa im. dra Bolesława Orzechowicza w Kalnikowie.

Ważnym warunkiem funkcjonowania oświaty są kwalifikacje kadry pedagogicznej. Zdecydowana większość nauczycieli i pedagogów szkół posiada pełne kwalifikacje, wielu cały czas się doskonali.

Tabela 11 Nauczyciele pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na etaty.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	2018		2019	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
	21,15	5,91	20,43	7,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Stubno

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2020 roku do placówek oświatowych prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego uczęszczało łącznie 270 dzieci i uczniów, to o 17 osób mniej niż w roku 2019.

Tabela 12 Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych.

Placówka	Liczba dzieci i uczniów	
	Rok szkolny 2018/2019	Rok szkolny 2019/2020
Przedszkola niepubliczne	85	74
Szkoły podstawowe	287	270
Gimnazja	38	0
Razem	410	344

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Pojęcie edukacji wiąże się z wychowywaniem i kształceniem ludzi w różnych fazach rozwoju oraz wieku. Wychowanie i wykształcenie ściśle wiąże się z nauką pedagogiczną, odpowiedzialną za prawidłowy, zharmonizowany rozwój społeczeństwa w poszczególnych grupach wiekowych.

Tabela 13 Edukacyjne grupy wieku w gminie Stubno.

Kobiety		Mężczyźni	
W wieku 3 – 6 lat	56	W wieku 3 – 6 lat	70
W wieku 7 – 12 lat	128	W wieku 7 – 12 lat	129
W wieku 13 – 15 lat	73	W wieku 13 – 15 lat	63
W wieku 16 – 18 lat	97	W wieku 16 – 18 lat	76
W wieku 19 – 24 lat	134	W wieku 19 – 24 lat	138

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Placówki szkolno – wychowawcze w gminie Stubno posiadają komputery oraz dostęp do internetu, ogólne wyposażenie jest w stanie dobrym. W zakresie kształcenia ponadpodstawowego młodzież uczęszcza do placówek mieszczących się w miastach Przemyśl i Jarosław.

Sport

Sport w gminie Stubno odgrywa ważną rolę w życiu mieszkańców. Sfera sportu i rekreacji jest obszarem działań szkół podstawowych oraz wszelkich stowarzyszeń i związków powstałych na terenie gminy.

Zadaniem klubów sportowych jest promocja kultury fizycznej, poprawienie lub wypracowanie kondycji fizycznej i psychicznej członków, rozwój stosunków międzyludzkich,

jak również osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach poprzez uczestnictwo doraźne. Na terenie gminy działają 4 kluby sportowe:

Tabela 14 Liczba członków oraz kluby sportowe na terenie gminy Stubno.

Klub	Liczba zawodników
Uczniowski Klub Sportowy OLIMP Stubno	21
LKS „CRESOVIA” w Kalnikowie	20
LKS w Nakle	28
LKS „GRANICA” w Stubnie	20

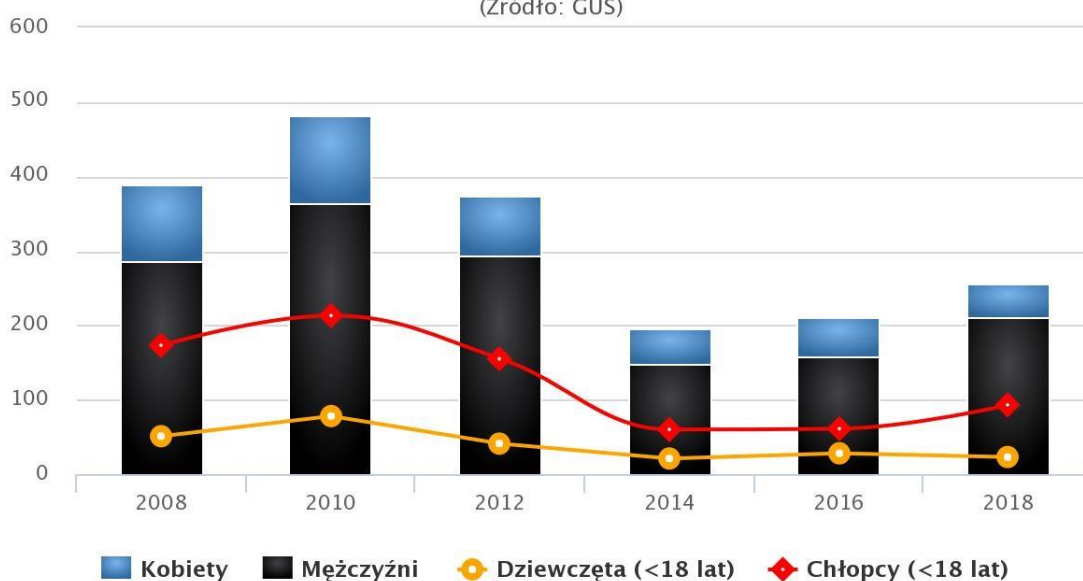
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Stubno

Infrastruktura sportowo – rekreacyjna gminy Stubno obejmuje Podworski Park w Stubnie, Podworski Park w Kalnikowie, ścieżka rowerowa Polska wschodnia, ścieżka rowerowa historyczno – przyrodniczo-dydaktyczna, boisko sportowe do piłki nożnej w Stubnie, boisko do koszykówki i siatkówki w Stubnie, wielofunkcyjne boisko w Stubienku, boisko do piłki nożnej w Nakle, boisko do piłki nożnej w Kalnikowie, sale gimnastyczne przy szkołach w Stubnie i Kalnikowie.

Wykres nr 12 Podział ćwiczących w klubach sportowych w gminie Stubno ze względu na płeć

Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Stubno w latach 2008 – 2018

(Źródło: GUS)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Kultura

Kultura ma silne znaczenie dla życia mieszkańców, bowiem obejmuje to, co w zachowaniu się i wyposażeniu członków społeczeństwa stanowi rezultat zbiorowej działalności. Jest to całościowy duchowy i materialny dorobek społeczeństwa.

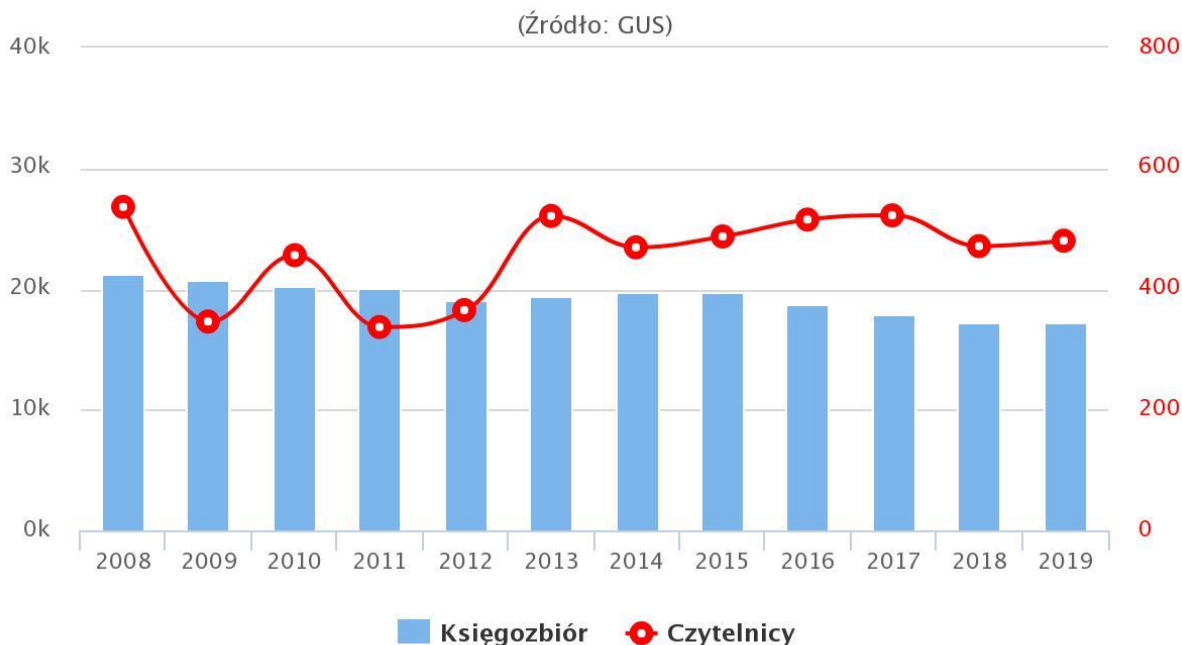
W gminie Stubno funkcjonuje Gminna Placówka Kultury łącząc dwie instytucje tj. ośrodek kultury i bibliotekę publiczną. W strukturę organizacyjną Gminnej Placówki Kultury w Stubnie wchodzi:

- Biblioteka Publiczna w Stubnie
- Filia biblioteczna w Kalnikowie
- Świetlice wiejskie w miejscowościach: Barycz, Stubienko, Gaje, Hruszowice, Nakło, Starzawa, Kalników, Kalników – Zagłębie i Stubno,

Księgozbiór biblioteki w Stubnie, pełniący funkcję biblioteki gminnej, liczy 9645 książek, a księgozbiór filii w Kalnikowie 7527 woluminów. W gminnej bibliotece znajduje się czytelnia internetowa, wyposażona w trzy zestawy komputerowe. Realizacja zadań w ramach działalności bibliotecznej i kulturalnej, przy współpracy (finansowej i pozafinansowej) i wsparciu gminy Stubno, to spotkania czytelnicze, konkursy recytatorskie, literackie, plastyczne, quizy, gry i zabawy świetlicowe i plenerowe, a także organizacja czy współorganizacja imprez kulturalno-oświatowych, artystycznych i rozrywkowych, a także obchody świąt i rocznic państwowych dla mieszkańców we wszystkich bibliotekach i świetlicach wiejskich.

Wykres nr 13 Porównanie księgozbioru do ilości czytelników w gminie Stubno

Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008 – 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

W ubiegłych latach odbyło się wiele imprez kulturalnych organizowanych i współorganizowanych przez gminę. Wiele z nich odbywa się cyklicznie, z częstotliwością coroczną, a niektóre z okazji przypadających rocznic. Imprezy kulturalne odbywają się na świeżym powietrzu, jak również w Gminnej Placówce Kultury w Stubnie i świetlicach wiejskich. W minionym czasie na terenie gminy odbyły się następujące imprezy:

1. Bocianiada w Stubnie,
2. Biesiada Kalnikowska,
3. Dzień dziecka w Hruszowicach,
4. Aktywni rodzice – szczęśliwe pociechy,
5. Koncert piosenki patriotycznej w Nakle,
6. Dzień Matki i Dziecka w świetlicy w Stubienku,
7. Konkurs recytatorski Twórczość Małgorzaty Strzałkowskiej,
8. Akademia 3 Maj,
9. Jasełka w Kalnikowie,

10. Z życia świetlicy w Stubienku,
11. Wycieczka na kręgle,
12. Spotkanie upamiętniające wywózkę mieszkańców gminy na Syberię.

Tabela 15 Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku oraz liczba uczestników.

Imprezy ogółem	866
Uczestnicy imprez	7 302
Prelekcje, spotkania, wykłady	400
Uczestnicy prelekcji, spotkań, wykładów	3 310
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	420
Uczestnicy imprez turystycznych i sportowo - rekreacyjnych	3 480
Konkursy	12
Uczestnicy konkursów	184
Warsztaty	34
Uczestnicy warsztatów	328

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Czytelnictwo jest najbardziej powszechną i znaną formą partycypacji w kulturze, lecz z roku na rok staje się coraz mniej popularne. Chętniej jednak społeczeństwo bierze udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez władze gminy.

3.6. Walory historyczne i turystyka

Ziemie, na których położona jest Gmina Stubno mają swoją historię, jednak bardzo interesująca wydaje się etymologia nazwy miejscowości Stubno, a jest ich kilka wersji i trudno dociec, która jest najbardziej bliska prawdy. Jedna z nich związana jest z księdzem Michrą, autorem książki "Przemysł i okolice". Według niego sioło położone na terenach zalewowych przez wody Sanu i Wiszni było wielkim bagniskiem, moczarami, między którymi prowadziły wąskie groble, czyli nasypy. Groble te zwane były przez autochtonów "stupynami" (od stupania) – ścieżkami. Gdy wody opadły pozostały "stupyny", które dały początek nazwie osady. Inne podanie głosi, że kiedyś przez osadę przebiegała droga z Medyki do Radymna. Przy drodze stał zajazd, w którym podróżni mogli odpocząć. Nad wejściem do zajazdu znajdował się szyld z napisem "W stępno" – po rosyjsku wymawiano tę nazwę "W stupno", – z którego powstała ostateczna wersja nazwy miejscowości.

Obszary gminy Stubno były obiektem częstych najazdów tatarskich, z którymi związane są legendy dotyczące bitwy, jaka miała miejsce niedaleko Stubna. Miał w niej zginąć jeden z ważniejszych wodzów tatarskich, któremu w hołdzie usypano przed wiekami dość okazały kopiec w kształcie stożka z elementami drewniano – kamiennymi. Jest on widoczny do dnia dzisiejszego na skrzyżowaniu dróg między Kalnikowem a Gajami.

Gmina Stubno posiada potencjał turystyczny w postaci obiektów sakralnych, zespołów dworskich, rezerwatów przyrody, jak również dwóch stadnin koni:

- Zespół cerkiewny w miejscowości Stubienko. Dawna greckokatolicka cerkiew p.w. Narodzenia Bogurodzicy z 1849 r. na miejscu dawnej drewnianej świątyni. Leży na szlaku Architektury Drewnianej. Obok cerkwi cmentarz komunalny oraz wolnostojąca, drewniana dzwonnica z poł. XIX w.,
- Cerkiew pw. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy w Kalnikowie. Murowana cerkiew prawosławna zbudowana w 1920 r. na miejscu starszej cerkwi z 1882 r. Przed cerkwią murowana dzwonnica z 1882 r., wewnątrz znajdują się XVIII i XIX - wieczne ikony,
- Kościół pw. św. Andrzeja Apostoła w Kalnikowie zbudowany w latach 1912-1913, zniszczony w 1915 r. i odbudowany w 1923 r.,
- Trzy cmentarze wojenne z I wojny światowej w miejscowościach Kalników, Stubno oraz Starzawa. Na cmentarzu wojskowym spoczywa 3045 żołnierzy walczących w obronie ojczyzny,
- Ruiny dworu. W Hruszowicach istniał dawniej majątek ziemski, który należał do rodziny Myszkowskich. Z dawnego założenia dworskiego ocalała jedynie kaplica grobowa z XIX wieku, która obecnie użytkowana jest jako kościół filialny p.w. Matki Bożej Różańcowej,
- Zespół dworsko – parkowy w Stubnie. Zespół dworsko – parkowy z końca XIX wieku, niegdyś własność rodziny Myszkowskich. Obok dworu znajdują się dwie oficyny, a do zespołu dworskiego należy również rządcówka, murowana stajnia, spichlerz i młyn (wszystkie obiekty z początku XX wieku),
- Rezerwat florystyczny „SZACHOWNICA KOSTKOWATA” – powstał w celu ochrony stanowiska szachownicy kostkowej o powierzchni 13,63 ha,
- Rezerwat przyrody „Starzawa” – położony pomiędzy kompleksem stawów rybnych, a rzeką Wisznią wypływającą z Ukrainy, o powierzchni 196,56 ha. Przez środek rezerwatu przepływa potok Krzywula, którego zadaniem jest odprowadzanie wody do Kanału Bucowskiego.

Następujące obiekty wpisują się w kategorię walorów specjalistycznych:

- Gospodarstwo Rybackie Starzawa. Gospodarstwo zajmuje się hodowlą karpia królewskiego oraz innych ryb. Obejmuje zespół stawów o pow. 800 ha,

- Stadnina Koni „Kalników” sp. z o.o. - stadnina zajmuje się hodowlą koni małopolskich szczepów Furioso – Przedświt oraz koni szlachetnej półkrwi na bazie tych szczepów. Przy stadninie działa klub sportowy JKS „Kresowiak” Kalników,
- Stadnina koni Stubno. Ośrodek świadczy usługi jazdy konnej, jazdy sortowej i jazdy w terenie, kuligi, przejażdżki bryczką, obozy jeździeckie, usługi agroturystyczne, pensjonat dla koni.

3.7. Ochrona zdrowia

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na komfort i jakość życia mieszkańców jest opieka zdrowotna.

W gminie Stubno opiekę zdrowotną świadczą:

- Gabinet fizjoterapii,
- Przychodnia Lekarsko – Stomatologiczna w Stubnie.

Specjalistyczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców zapewniają przychodnie i szpitale w Przemyślu.

Tabela 16 Dane dotyczące ochrony zdrowia w gminie Stubno.

Przychodni ogółem	2
Apteki ogólnodostępne	1
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię	2 017
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	5
Wydatki budżetu Gminy na ochronę zdrowia	41,1 tys

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Stubno

Na terenie gminy Stubno nie występują Zakłady Opiekuńczo – Lecznicze, Zakłady Pielęgnacyjno – Opiekuńcze, Hospicja.

3.8. Pomoc społeczna

W zakresie pomocy społecznej w gminie Stubno działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jego celem jest pomoc mieszkańcom w trudnych sytuacjach życiowych, rodzinnych, finansowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Najważniejsze zadania GOPS to:

- Rozpoznawanie i analiza sytuacji życiowej mieszkańców,

- Umożliwienie bytowania w odpowiednich warunkach, a także zaspokajanie podstawowych, niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej,
- Zapobieganie powstawaniu konieczności objęcia pomocą społeczną osób i rodzin.

Jednym z najpilniejszych zadań w zakresie pomocy społecznej rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym, jest przeciwdziałanie biedzie i bezrobociu. Służyć temu mają różnorodne formy aktywizacji zawodowej, skierowane do osób szczególnie zagrożonych bezrobociem. Gmina udziela również pomocy rodzinom najuboższym w postaci zasiłków na refundację posiłków dla dzieci w szkołach, dodatki mieszkaniowe, zasiłki stałe, wyrównawcze, okresowe, macierzyńskie, rodzinne i pielęgnacyjne.

Pomoc społeczna w gminie Stubno jest zorganizowana tak, aby sprostać potrzebom społecznym, działania są formułowane w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Dnia 28 maja 2018 roku Rada Gminy Stubno przyjęła Uchwałą Nr XXXII/253/2018 Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Stubno do roku 2022, w którym wskazano scenariusz interwencji jednostki samorządu terytorialnego Gminy Stubno włącznie z jego jednostkami organizacyjnymi w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu uboższych i znajdujących się w trudnych sytuacjach mieszkańców gminy, a także w zakresie objęcia pomocą społeczeństwa zagrożonego dotknięciem jakiegoś wykluczenia.

Dla Gminy szczególnie poważnym wyzwaniem jest zapewnienie skutecznej pomocy i opieki nad osobami zamieszkującymi samotnie. Trzeba wziąć pod uwagę aspekt rozwoju specyficznej infrastruktury zapewniającej dostęp osobom starszym do dóbr i usług, a pracownikom socjalnym i wolontariuszom sprawny przepływ informacji o tworzących się problemach i zapotrzebowaniach. Uwzględniając możliwości, jakie stwarza sieć internetowa, pomocne w świadczeniu skutecznej opieki są działania o charakterze edukacyjnym w zakresie nowych technologii oraz sieci internetowej, które zapewnią dostęp do przyszłych systemów opieki.

Tabela 17 Dane dotyczące pobierania świadczenia 500+ w roku 2019.

Przeciętna miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie 500+	274
Dzieci na które rodziny pobierają świadczenie 500+ od 1 stycznia do 30 czerwca	447
Dzieci na które rodziny pobierają świadczenie 500+ od 1 lipca do 31 grudnia	598

Wyплаты świadczenia 500+ w
tys. zł

3 244,50 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

3.9. Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa oraz niski stopień przestępczości są jednym z aspektów branych pod uwagę przez społeczeństwo pod kątem zakupu działki z przeznaczeniem na budowę domu. Atutem gminy jest położenie w pobliżu przejść granicznych o statusie międzynarodowym w Korczowej i Medyce, oraz w pobliżu autostrady A4, co daje możliwości lokowania inwestycji. Sąsiedztwo z przejściami granicznymi sprawia, że bezpieczeństwo publiczne jest bardzo ważną kwestią dla mieszkańców jak i turystów.

Nad bezpieczeństwem na terenie gminy Stubno czuwają policjanci z Komisariatu Policji w Medyce oraz Zespołu Prewencyjnego w Stubnie. Obecny stan bezpieczeństwa i porządku publicznego wskazuje na fakt, że na terenie gminy nie występuje przestępczość o charakterze kryminalnym, występują jedynie pojedyncze działania przestępcze skierowane na mienie publiczne i społeczność gminy, tak więc gminę Stubno można zaliczyć do kategorii gmin bezpiecznych.

Bezpieczeństwo mieszkańców podnosi obecność Ochotniczej Straży Pożarnej w Stubnie – należącej do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego, która zapobiega i interweniuje podczas pożarów, bierze czynny udział w akcjach gaśniczych, ratowniczych oraz zagrażających środowisku. W 2017 roku Strażacy z OSP Stubno otrzymali nowy wóz bojowy marki Volvo o wartości ponad 754 tys. zł, sfinansowany ze środków własnych gminy Stubno, środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Komendy PSP, Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Obszar gminy Stubno i powiatu przemyskiego swoim działaniem obejmuje jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Przemyśle.

3.10. Komunikacja i transport

Ogólnodostępny system komunikacyjny gminy jest czynnikiem mającym wpływ na rozwój społeczno – gospodarczy, co przekłada się na poprawę jakości życia mieszkańców.

Drogi publiczne dzielą się, ze względu na funkcję, według ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie:

- Drogi krajowe,
- Drogi wojewódzkie,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne.

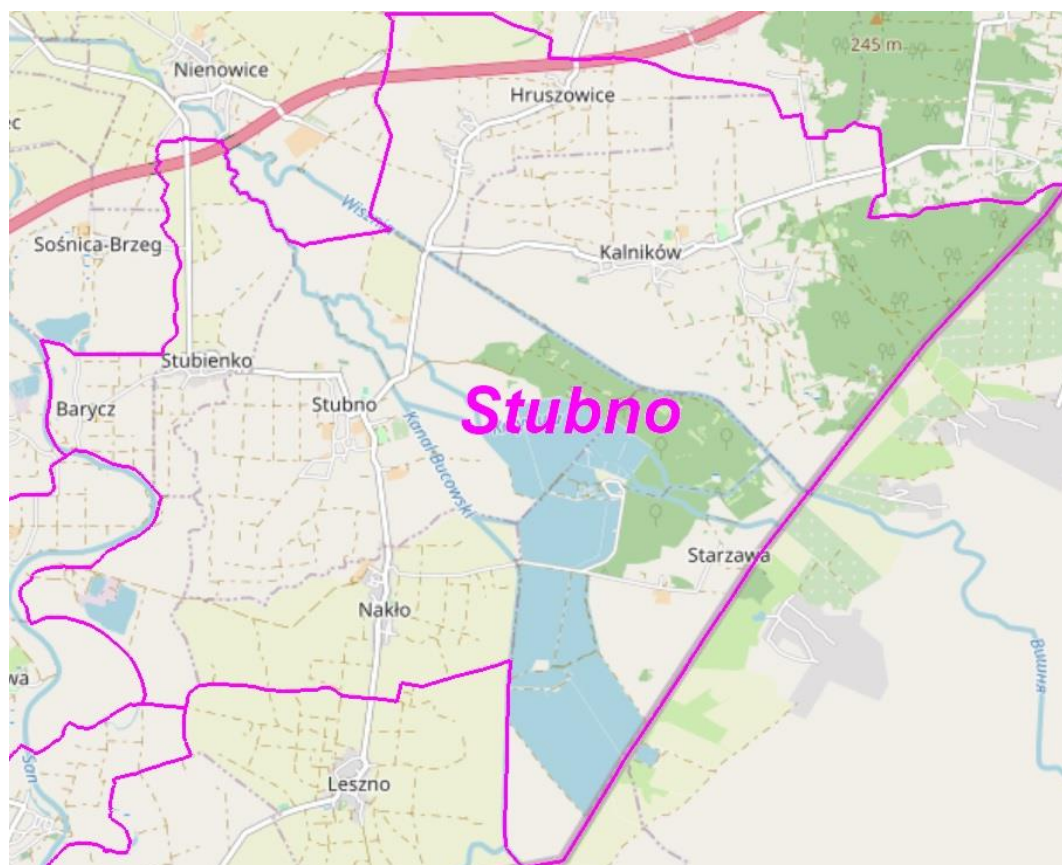
Przez obszar gminy Stubno nie przebiega żadna droga krajowa czy też wojewódzka. Natomiast istnieją drogi powiatowe. Pierwsza z nich o numerze 1818R przebiega osiowo przez

teren gminy z Radymna przez Michałówkę do Chałupek Medycznych. W Stubnie łączy się z drogą powiatową nr 1823 i prowadzi przez Kalników do Korczowej. Następnie droga powiatową nr 1822R – Łapajówka – Hruszowice – Gaje oraz droga powiatowa nr 2416 – Nakło – Starzawa, granica Państwa. Do autostrady A4 prowadzi przebiegająca poza gminą droga krajowa nr 77, węzeł Przemysł oraz węzeł Korczowa. Główne drogi mają nawierzchnię bitumiczną, lecz są one mniejszością pośród dróg twardych w gminie, większość stanowią drogi gruntowe oraz utwardzone. Gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne z miastem Przemysł (25 km) i miastem Radymno (12 km) oraz z przejściami granicznymi w Korczowej (na północ) oraz Medyką (na południe). Drogi powiatowe mają łączną długość 32,71 km, z czego 30,44 km to nawierzchnia twarda, a drogi gminne mają długość 11,60 km.

Na terenie Gminy Stubno przewozy pasażerskie autobusami realizowane są przez następujące przedsiębiorstwa:

- Firma Handlowo Usługowa Mariusz Franków,
- Bus Natura Józef Hajduk.

Mapa 4 Wykaz dróg na terenie gminy Stubno

Źródło: Opracowanie własne

Niekorzystną cechą istniejącego układu komunikacyjnego w gminie Stubno jest brak podziału przestrzeni drogowej dla jej uczestników ruchu. Ten problem w szczególności dotyka rowerzystów i pieszych, którzy z braku wydzielonych chodników i ścieżek rowerowych poruszają się po jezdni.

Istniejące już chodniki wymagają uzupełnienia i rozwoju w kierunku rozbudowy. Niewielka część dróg gminnych o niskim natężeniu ruchu spełnia techniczne warunki ciągów pieszo – jezdnych.

3.11. Gospodarka mieszkaniowa i budownictwo

Jednym z podstawowych zadań własnych gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Gmina powinna posiadać własny zasób mieszkaniowy, który powinien być zarządzany w taki sposób, żeby potrzeby rodzin mających dochody niepozwalające na zakup własnego mieszkania zostały zaspokojone.

W 2019 roku, na terenie gminy Stubno znajdowało się 1 168 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej – 97 743 m². Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie w latach 2018-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Stubno

Zasoby mieszkaniowe	Jednostka miary	2018	2019
Mieszkania	Szt.	1 159	1 168
Izby	Szt.	4 594	4 647
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	69 575	97 743
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	83,3	83,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	24,7	25,3
Mieszkania na 1000 mieszkańców	-	297,0	302,3

Źródło Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich kilku lat można zaobserwować wzrost dostępu mieszkańców gminy do przyłączy technicznych i sanitarnych. Procent ogółu ludności korzystającej z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej był wyższy niż średnia wyznaczona dla powiatu przemyskiego.

Tabela 19 Wyposażenie lokali mieszkalnych w instalacje techniczne i sanitarne.

Wyszczególnienie	2018	2019
Wodociąg	1 076	1 085
Ustęp spłukiwany	1 003	1 012
Łazienka	958	967
Centralne ogrzewanie	674	683
Gaz sieciowy	621	630

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Budownictwo

W posiadaniu sektora prywatnego znajduje się obszar o powierzchni ok. 3 711 ha z dominującą liczbą prywatnych gospodarstw rolnych, sektor państwowy i komunalny to powierzchnia ok. 5 189 ha. Dominująca jest zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, oraz głównie we wsi Stubno mieszkaniowa, jednorodzinna, wolnostojąca, niezwiązana z gospodarstwami rolnymi.

Tabela 20 Dane dotyczące budownictwa mieszkaniowego w latach 2018 – 2020.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne nowe				
Oddane budynki ogółem	szt.	4	9	7
Budynki rozbudowane				
Oddane mieszkania ogółem	szt.	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-
Mieszkania				
Oddane mieszkania ogółem	szt.	27	9	7
Ilość izb ogółem	szt.	105	53	41
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	2 002	1 168	987

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

We własności prywatnej znajduje się 94% mieszkań, pozostała część znajduje się we władaniu Gminy – 24, Skarbu Państwa – 39, zakładu pracy – 1, pozostałych – 3. Około 60% spośród budynków jednorodzinnych jest w średnim stanie technicznym, a około 20% jest w stanie złym. Na obszarze poszczególnych sołectw Gminy Stubno można zaobserwować wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem, widać to zwłaszcza w miejscowości Starzawa – 100%, Barycz – 95,12%, Kalników – 93,59% oraz Nakło – 93,14%.

Obok budownictwa mieszkalnego na terenie Gminy powstają również budynki niemieszkalne, w ostatnich 5 latach powstało ich 7.

Podstawowe dane o oddanych do użytkowania nowych budynkach niemieszkalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19 Ilość i rodzaj budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania w latach 2016 – 2019.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki biurowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
Budynki handlowo-usługowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	1	1	1	1	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	49	37	95	152	-
Kubatura ogółem	m ³	239	196	305	974	-
Budynki garaży						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
Budynki przemysłowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-

Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
Budynki szkół i instytucji badawczych						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
Budynki gospodarstw rolnych						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	1	2	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	209	174	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	990	678	-	-
Pozostałe budynki niemieszkalne						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Kubatura ogółem	m ³	-	-	-	-	-
RAZEM						
Oddane budynki ogółem	szt.	1	2	3	1	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m²	49	246	269	152	-
Kubatura ogółem	m³	239	1186	983	974	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Dodatkowo w roku 2020 rozbudowany został budynek szkoły o powierzchni 89 m².

3.12. Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa

Na terenie Gminy Stubno funkcjonuje Gminny Zakład Komunalny w Stubnie zaopatrujący społeczność w wodę, który zajmuje się polityką i strategią zrównoważonego i zdynamizowanego rozwoju podstawowej infrastruktury komunalnej poprzez zapewnienie mieszkańcom gminy w jak największym procencie dostępu do gminnej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców są wody głębinowe, pobierane z gminnych ujęć w miejscowościach Kalników, Starzawa oraz Stubno, Gmina Stubno nie pobiera wód powierzchniowych. Według danych GUS z 2019 roku zużycie wody na 1 mieszkańca Gminy wyniosło 23,84 m³.

Jakość wód podziemnych kontrolowana jest w ramach sieci krajowej monitoringu przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zadaniem sieci jest stała kontrola jakości wód podziemnych, we wszystkich poziomach użytkowania. Ochrona jakości wód z ujęć wód podziemnych jest realizowana, poprzez ustanowienie i przestrzeganie zakazów w strefach ochronnych, ich właściwe zagospodarowanie oraz prowadzenie monitoringu i nadzoru urządzeń i sieci wodnych.

Tabela 20 Dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie Stubno

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2019
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	58,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	896
Ilość mieszkań w gminie posiadających dostęp do sieci wodociągowej	%	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Gmina Stubno należy do jednej z najlepiej zwodociągowanych gmin w powiecie przemyskim – ok. 100 %.

Sieć kanalizacyjna

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Znaczący wpływ mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów stanowiących grunty orne.

W gminie Stubno działają 3 oczyszczalnie ścieków tj.: w miejscowości Stubno, w której ścieki oczyszczane są mechaniczno-biologicznie w reaktorze trójzbiornikowym oraz w miejscowościach Starzawa i Chałupki Dusowskie (oczyszczalnie typu Bioclere), w których proces biologicznego

oczyszczania odbywa się na zraszonym złożu. Oczyszczalnie posiadają wymagane parametry, potwierdzone na bieżąco przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Delegaturę w Przemyśle oraz osiągają porównywalne wskaźniki eksploatacyjne z innymi tego typu obiektami w kraju. Oczyszczone ścieki z oczyszczalni w Stubnie odprowadzane są do Kanału Bucowskiego istniejącym wylotem w km 5+780 w miejscowości Stubno.

Tabela 21 Dane dotyczące sieci kanalizacji w gminie Stubno.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2019
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	64,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	864
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	3 727

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny

Według danych GUS z 2019 roku do oczyszczalni ścieków działającej na terenie gminy, odprowadzono łącznie 104,3 dam³ ścieków, a z sieci kanalizacyjnej korzystało 92% ludności gminy.

Sieć gazowa

Gaz ziemny staje się najwygodniejszym nośnikiem energii dla ludzkości. Jego zalety powodują, że od wielu lat trwa na świecie dynamiczny rozwój gazownictwa. Decydują o tym także względy ekonomiczne i ekologiczne (surowiec ten jest najbardziej przyjazny dla środowiska naturalnego).

W Gminie Stubno długość czynnej sieci rozdzielczej wynosi 56 399 m, a ilość czynnych przyłączy gazowych jest równa 796.

Zgodnie z danymi GUS za 2019 rok, 2 085 osób w 586 gospodarstwach korzystała z sieci gazowej, a łączne zużycie gazu wyniosło 3 458,1 MWh. Do ogrzewania mieszkań gazu używano w 290 gospodarstwach domowych.

Większość obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy wyposażonych jest w systemy ogrzewania z kotłami gazowymi. W zabudowie jednorodzinnej i gospodarstwach rolnych występują także indywidualne źródła ciepła (gaz przewodowy, energia elektryczna, piece opalane paliwem stałym, gaz, olej opałowy itp.).

Gospodarka odpadami

W wyniku nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od dnia 1 lipca 2013 r. zaczęły obowiązywać nowe zasady odbioru odpadów. Nowy system obejmuje również wszystkich mieszkańców gminy Stubno. Przyjęcie takiego rozwiązania przyczyniło się do

zwiększenia odbioru odpadów trafiających do instalacji odzysku, jak również do zaniku nielegalnie składowanych odpadów w miejscach niedozwolonych.

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej oraz obiekty infrastruktury związane z handlem, usługami, itp.

Na terenie gminy Stubno, znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w miejscowości Stubno na bazie dawnej kotłowni stadniny koni. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz obiektów użyteczności publicznej, realizowany jest przez konsorcjum firm: Firma Usługowo Handlowa Izabela Nieć Łuczyce 10, 37-705 Przemyśl – lider, Ekoline Usługi Komunalne Sp. z o.o. Niziny 290 37-716 Orły – uczestnik konsorcjum.

W 2019 roku z terenu gminy Stubno z gospodarstw domowych odebrano łącznie 594,86 ton odpadów zmieszanych, a z innych źródeł, tj. usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji 37,40 ton odpadów zmieszanych, natomiast z selektywnej zbiórki odpadów z gospodarstw domowych uzyskano łącznie 83,42 ton odpadów.

3.13. Planowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne formułuje działania zmierzające do zagospodarowania przestrzeni uwzględniając potrzeby społeczeństwa, godząc interesy różnych podmiotów i harmonizując interesy w życiu społecznym oraz gospodarczym. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa przeznaczenie, warunki zagospodarowania, zabudowy terenu oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego.

Studium stanowi dokument planistyczny, który poprzez określenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Nie jest aktem prawa miejscowego, ale podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, wiążącym przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Studium uwzględnia ustalenia przestrzenne zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa, Strategii Rozwoju Województwa, Strategii Rozwoju Gminy oraz zasady określone w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.

Dla gminy Stubno uchwalono Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Uchwałą Rady Gminy w Stubnie Nr IV/17/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r. Uchwałą Rady Gminy Stubno Nr VII/55/2016 z dnia 15 maja 2015 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stubno.

Obecnie na terenie gminy Stubno obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr XXXVIII/278/2010 Rady Gminy Stubno z dnia 5 października 2010 r. dla terenu odkrywkowej eksploatacji kruszywa naturalnego „Chałupki Dusowskie”.

Ze względu na mały odsetek terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowanie przestrzenne jest realizowane poprzez wydawanie przewidzianych prawem decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji inwestycji celu publicznego.

3.14. Gospodarka finansowa

Gmina Stubno w roku budżetowym 2019 osiągnęła dochody na poziomie 22 484 346,44 zł, co było wynikiem o prawie 17,22% wyższym niż w 2018 roku. Dochody, w przeliczeniu na jednego mieszkańca osiągnęły w roku 2019 kwotę 5 573,71 zł, notując w porównaniu do roku wcześniejszego wzrost o 13,6 % (4 906,82 zł w 2018 roku).

Szczegółowe zestawienie dochodów gminy w latach 2018 i 2019 w rozbiciu na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 22 Dochody budżetu gminy Stubno za 2018 oraz 2019 rok.

Dział	Nazwa działu	Wykonanie (w zł)	
		2018	2019
010	Rolnictwo i łowiectwo	398 065,72	501 787,32
020	Leśnictwo	55,56	7 089,79
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną , gaz i wodę	349 349,66	364 559,75
600	Transport i łączność	100 000,00	607 354,00
700	Gospodarka mieszkaniowa	483 966,47	1 860 535,65
710	Działalność usługowa	5 875,05	6 748,20
750	Administracja publiczna	34 372,25	924 739,37
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	59 523,62	68 271,00
752	Obrona narodowa	2 000,00	-

754	Bezpieczeństwo publiczne o ochrona przeciwpożarowa	38 205,00	-
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2 979 006,73	3 169 221,72
758	Różne rozliczenia	6 637 160,19	7 323 135,82
801	Oświata i wychowanie	245 043,94	253 914,11
851	Ochrona zdrowia	-	950,00
852	Pomoc społeczna	511 943,02	477 657,25
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	388,80	199,20
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	40 000,00	40 000,00
855	Rodzina	5 427 289,37	5 872 645,30
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 766 713,96	844 365,41
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	81 000,00	46 679,55
926	Kultura fizyczna	20 800,00	114 493,00
Ogółem dochody		19 180 759,34	22 484 346,44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Stubno

Wykonane w 2019r dochody gminy, ze względu na źródła ich uzyskania można podzielić na kilka podstawowych grup, jedną z nich są pozyskane ze wsparcia zewnętrznego:

1. Środki otrzymane na zadania bieżące i inwestycyjne oraz projekty wg złożonych wniosków – 103 774,55 zł (456 701,74 zł w roku 2018).
2. Dotacje z budżetu państwa na zadania własne i zlecone – 7 387 496,84 zł (6 844 632,33 zł w roku 2018).
3. Subwencje – 7 239 740,00 zł (6 578 946,00 zł w roku 2018).

Ponadto gmina pozyskała dochody z podatków i opłat lokalnych:

1. Z podatków lokalnych 1 736 904,00 zł (1 669 157,67 zł w roku 2018)
2. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – 1 353 046,23 zł (1 226 764,31 zł w roku 2018).
3. Opłaty lokalne – 16 116,90 zł (21 615,62 zł w roku 2018)

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Pozostałe dochody wyniosły 4 647 267,84 zł (2 404 557,29 zł w roku 2018).

Wydatki obciążające budżet gminy Stubno w roku 2019 wyniosły 19 352 442,82 zł, więcej niż w 2018 roku (17 307 817,22 zł). Po przeliczeniu na jednego mieszkańca kształtowały się na poziomie 4 735,12 zł (4 265,11 zł w roku 2018).

Wydatki budżetowe poniesione w latach 2018 oraz 2019 wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

Tabela 23 Wydatki gminy Stubno w latach 2018 i 2019.

Dział	Nazwa działu	Wykonanie	
		2018	2019
010	Rolnictwo i łowiectwo	479 158,26 zł	532 493,34 zł
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	601 587,84 zł	624 933,42 zł
600	Transport i łączność	696 094,55 zł	595 655,47 zł
700	Gospodarka mieszkaniowa	200 101,78 zł	1 255 062,99 zł
710	Działalność usługowa	58 890,19 zł	47 034,93 zł
750	Administracja publiczna	2 268 318,77 zł	2 196 421,30 zł
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	59 523,62 zł	68 271,00 zł
752	Obrona narodowa	2 000,00 zł	-
754	Bezpieczeństwo publiczne o ochrona przeciwpożarowa	86 607,64 zł	50 000,00 zł
757	Obsługa długu publicznego	8 349,03 zł	5 669,86 zł
801	Oświata i wychowanie	4 303 502,66 zł	4 793 950,55 zł
851	Ochrona zdrowia	41 086,51 zł	41 995,71 zł
852	Pomoc społeczna	981 891,17 zł	995 448,14 zł
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4 287,20 zł	4 765,00 zł
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	51 304,00 zł	51 300,00 zł
855	Rodzina	5 440 217,44 zł	5 881 659,89 zł
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 145 086,69 zł	1 176 165,00 zł

921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	646 079,52 zł	581 628,30 zł
926	Kultura fizyczna	233 730,35 zł	449 987,92 zł
Ogółem wydatki		17 307 817,22 zł	19 352 442,82 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Stubno

Gmina Stubno ma również duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na finansowanie zadań inwestycyjnych. Środki te pozyskiwano zarówno z Budżetu Państwa (Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Program rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności, Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, Wojewody Podkarpackiego, a także z funduszy unijnych (RPO WP, PROW). Zgodnie z danymi GUS, w latach 2014-2020 w ramach programów i projektów unijnych uzyskano dofinansowanie w wysokości 5 665 448,57 zł

3.15. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego dla dorzeczy jest opracowywany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, a następnie zatwierdzony i publikowany przez właściwego ministra. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego opracowuje się mapy zagrożenia powodziowego (MZP) zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), na których przedstawia się w szczególności:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
  - ✓ wału przecipowodziowego,
  - ✓ wału przeciwsztormowego,
  - ✓ budowli piętrzącej.

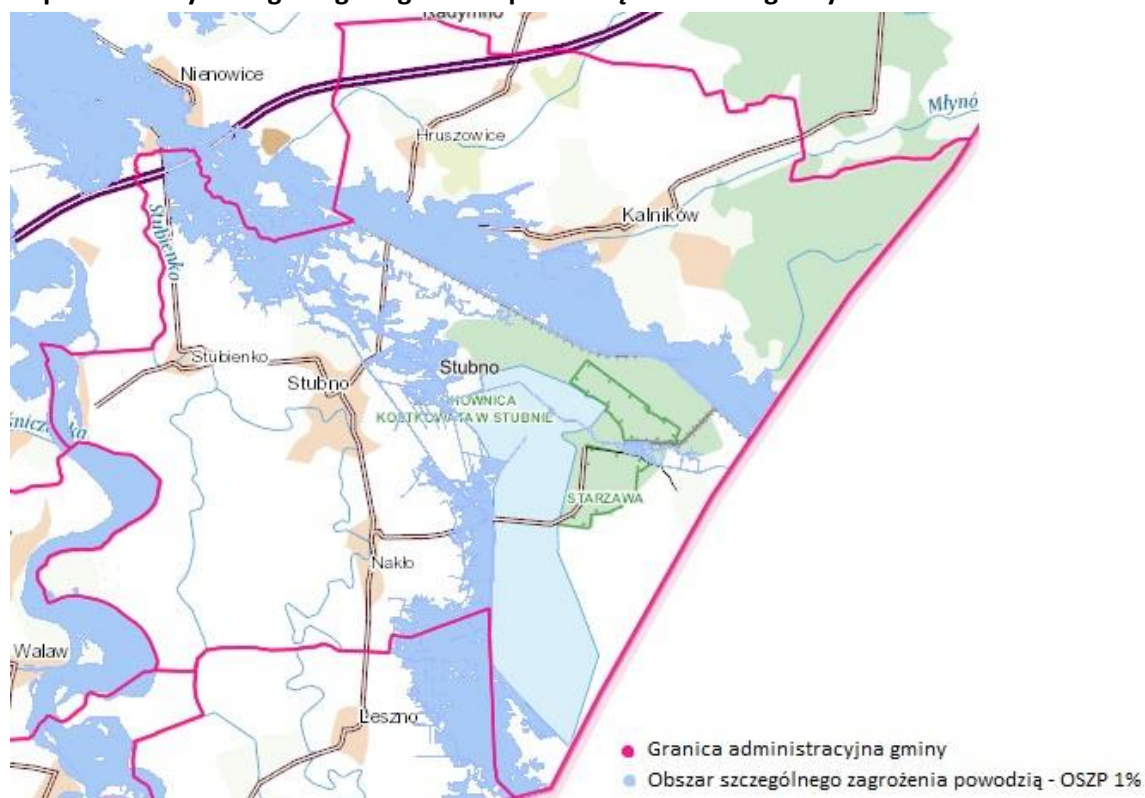
Na terenie gminy Stubno występują obszary:

- 1) narażone na niebezpieczeństwo powodzi od rzeki San i dolnego odcinka rzeki Wiszni, wyznaczone na mapach zagrożenia powodziowego, sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obejmujące swym zakresem:
  - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
  - obszary zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%),
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczone w oparciu o zasięg zalewu wodą Q1% w sporządzonym przez Dyrektora RZGW w Krakowie opracowaniu pn. „Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej”, stanowiącym I etap studium ochrony przeciwpowodziowej.

Mapa 5 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Stubno.

Źródło: <https://www.geoportal.gov.pl>, opracowanie własne.

Zgodnie z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią jest wyznaczany na mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego, które są aktualizowane, co 6 lat na podstawie art. 171 ust. 8 tejże ustawy. Obecnie obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, są mapy zaktualizowane w ramach II cyklu planistycznego.

Ponadto zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz aktualizacją Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym w gminie Stubno planowane jest zadanie pn.: „Doszczelnienie i dogęszczenie korpusu, wyrównanie lokalnych deniwelacji korony wałów na rzece Wisznia w km rzeki 14+156-14+956, wał lewy”

4. Główne problemy w obszarach strategii

Na podstawie przeprowadzonych warsztatów diagnostycznych i strategicznych, analizy desk research oraz badań społecznych zostały zidentyfikowane główne problemy gminy Stubno.

Na potrzeby pracy nad strategią przyjęta została następująca definicja, czym jest problem – nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu strategii, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów, a także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

Problemy zostały określone w trzech obszarach:

- społecznym,
- infrastruktury i środowiska,
- gospodarki i promocji gminy.

4.1. Główne problemy w obszarze społecznym

Tabela 24 Główne problemy w obszarze społecznym

L.p.	Podobszar	Problemy
1	Warunki życia	<ul style="list-style-type: none"> a) Negatywne skutki behawioralne związane z zagrożeniem COVID-19, b) Ogromny wzrost uzależnień dzieci od urządzeń elektronicznych, c) Zaburzona komunikacja interpersonalna (trudność odnalezienia się grupie, zamknięcie na inne osoby) w odniesieniu do dzieci i młodzieży, d) Problem izolacji społecznej, szczególnie osób starszych, e) Wzrost liczby osób z zaburzeniami depresyjnymi wynikającymi z długotrwałej izolacji, f) Zauważalny wzrost wykrywalności chorób (m.in. nowotworowych), wynikający z kumulacji osób, które nie były zdiagnozowane wcześniej ze względu na ograniczoną dostępność do badań diagnostycznych, g) Narastające negatywne zjawisko wagarowania i palenia papierosów wśród dzieci i młodzieży, h) Ograniczona możliwość załatwiania niektórych spraw w urzędzie drogą elektroniczną,
2	Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek	<ul style="list-style-type: none"> a) Niskie zainteresowanie ofertą kulturalną u mieszkańców, b) Niewystarczający poziom zainteresowania dostępną ofertą kulturową, c) Silnie rozwinięty model kultury domowej (rezygnowanie z oferty kulturalnej w przestrzeni publicznej na rzecz łatwości dostępu do oferty TV, Internetu), d) Brak dostępu do różnorodnych form kultury,

		<ul style="list-style-type: none"> e) Mała dostępność oferty sportowej dla dziewczynek i dziewcząt, f) Niewystarczająca aktywizacja dziewcząt do zajęć sportowych, g) Niewystarczająca oferta sportowa dla dzieci na terenach wiejskich, h) Nierówny dostęp do dóbr kultury dla osób z terenów wiejskich, i) Niewystarczająca oferta sportowa dla osób z niepełnosprawnością, dla osób starszych, w szczególności na terenach wiejskich, j) Brak ofert zajęć dla dzieci z niepełnosprawnością typu „Nieprzetarty szlak”,
3	Ochrona zdrowia i życia	<ul style="list-style-type: none"> a) Ograniczony dostęp do pewnych grup lekarzy-specjalistów, b) Wydłużony czas oczekiwania na rehabilitację (problem ogólnokrajowy, systemowy), c) Występowanie zachowań patologicznych, obecność osób przebywających pod wpływem alkoholu w miejscach publicznych w kontekście zagrożenia demoralizacją dzieci i młodzieży oraz bezpieczeństwa dzieci i dorosłych oraz samych osób nadużywających alkoholu,
4	Opieka i pomoc społeczna	<ul style="list-style-type: none"> a) Brak żłobka, b) Ograniczona dostępność do usług pomocy społecznej, c) Niewystarczająca oferta w zakresie opieki nad osobami starszymi,
5	Kapitał ludzki	<ul style="list-style-type: none"> a) Niewystarczający dostęp do zróżnicowanej oferty kształcenia w szkołach zasadniczych i średnich, b) Ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, w szczególności w szkołach i na terenach wiejskich, c) Niewystarczające/ograniczone możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych w miejscu zamieszkania, d) Niż demograficzny i coraz wyższe koszty utrzymania szkół,
6	Kapitał społeczny	<ul style="list-style-type: none"> a) Niewystarczająca liczba liderów społecznych, b) Trudności w dotarciu i zachęceniu, zmotywowaniu, mieszkańców do udziału w wydarzeniach organizowanych na terenie Gminy, c) Niewystarczające - informowanie mieszkańców o wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe, d) Niewystarczająca współpraca organizacji pozarządowych przy organizacji wydarzeń przez Urząd Gminy Stubno, e) Zmniejszone zainteresowanie ofertą czasu wolnego na terenie Gminy (potrzeba zdiagnozowania, z czego to wynika), f) Niskie zainteresowanie mieszkańców wydarzeniami organizowanymi na terenie Gminy,

7	Potencjał kulturowy	<ul style="list-style-type: none"> a) Niewystarczająca świadomość potencjału kulturowego gminy wśród mieszkańców i jego wpływu na kształtowanie rozwoju społecznego i gospodarczego, b) Niewystarczający/niski stopień turystycznego wykorzystania walorów kulturowych Stubna, c) Rozproszenie, utrudniony dostęp i ograniczone możliwości zabezpieczenia (zbiory prywatne) części zbiorów związanych z dziedzictwem kulturowym Stubna, d) Brak obiektu prezentującego w jednym miejscu aspekty związane z wielokulturowością i tradycjami hafciarskimi w gminie, e) Niewystarczający stopień digitalizacji zbiorów kultury Stubna (historia umiera razem z ludźmi).
---	---------------------	---

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Główne problemy w obszarze infrastruktura i środowisko

Tabela 25 Główne problemy w obszarze infrastruktura i środowisko

L.p.	Podobszar	Problemy
1	Zasoby techniczne	<ul style="list-style-type: none"> a) Niski poziom bezpieczeństwa pożarowego, b) Brak całorocznego obiektu sportowo-rekreacyjnego, c) Niewystarczająca powierzchnia obiektów użyteczności publicznej.
2	Transport, komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> a) Zbyt wąskie drogi na części terenów gminy b) Złe oznakowanie i organizacja części dróg, w szczególności skrzyżowań, c) Niewystarczająca ilość chodników na terenach wiejskich, w szczególności na ruchliwych drogach, d) Zły stan techniczny części dróg gminnych i powiatowych e) Brak ścieżek rowerowych.
3	Potencjał i ład przestrzenny	<ul style="list-style-type: none"> a) Mała atrakcyjność przestrzeni publicznej w centrum Stubna, b) Wysoki stopień zdezaktualizowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
4	Potencjał ekologiczny	<ul style="list-style-type: none"> a) Ograniczenia w stosowaniu OZE, b) Wysoka energochłonność gminnego oświetlenia ulicznego, c) Niska estetyka przestrzeni publicznej spowodowana m.in. poprzez występowanie energetycznych i teleinformacyjnych linii napowietrznych, d) Występowanie źródeł niskiej emisji, e) Niewystarczająca przepustowość kanalizacji deszczowej,

		f) Niekorzystne rozmieszczenie drzew w części terenów (zacienienie mieszkań, ograniczenie widoczności komunikacyjnej) oraz zagrożenie bezpieczeństwa wynikające z drzew rosnących przy ciągach komunikacyjnych.
--	--	---

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Główne problemy w obszarze gospodarki i promocji gminy

Tabela 26 Główne problemy w obszarze gospodarki i promocji gminy

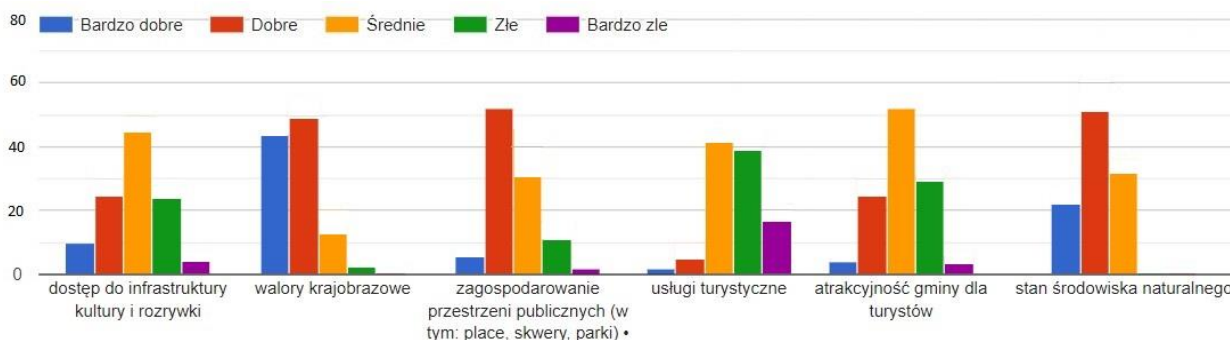
L.p.	Podobszar	Problemy
1	Przedsiębiorczość	a) Duże rozproszenie przestrzenne świadczonych usług, b) Niewystarczające wsparcie dla przedsiębiorców.
2	Rolnictwo	a) Zmniejszająca się liczba gospodarstw rolnych, b) Brak gospodarstw ekologicznych.
3	Rynek pracy	a) Mała liczba ofert pracy dla kobiet, b) Zbyt mało miejsc pracy na terenie gminy Stubno, c) Niedostatek firm działających na rynku krajowym lub globalnym, d) Bierność zawodowa osób długotrwale bezrobotnych.

Źródło: Opracowanie własne

5. Gmina w oczach mieszkańców

W sferze środowiska geograficznego zdecydowanie najlepiej ocenione zostały walory krajobrazowe (odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”. Można śmiało powiedzieć, że mieszkańcy gminy Stubno doceniają i liczą na swoistą rentę położenia, wynikającą z potencjału krajobrazu oraz atrakcji turystycznych. Sama gmina ma wielokulturowy charakter, wyróżnia się spośród podobnych jej kształtem zabudowy, zabytkowymi budowlami. Należy do spuścizny Kresów Wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Dobrze wypadło również zagospodarowanie przestrzeni publicznych, które tworzą harmonijną całość oraz uwzględniają wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne. Zdecydowanie mniej korzystnie od wszystkich walorów środowiska geograficznego, wypadł dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki. Braki infrastrukturalne ograniczają rozwój gminy w sferze rozrywki ogólnodostępnej dla mieszkańców jak i turystów. Stan środowiska naturalnego został oceniony najlepiej wśród badanych sfer, nie posiada bowiem, ani jednego negatywnego wskazania.

Wykres nr 19 Środowisko geograficzne – ocena sfery funkcjonalnej.

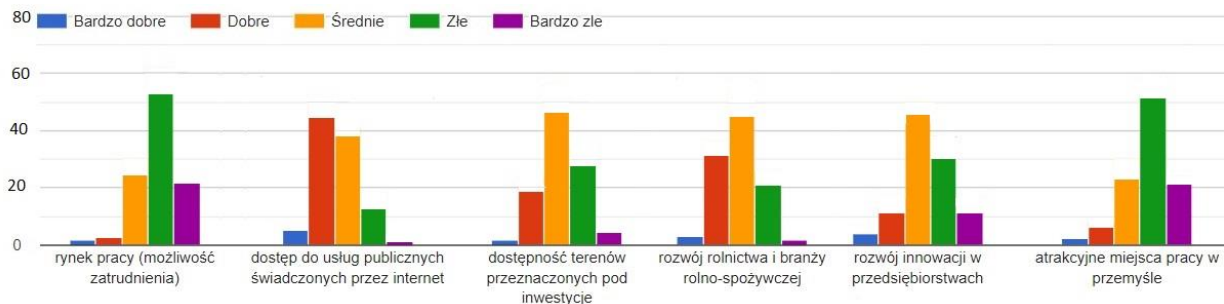

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Gospodarka

W ocenie elementów gospodarczych w Gminie Stubno pozytywnie ocenionym został dostęp do usług publicznych świadczonych przez Internet, co w pewien sposób świadczy o bezpieczeństwie mieszkańców, dając im możliwość załatwienia niezbędnych spraw i załatwienia formalności on-line, co w czasie pandemii COVID-19 pozwoli unikać kontaktu z osobami potencjalnie zarażonymi. Przewagę negatywnych nad pozytywnymi ocenami ma rynek pracy – możliwość zatrudnienia oraz atrakcyjne miejsca pracy w przemyśle, co spowodowane jest położeniem gminy w pobliżu miasta Przemyśla, w którym to bezrobotni mają dużo większą możliwość i szansę na podjęcie pracy niż na terenie wiejskim.

Wykres nr 14 Gospodarka – ocena sfery funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Infrastruktura techniczna

Poniższy wykres ilustruje, że rozwój wybranych elementów infrastruktury technicznej jest na wysokim poziomie. Dość dobra dostępność do internetu z punktu widzenia rozwoju gminy, to właściwy krok w budowaniu społeczeństwa cyfrowego. Najlepiej ocenianymi elementami infrastruktury technicznej są przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne co pokazuje, jak dobrze rozwinięty jest obszar wodno – sanitarny oraz w jakim stopniu zaspokajane są zbiorowe potrzeby sanitarne mieszkańców.

Wykres nr 15 Infrastruktura techniczna – ocena sfery funkcjonalnej.

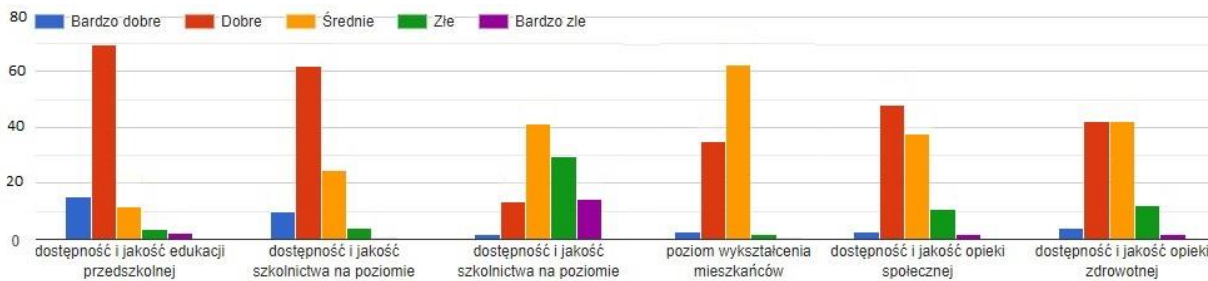
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna stanowi podstawę do zaspokojenia potrzeb socjalnych i oświatowych. Najwyżej ocenionymi elementami w tej dziedzinie są edukacja przedszkolna oraz edukacja podstawowa, co w kontekście gminy Stubno oznacza, że miejscowe placówki oświatowe bardzo dobrze spełniają swoją rolę i wypełniają postawione przed nimi zadania. Szkolnictwo na poziomie średnim na tle ww. rodzajów kształcenia wypada gorzej ze względu na położenie szkół średnich, które znajdują się w mieście Przemyśl. Działalność edukacyjna społeczeństwa winna być traktowana, jako inwestycja w kapitał ludzki, gdyż wykształcone społeczeństwo odgrywa ważną rolę dla współczesnych procesów rozwojowych. Tworzą je mieszkańcy aktywnie lub potencjalnie uczestniczący w działalności społeczno – gospodarczej ze względu na posiadaną wiedzę, kwalifikacje oraz umiejętności.

Wysoko oceniane są również dostęp do opieki społecznej i zdrowotnej, co oznacza, że mieszkańcy mają zapewniony dostęp do świadczeń w ww. zakresie bez względu na ich sytuację materialną i życiową.

Wykres nr 16 Infrastruktura społeczna – ocena sfery funkcjonalnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Poprzez problemy społeczne, społeczeństwo definiuje łamanie szczególnie cennych, w rozumieniu społeczeństwa, norm społecznych. Stanowią one przeszkodę dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa. W gminie Stubno najistotniejszym problemem społecznym jest brak atrakcyjnych miejsc pracy, co zmusza mieszkańców do poszukiwania pracy w pobliskich miejscowościach, a nawet emigracją. Brak pracy powoduje pogorszenie się warunków ekonomicznych rodzin, a wykonywanie zawodu w innej miejscowości staje się czasochłonne, przez co niejednokrotnie zaniebawiane są inne obowiązki (np. wychowawcze). Niemożność pozyskania pracy zawodowej powoduje zagrożenie materialne i łączy się z destabilizacją sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych, co może prowadzić do społecznego wykluczenia.

Wykres nr 17 Wybrane problemy społeczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Gmina Stubno została określona przez mieszkańców mianem bezpiecznej, co poprawia komfort życia. Większa część społeczeństwa zamieszkuje tereny gminne od urodzenia, co sprawia, że są z nią silnie związani. Ze względu na ukształtowanie terenu, bliskość granicy państwa z Ukrainą, zabytki architektoniczne, rezerваты przyrody, stadninę koni oraz obfite zarybienie rzeki San i Wisznia ludność uważa, że gmina Stubno leży w dość atrakcyjnym miejscu w skali regionu.

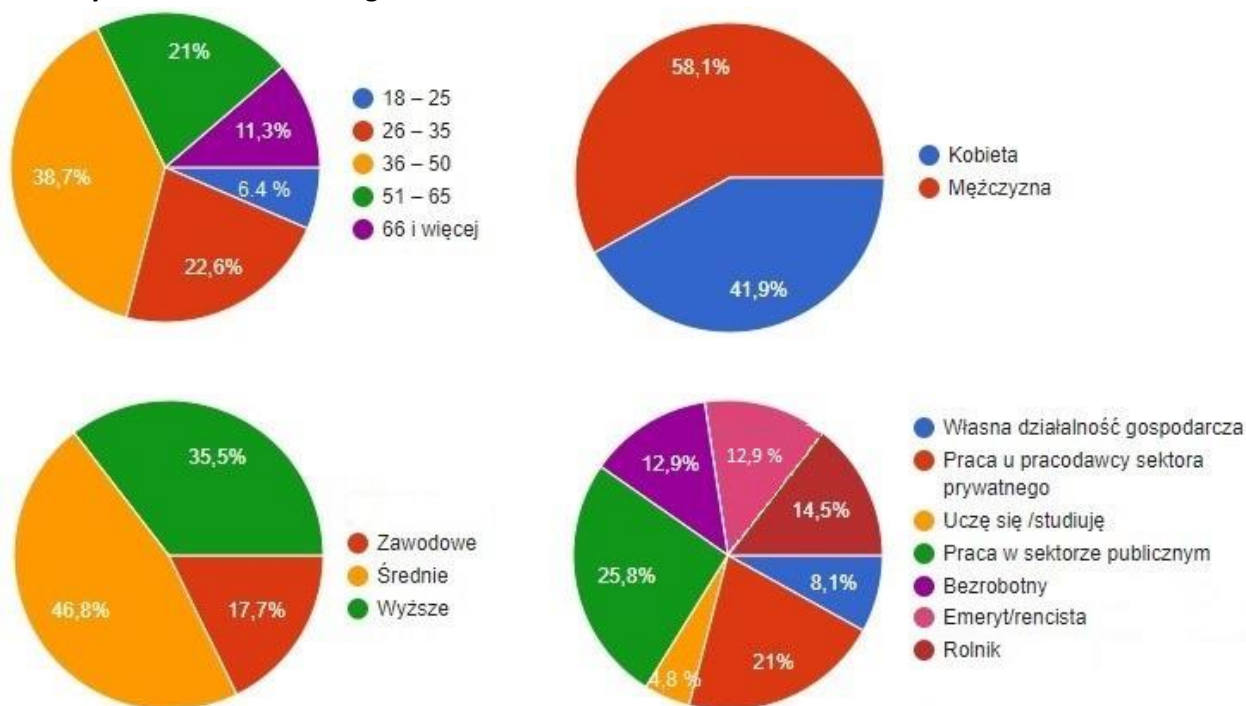
Wykres nr 18 Ocena gminy Stubno w wybranych kategoriach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Przeprowadzone badanie obrazuje strukturę społeczeństwa gminy Stubno. Ponad połowa ludności jest w przedziale wiekowym 26 – 50, jak również posiada wykształcenie średnie lub wyższe. Dominuje liczba mężczyzn, natomiast w sektorze zawodowym najwięcej osób pracuje w sektorze publicznym i prywatnym. Ze względu na ukształtowanie terenu oraz obszary nadające się do uprawy, procent ludności trudniącej się rolnictwem, jest większy niż ludności funkcjonującej w zakresie własnej działalności gospodarczej.

Wykres nr 19 Ludność w gminie Stubno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

6. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Nazwa SWOT to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats):

- STRENGTHS, czyli silne strony,
- WEAKNESSES, czyli słabe strony,
- OPPORTUNITIES, czyli szanse,
- THREATS, czyli zagrożenia.

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli słabe strony i zagrożenia.

Analizę SWOT dla gminy Stubno przeprowadzono w układzie sześciu obszarów funkcjonalnych, mających, zgodnie z przeprowadzoną wcześniej, ekspercką diagnozą społeczno-gospodarczą, kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy:

- Jakość życia,
- Potencjał gospodarczy,
- Kapitał ludzki,
- Komunikacja, położenie,
- Atrakcyjność przyrodnicza, potencjał turystyczny i środowisko,
- Zarządzanie rozwojem.

6.1. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym, „Jakość życia”

Tabela 29 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Jakość życia”.

Jakość życia	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Czyste środowisko (brak dużego przemysłu, przestrzeganie norm środowiskowych). • Wysoka aktywność społeczna w zakresie sportu i rekreacji. • Poprawny dostęp do usług medycznych pierwszego kontaktu. • Stosunkowo prosty dostęp do sektora usług i rozrywki dla części mieszkańców gminy – prężnie działające w tym zakresie Gminną Placówkę Kultury w Stubnie, • Dobry dostęp do usług administracji samorządowej, w tym oświaty. • Względnie nieduże bezrobocie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp do specjalistycznych usług medycznych. • Za małe nakłady na modernizację infrastruktury i doposażenie instytucji oświatowych i kulturalnych w stosunku do istniejących potrzeb. • Niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych, socjalnych. • Niewystarczające inwestycje w wiejską infrastrukturę społeczną. • Ograniczony dostęp do opieki żłobkowej. • Brak własnego transportu publicznego pomiędzy miejscowościami. • Słabo rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna.

Źródło: Opracowanie własne

6.2. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Potencjał gospodarczy”

Tabela 27 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Potencjał gospodarczy

Potencjał gospodarczy	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość węzła autostrady a4 – węzeł Przemysł oraz węzeł Korczowa, • Sukcesywnie rosnąca liczba mikro i małych przedsiębiorstw. • Pozytywne nastawienie samorządu do rozwoju przedsiębiorstw. • Dobre warunki dla rozwoju turystyki i agroturystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca ilość dużych podmiotów gospodarczych (generujących znaczące wpływy do budżetu gminy z tytułu CIT). • Brak ludzi do pracy, zarówno nisko, średnio i wysoko kwalifikowanej kadry, jak również specjalistów • Niewystarczająca baza noclegowo-gastronomiczna. • Ograniczony kapitał na rozwój MMSP. • Słaba jakość infrastruktury drogowej - część dróg gminnych i powiatowych wymaga remontu lub modernizacji. • Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości mierzonej jako ilość przedsiębiorstw przypadająca na 1.000 mieszkańców. • Niewystarczająca liczba inwestorów zagranicznych i krajowych. • Zanik tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

Źródło: Opracowanie własne

6.3. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Kapitał ludzki”

Tabela 28 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Kapitał ludzki

Kapitał ludzki	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywność organizacji pozarządowych. • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców gminy.	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnący odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. • Zjawisko ukrytego bezrobocia (nie notowane przez PUP). • Niewystarczająca liczba miejsc pracy. • Utrzymujący się ujemny przeciętny przyrost naturalny. • Niski odsetek organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców. • Niekorzystna struktura ludności wg grup wieku – spadający odsetek ludzi młodych. • Niewystarczająca liczba atrakcyjnych zarobkowo miejsc pracy.

Źródło: Opracowanie własne

6.4. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Komunikacja, położenie”

Tabela 29 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Komunikacja, położenie

Komunikacja, położenie	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Położenie gminy w sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego – Przemyśl oraz bliskość innych ośrodków miejskich, jak Radymno i Jarosław. Bliskość granicy z Ukrainą. Dobra lokalizacja pod względem turystycznym 	<ul style="list-style-type: none"> Konieczne inwestycje na części dróg gminnych i powiatowych . Konieczne inwestycje w zakresie infrastruktury informatycznej i dostęp do Internetu w znaczącej większości obszaru Gminy. Brak własnego transportu publicznego pomiędzy miejscowościami. Względnie słabo rozwinięta sieć dróg rowerowych Internet - Białe plamy. Niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej. Duża liczba dróg gminnych nieutwardzonych. Niewystarczająca długość ciągów pieszych.

Źródło: Opracowanie własne

6.5. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Atrakcyjność przyrodnicza i potencjał turystyczny i środowisko”

Tabela 33 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Atrakcyjność przyrodnicza i potencjał turystyczny”

Atrakcyjność przyrodnicza potencjał turystyczny i środowisko	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Walory turystyczne – duży procent zalesienia, zwierzyny łownej i ryb. • Sprzyjające warunki do rozwoju agroturystyki. • Potencjał do rozwój energii odnawialnej, w tym przede wszystkim farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych. • Rolnictwo ekologiczne. • Doinwestowana technologicznie oczyszczalnia ścieków, • Zbiorniki wodne na terenie gminy Stubno m.in. Starzawa, Chałupki Dusowskie, • Zabytki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. • Mała ilość akcji promujących ekologię wśród mieszkańców. • Zaniedbane, wymagające renowacji tereny zielone. • Niewystarczająca liczba inwestycji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii, • Słabo działające systemy melioracyjne – brak konserwacji.

Źródło: Opracowanie własne

6.6. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Zarządzanie rozwojem”

Tabela 30 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Zarządzanie rozwojem”

Atrakcyjność przyrodnicza potencjał turystyczny i środowisko	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenie w pozyskiwaniu środków z Budżetu Państwa, Unii Europejskiej i innych źródeł. • Wysoka jakość współpracy Gminy Stubno z Lokalną Grupą Działania. • Dobra kooperacja samorządu z organizacjami pozarządowymi. • Wprowadzenie procedur usprawniających pracę jednostek samorządu gminnego i podnoszących jakość świadczonych usług. • Wysoka wartość wydatków majątkowych gminy – ciągły rozwój infrastruktury komunalnej. • Nieprzekroczone wskaźniki w zakresie poziomu zadłużenia Gminy Stubno. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca ilość terenów uzbrojonych w Strefie Aktywności Gospodarczej. • Niewystarczająco rozwinięty system oświetleniowy na terenach wiejskich gminy. • Niewystarczająca infrastruktura społeczna na obszarach wiejskich (ośrodki zdrowia, świetlice, miejsca rekreacyjno-sportowe) • Zły stan techniczny zabytkowych budynków komunalnych, • Brak współpracy z partnerami zagranicznymi.

Źródło: Opracowanie własne

6.7. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT – szanse i zagrożenia

Tabela 31 Analiza SWOT – szanse i zagrożenia

Analiza SWOT	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Atrakcyjne położenie gospodarcze – blisko granicy z Ukrainą, dobre połączenie z miastem Przemysłem oraz Rzeszowem. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania ze środków Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego +, a także Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w okresie programowania UE na lata 2021-2027. Możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej oraz innych programów rządowych. Możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego (Polski Ład) na budowę, remont budynków z mieszkaniami socjalnymi i komunalnymi itp. Możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Budżetu Państwa (np. Program Maluch) na budowę żłobka. Możliwość dofinansowania przedsięwzięć z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii. Rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej. Rozwój ruchu turystycznego. Rozwój budownictwa mieszkalnego, a w szczególności jednorodzinne, przyciąganie nowych mieszkańców spoza obszaru gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczone możliwości finansowania zadań inwestycyjnych. Odptyw młodych mieszkańców poszukujących wyższej jakości edukacji. Zmniejszający się przyrost naturalny i ujemna migracja, powodujący ograniczenie działalności szkół podstawowych i wzrost kosztów utrzymania infrastruktury oświatowej. Biurokracja związana z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na inwestycje. Niepewna sytuacja gospodarcza kraju i państw Unii Europejskiej. Częste zmiany przepisów prawnych. Zwiększający się zakres zadań własnych gminy przy braku wsparcia finansowego z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne

7. Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju Gminy

Priorytety wyszczególnione w Strategii Rozwoju wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono 4 obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

- Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja.
- Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy.
- Obszar 3. Wysoka, jakość życia mieszkańców.
- Obszar 4. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego.

Dla każdego z powyższych obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny, z którego z kolei wynikają cele operacyjne. Dla ich realizacji wyszczególniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania. Należy je traktować, jako otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne priorytety i ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty gminy Stubno.

Wskazane obszary priorytetowe i określone w nich cele strategiczne, a także cele operacyjne powiązane są z zidentyfikowanymi obszarami strategicznej interwencji (OSI), określając kierunki działań, mających na celu zniwelowanie występującego problemu, bądź też wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału. Zostało to wykazane w modelu przestrzenno-funkcjonalnej gminy.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii Rozwoju stworzono listę wskaźników. Wskaźniki te są przydatne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu i ewaluacji dokumentu. Lista mierników stanowi podstawową propozycję, która podczas prowadzenia procesów przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami.

Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja	Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem Gminy	Obszar 3. Wysoka, jakość życia mieszkańców	Obszar 4. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego
Cel nadrzędny: Równowaga, wysoka, jakość i stabilizacja życia oraz satysfakcja mieszkańców			
Cel strategiczny I: Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta o działalność sektora MMŚP oraz innowacyjnych gospodarstw rolnych, powiązana ze skutecznym systemem	Cel strategiczny II: Poprawa, jakości zarządzania, opartego na współpracy i wykorzystaniu zasobów	Cel strategiczny III: Sprawny i efektywny system usług publicznych wysokiej, jakości, warunkujący odpowiednią, jakość życia i pracy mieszkańców	Cel strategiczny IV: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy, oparta na bogatym dziedzictwie przyrodniczo-kulturowym i szerokiej ofercie czasu wolnego

oświatowym i aktywnością zawodową mieszkańców			
<p>Cel operacyjny I.1</p> <p>Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno</p> <p>Cel operacyjny I.2</p> <p>Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno</p>	<p>Cel operacyjny II.1</p> <p>Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne</p> <p>Cel operacyjny II.2</p> <p>Wielofunkcyjny rozwój wsi</p> <p>Cel operacyjny II.3</p> <p>Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy</p>	<p>Cel operacyjny III.1</p> <p>Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Cel operacyjny III.2</p> <p>Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p> <p>Cel operacyjny III.3</p> <p>Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym</p> <p>Cel operacyjny III.4</p> <p>Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców.</p>	<p>Cel operacyjny IV.1</p> <p>Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Stubno</p> <p>Cel operacyjny IV.2</p> <p>Rozwój turystyki</p> <p>Cel operacyjny IV.3</p> <p>Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p> <p>Cel operacyjny IV.4</p> <p>Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację</p>
<p>OSI 1</p> <p>Nowoczesna gospodarka i edukacja</p>	<p>OSI 2</p> <p>Efektywne zarządzanie rozwojem Gminy</p>	<p>OSI 3</p> <p>Wysoka jakość życia mieszkańców</p>	<p>OSI 4</p> <p>Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego</p>

7.1. Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja

Cel strategiczny I: Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta o działalność sektora MMŚP oraz innowacyjnych gospodarstw rolnych, powiązana ze skutecznym systemem oświatowym i aktywnością zawodową mieszkańców.

7.1.1. Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno

Strategia Rozwoju Gminy Stubno szczególny nacisk kładzie na rozwój edukacji, rozumianej jako oferta publiczna dla wszystkich mieszkańców Gminy – bez względu na wiek, status społeczny, zawodowy itp.

Głównym wyzwaniem w tej sferze jest zapewnienie wysokiej i nowoczesnej jakości, odpowiadającej na zmiany zachodzące w otoczeniu, oferty edukacyjnej.

Jakość edukacji uzależniona jest w głównej mierze od zdolności i kreacji kadry nauczycielskiej, jednakże trudnym do pominięcia jest stan infrastruktury. Na etapie diagnozy wielosektorowej stwierdzono tutaj istotne braki.

Osiągnięcie wysokiego poziomu edukacji uzależnione jest od uwzględnienia w systemie edukacji na poziomie gminy, szerszego kontekstu tj. kolejnych szczebli (etapów) kształcenia (przedszkole – szkoła podstawowa – szkoła ponadpodstawowa) oraz powiązania systemu edukacji z innymi systemami życia publicznego, w tym szczególnie ze sferą gospodarki. Stąd ważne jest podejmowanie działań zmierzających do stwarzania równych szans w dostępie do systemu edukacji, kształtowania postaw aktywnych, pozwalających rozumieć współczesny świat, rozwijania kompetencji oraz zacieśniania współpracy ze sferą biznesu.

Podejmowane działania mają równolegle rozwijać i unowocześniać bazę lokalową i narzędziową oraz rozwijać działalność merytoryczną sfery edukacji, by przyczynić się do efektywnego przejścia z systemu edukacji do zatrudnienia.

Tabela 32 Kierunki interwencji. Cel operacyjny I.1

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Modernizacja gminnej bazy oświatowej.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, Samorząd Województwa Podkarpackiego (SWP), Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN), Kuratorium Oświaty (KO)	2021-2030

2. Modernizacja boisk przyszkolnych i sal gimnastycznych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, SWP, MEN, KO	2021-2030
3. Upowszechnienie stosowania pracy metodą eksperymentów poprzez doposażenie sal lekcyjnych i laboratoriów w pomoce nauk i dydaktyczne.	Szkoły gminne	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, SWP, MEN, KO	2021-2030
4. Cyfryzacja procesów edukacji poprzez większe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych	Szkoły gminne	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, SWP, MEN, KO	2021-2030
5. Rozszerzenie oferty edukacyjnej uwzględniającej kształcenie kompetencji kluczowych, rozwój kreatywności i umiejętności pracy zespołowej.	Szkoły gminne	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, SWP, MEN, KO	2021-2030
6. Kształcenie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży – współpraca szkół z terenu gminy z lokalnym biznesem, jak również rozwój szkolnych ośrodków kariery.	Szkoły gminne	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Dyrektorzy szkół, SWP, MEN, KO	2021-2030
7. Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie, korzystaniem z kształcenia ustawicznego, podnoszenia i zmiany	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Instytucje szkoleniowe, PUP Przemysław, WUP Rzeszów	2021-2030

kwalfikacji zawodowych.				
-------------------------	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 33 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba projektów edukacyjnych na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno, placówki oświatowe gminy	Umowa o dofinansowanie, sprawozdanie z realizacji
Liczba inwestycji w zakresie modernizacji i rozwoju bazy oświatowej	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno, placówki oświatowe gminy	Protokół odbioru
Liczba środków trwałych związanych z wyposażeniem obiektów edukacyjnych	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno, placówki oświatowe gminy	Protokół odbioru
Liczba projektów w zakresie realizacji idei Long life learning (uczenie się przez całe życie)	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno, placówki oświatowe gminy	Umowa o dofinansowanie, sprawozdanie z realizacji

Źródło: Opracowanie własne

7.1.2. Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno

Diagnoza sfery gospodarczej gminy Stubno wykazała, że na terenie jednostki samorządu dominują mikro i małe przedsiębiorstwa, świadczące usługi w zakresie budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwa przemysłowego, transportu i gospodarki magazynowej, pozostałej działalności usługowej oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby. Nie ma natomiast dużych przedsiębiorstw. Dlatego zasadne jest skoncentrowanie działań samorządu do grupy MMSP tak, aby mogły rozwijać się mikro i małe przedsiębiorstwa, które z czasem będą mogły również rozwinąć się w średnie przedsiębiorstwa. Z racji charakteru gminy wiejskiej duże znaczenie dla gminy mogą mieć gospodarstwa rolne. Przyjęto, zatem, że należy wspierać działalność innowacyjnych średnich i dużych gospodarstw rolnych, które wykazują się najlepszymi wynikami

ekonomicznymi, które dysponują dużym potencjałem rozwojowym, jak również tworzą miejsca pracy dla lokalnej społeczności.

Nie na wszystkie czynniki rozwoju przedsiębiorstw władze gminy mają bezpośredni wpływ. Jednakże odpowiednio prowadzona polityka gospodarcza, uwzględniająca system zachęt i ulg, skorelowana z zacieśnianiem współpracy z różnymi podmiotami specjalizującymi się w rozwoju gospodarczym, przyczynia się do intensyfikacji czynników rozwoju i wzrostu konkurencyjności gminy. W ramach niniejszego działania konieczne jest skoncentrowanie wysiłków na rozwoju takich instrumentów, które w większym stopniu oddziaływać będą na wykorzystanie lokalnych zasobów, tj. lokalnej przedsiębiorczości. W tym zakresie mowa jest też o wykorzystaniu lokalnych potencjałów, związanych z położeniem i ze specyfiką gminy, w tym również potencjałów geograficznych i turystycznych, które wyróżniają gminę Stubno i mogą stać się atrakcyjnym obszarem dla potencjalnych odbiorców.

Przyjazna i profesjonalnie przygotowana dla przedsiębiorców i inwestorów lokalnych i zewnętrznych administracja Urzędu Gminy Stubno, wsparta przemyślaną i dobrze przeprowadzoną promocją gospodarczą gminy wspólnie z innymi samorządami, powinna wpłynąć na tworzenie znakomitych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na obszarze gminy.

Tabela 34 Kierunki interwencji. Cel operacyjny I.2

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Organizacja systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw i zakładania nowych podmiotów gospodarczych oraz dla rolników - zachęcenie inwestorów do tworzenia zakładów pracy na terenie gminy	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Powiat Przemyski, Samorząd Województwa Podkarpackiego (SWP), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)	2021-2030
2. Pozyskiwanie oraz przygotowywanie terenów pod inwestycje, w tym ich uzbrojenie.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Rada Gminy, instytucje otoczenia biznesu, Powiat Przemyski, SWP	2021-2030
3. Promocja potencjału gospodarczego Gminy Stubno	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Rada Gminy, instytucje otoczenia biznesu, Powiat Przemyski, SWP	2021-2030

wobec firm świadczących usługi turystyczne				
4. Wprowadzenie ulg i zachęt dla przedsiębiorców i osób planujących rozpocząć własną działalność gospodarczą oraz stworzenie systemu informacyjno – doradczego	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Rada Gminy, instytucje otoczenia biznesu, Powiat Przemyski, SWP, PUP Przemysł	2021-2030
5. Likwidacja barier w obsłudze przedsiębiorców poprzez cyfryzację obsługi klienta w Urzędzie Gminy Stubno	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Urząd Gminy Stubno, Samorząd Województwa Podkarpackiego	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 39 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba powstałych nowych podmiotów gospodarczych	Szt.	409	409<	CEiDG	Raport
Liczba przedsiębiorców korzystających z oferowanych form wsparcia	Szt.	5	5<	Urząd Gminy Stubno	Lista uczestników
Liczba rolników korzystających z oferowanych form wsparcia	Szt.	10	10<	Urząd Gminy Stubno	Lista uczestników
Powierzchnia terenów przygotowanych przez inwestycje	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Raport

Źródło: Opracowanie własne

7.2. Obszar 2 Efektywne zarządzanie rozwojem gminy

Cel strategiczny II: Poprawa, jakości zarządzania, opartego na współpracy i wykorzystaniu zasobów

7.2.1 Cel operacyjny II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne

Zadania i przedsięwzięcia w ramach celu operacyjnego II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne stanowią odpowiedź na rosnące oczekiwania klientów względem organów administracji publicznej. W swojej treści nawiązują w szczególności do zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) – przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 rok oraz dokumentem pn. „System zarządzania rozwojem Polski”, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2018 roku, jak również zintegrowanej Strategii „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030 roku” (SNP), która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami.

Przewidywane instrumenty realizacji polityki rozwoju w latach 2021-2027 warunkują konieczność zacieśnienia współpracy, skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy, oraz podmioty prywatne i organizacje pozarządowe, w zakresie realizacji usług publicznych na rzecz mieszkańców, co pozwoli na podniesienie spójności i konkurencyjności regionów. Dotyczy to również gminy Stubno.

Zgodnie z powyższym, w Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 zaplanowano kierunki związane z poprawą funkcjonowania administracji w zakresie podniesienia sprawności działania Urzędu Gminy w Stubnie, doskonalenia kwalifikacji pracowników, e-administracji oraz budowy i promocji marki gminy.

Tabela 35 Kierunki interwencji. Cel operacyjny II.1

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Wdrożenie idei e-government w administracji samorządowej Gminy Stubno (cyfryzacja obsługi klienta)	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego	2021-2030
2. Wysoka sprawność administracyjna, m.in. poprzez system szkoleń pracowników i wdrażanie nowoczesnych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	2021-2030

instrumentów zarządzania publicznego, a także rozwój usług elektronicznych				
3. Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania administracją (np. metoda CAF – Wspólna Metoda Samooceny albo inny system zarządzania, jakością.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	2021-2030
4. Wdrożenie systemu zarządzania satysfakcją klienta zewnętrznego i wewnętrznego – zmiana podejścia w obsłudze klienta	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	2021-2030
5. Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej).	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Jednostki organizacyjne gminy	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 36 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
---------------------	-----------------	----------------	----------------------------------	---------------	--------------------------

Liczba projektów z zakresu e-administracji	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba uruchomionych e-usług	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba szkoleń	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba wdrożonych systemów zarządzania, jakością pracy administracji samorządowej	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Odsetek klientów zadowolonych z usług Urzędu Gminy Stubno	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Ankieta subiektywna

Źródło: Opracowanie własne

7.2.2. Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi

Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich polega na dywersyfikacji gospodarki wiejskiej, czyli zmianie pojmowania i traktowania terenów wiejskich, jako obszarów monofunkcyjnych, na których dominuje rolnictwo i produkcja rolnicza. Terenom tym nadawane są nowe funkcje, celem redukcji panującego tam bezrobocia oraz podniesienia estetyki i atrakcyjności społeczno-ekonomicznej, – jako miejsca do życia i pracy. Priorytetem jest poprawa sytuacji bytowej mieszkańców, dzięki rozwijaniu wielofunkcyjnych form aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej (w szczególności pozarolniczej). Zgodnie z założeniami wielofunkcyjności, gospodarka obszarów wiejskich winna w znacznym stopniu opierać się na inicjatywie przedsiębiorcy wiejskiego. Wielofunkcyjny rozwój wsi uwarunkowany jest również rozwojem odpowiedniej infrastruktury, odpowiadającej na zdiagnozowane zapotrzebowanie i uwzględniającej potrzeby lokalne, jak również wykreowaniem szerokiej oferty wspierająco-doradczej dla mieszkańców (w zakresie profesjonalizacji produkcji rolniczej oraz aktywności okołoi pozarolniczej). Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich stanowi jedno z najważniejszych założeń Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030. Uwzględniając wytyczne, płynące z dokumentów nadrzędnych, a także wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej i przeprowadzonej analizy strategicznej SWOT, wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich Gminy Stubno uznano za priorytet rozwojowych w perspektywie 2030 roku.

Tabela 37 Kluczowe działania. Cel operacyjny II.2

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego	2021-2030

na terenach wiejskich gminy m.in. poprzez rozbudowę, modernizację infrastruktury oraz doposażenie obiektów (w tym istniejących placów zabaw, miejsc sportowo-rekreacyjnych, sal/świetlic wiejskich				
2. Rewitalizacja zdegradowanych terenów, w tym centrum miejscowości (w tym budowa i urządzenie bulwarów i skwerów), zagospodarowanie parków podworskich, Inwestycje w budownictwo mieszkaniowe, by zapobiec migracji młodych mieszkańców do miast	Urząd Gminy Stubno Developerzy, przedsiębiorcy	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Samorząd gminny i powiatowy.	2021-2030
3. Zwiększanie i modernizacja gminnego zasobu lokalowego	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubn	Samorząd Województwa Podkarpackiego,	2021-2030
4. Rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie i turystyce wiejskiej i przyrodniczej.	Urząd Gminy Stubno,	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale	2021-2030
5. Wsparcie marketingu wysokiej, jakości	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale	2021-2030

produktów żywności regionalnej				
6. Wspieranie rozwoju działalności pozarolniczej na terenach wiejskich	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, Lokalna Grupa Działania „Ziemia Przemyska”	2021-2030
7. Realizacja zadań w ramach funduszy sołeckich.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Rady Sołeckie	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 38 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba rolników, którzy skorzystali z oferty szkoleniowo-doradczej w zakresie kształcenia nowych kwalifikacji w zawodach nierolniczych	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba ekologicznych gospodarstw rolnych	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Wartość środków publicznych przeznaczonych na rozwój bazy infrastrukturalnej dla usług kulturalnych, społecznych i sportowych na obszarach wiejskich w Gminie Stubno	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Wartość środków publicznych przeznaczonych do realizacji w ramach Funduszy Sołeckich	zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.

Źródło: Opracowanie własne

7.2.3. Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju Gminy

Idea zrównoważonego rozwoju oznaczającego rozwój społeczno-gospodarczy w harmonii, zgodzie i przy poszanowaniu uwarunkowań środowiskowych, pozwalającego zachować zasoby przyświecała autorom i uczestnikom procesu tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030.

W ramach niniejszego celu zaplanowano również racjonalizację zużycia energii, surowców i minerałów oraz wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. Ochrona przyrody realizowana będzie także poprzez wyznaczenie i wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego wytycznych z map zagrożeń i ryzyk przyrodniczych, oraz określenie zasad właściwego gospodarowania terenami zagrożonymi przez zjawiska wynikające ze zmian klimatycznych, np. powodzią czy suszą hydrologiczną. Podstawę polityki ochrony środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego gminy, stanowić będzie jednak nade wszystko aktywna edukacja obywatelska w zakresie ekologii, jak również w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Działania kierowane do dzieci i młodzieży odbywać się będą zarówno w ramach normalnego procesu edukacji od szkoły podstawowej, jak również w ramach zajęć poza normalnymi godzinami nauki. Działania takie będą się odbywać również dla osób dorosłych.

Promocja postaw proekologicznych, uwzględniających potrzebę łagodzenia redukcji emisji CO₂ i innych szkodliwych substancji, oraz zmiana dotychczasowych przyzwyczajzeń osób dorosłych realizowana będzie poprzez szeroki wachlarz działań, jak np. akcje marketingowe w mediach, konkursy i kampanie społeczne i szereg innych oraz poprzez działania inwestycyjne.

Tabela 39 Kluczowe działania. Cel operacyjny II.3

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Tworzenie warunków do racjonalnego wykorzystania surowców energetycznych i realizacja inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii np. farmy fotowoltaiczne, instalacje prosumenckie	Podmioty gospodarcze, mieszkańcy	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	WFOŚiGW w Rzeszowie Samorząd Województwa Podkarpackiego	2021-2030
2.	Podmioty gospodarcze,	Wójt Gminy Stubno		2021-2030

Termomodernizacja budynków mieszkalnych, w tym również zastosowanie odnawialnych źródeł energii.	mieszkańcy	i pracownicy UG Stubno	WFOŚiGW w Rzeszowie Samorząd Województwa Podkarpackiego.	
3. Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych i innych odpadów zawierających azbest	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego,	2021-2030
4. Wzrost ekologicznej świadomości mieszkańców poprzez kampanie edukacyjne i promocję postaw proekologicznych oraz uświadamiających potrzebę działań adaptacyjnych i łagodzących zmiany klimatyczne oraz im przeciwdziałania, redukcji emisji CO2 i innych szkodliwych substancji	Urząd Gminy Stubno,	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Szkoły, organizacje ekologiczne	2021-2030
5. Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną (udroźnienie i rozbudowa rowów melioracyjnych, wykonanie regulacji potoków i cieków wodnych, przeciwdziałanie suszy, urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni,	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Powiat Przemyski	2021-2030

zadrzewień i zakrzewień oraz parków, Nasadzenia szaty roślinnej. oraz inne działania zapobiegające i łagodzące zmiany klimatyczne)				
6. Utworzenie stacji ładowania samochodów elektrycznych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, NFOŚiGW	2021-2030
7. Doszczelnienie i dogęszczenie korpusu, wyrównanie lokalnych deniwelacji korony wałów na rzece Wisznia w km rzeki 14+156+14+956, wał lewy	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Wody Polskie	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba kampanii społecznych dot. kształtowania i promocji postaw proekologicznych oraz konieczności realizacji działań adaptacyjnych i łagodzących zmiany klimatyczne oraz im przeciwdziałania, redukcji emisji CO2 i innych szkodliwych substancji	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba instalacji OZE w domach mieszkańców i firmach	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba gospodarstw, z których usunięto azbest	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.

Liczba gospodarstw i podmiotów, w których zrealizowano działania z zakresu poprawy efektywności energetycznej (w tym termomodernizacyjnych obiektów)	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba zrealizowanych działań przeciwdziałających i łagodzących zmiany klimatyczne	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Obszar 3. Wysoka jakość życia mieszkańców

Cel strategiczny III: Sprawny i efektywny system usług publicznych wysokiej, jakości, warunkujący odpowiednią jakość życia i pracy mieszkańców

7.3.1. Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej

Infrastruktura techniczna – systemy, urządzenia, sieci przesyłowe i związane z nimi obiekty, ma duże znaczenie dla mieszkańców, turystów oraz potencjalnych inwestorów. Bez zapewnienia dostępu do sieci komunalnych oraz mediów, nie ma możliwości stworzenia optymalnego miejsca do życia, jak również odpowiednich warunków dla rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości, tworzących miejsca pracy. Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, teletechnicznej, oświetleniowej, energetycznej oraz zapewnienie ich niezawodności powoduje poczucie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, a także przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy.

Jednym z najważniejszych problemów, z którymi musi się zmierzyć samorząd gminny w perspektywie, jest konieczność zagwarantowania dostępu do bieżącej wody oraz bezpieczeństwa sanitarnego. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz budowa przydomowych oczyszczalni jest potrzebą wynikającą z podnoszenia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy (komfort i jakość życia, pracy oraz wypoczynku), oraz zabezpieczania potrzeb w kontekście rozwoju nowych terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i inwestycyjnych. Ponadto, programy wspierające wymianę źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne, przyczyniają się również do ochrony jakości powietrza, ograniczając niską emisję. Tak samo konieczne są działania realizowane bezpośrednio przez gminę, dotyczące kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, pozwalającej poprawić efektywność energetyczną obiektów stanowiących zasób komunalny. Dla zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu, zaplanowano przebudowę i rozwój, zarówno ciągów pieszych

i jezdnych, jak również systemu oświetlenia ulicznego na terenie gminy, w tym przy wykorzystaniu nowych technologii, dzięki którym oświetlenie będzie mniej energochłonne i bardziej oszczędne.

Warto dodać, że istniejąca infrastruktura wodna i kanalizacyjna ulega ciągłej amortyzacji. W związku z tym konieczne jest podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie jej degradacji, poprzez ponoszenie niezbędnych nakładów odtworzeniowych. Dlatego przy kierunkach interwencji założono nie tylko rozwój sieci, ale także poprawę już istniejącej.

Tabela 41 Kluczowe działania. Cel operacyjny III.1

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
<p>1.</p> <p>Rozwój i poprawa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej oraz modernizacja sieci istniejących. - Modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie gminy Stubno - Modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków położonych na terenie gminy Stubno. - Stały monitoring urządzeń wodno – kanalizacyjnych. 	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego WFOŚiGW w Rzeszowie NFOŚiGW	2021-2030
<p>2.</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, w tym również zastosowanie odnawialnych źródeł energii.</p>	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego WFOŚiGW w Rzeszowie NFOŚiGW	2021-2030
<p>3.</p> <p>Zwiększenie stosowania Odnawialnych Źródeł Energii na</p>	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego WFOŚiGW	2021-2030

terenie Gminy Stubno			w Rzeszowie NFOŚiGW	
4. Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez poprawę dostępu do Internetu szerokopasmowego, likwidację białych plam i zjawiska wykluczenia cyfrowego e-Inclusion, w tym rozwój sieci światłowodowej w każdej miejscowości	Urząd Gminy Stubno i inne jednostki z sektora publicznego i biznesowego / prywatne podmioty telekomunikacyjne	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podmioty telekomunikacyjne	2021-2030
5. Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego oraz budowa i modernizacja chodników.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Operatorzy sieci.	2021-2030
6. Rozbudowa sieci gazowniczej w miejscowościach, w których będzie to możliwe	Dystrybutorzy gazu	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Operatorzy sieci.	2021-2030
7. Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego WFOŚiGW w Rzeszowie NFOŚiGW	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 42 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Korzystający z sieci wodociągowej w ludności ogółem	Szt.	3 661	3 661<	GUS	Bank danych lokalnych
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem	Szt.	3 727	3 727<	GUS	Bank danych lokalnych
Korzystający z sieci gazowej w ludności ogółem	Szt.	2 085	2 085<	GUS	Bank danych lokalnych
Liczba inwestycji publicznych i niepublicznych w zakresie OZE	Szt.	5	5<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba obiektów użyteczności publicznej o zwiększonej efektywności energetycznej	Szt.	2	2<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.
Liczba obiektów mieszkalnych o zwiększonej efektywności energetycznej	Szt.	658	658<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna.

Źródło: Opracowanie własne

7.3.2. Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy

Dostępność komunikacyjna gminy decyduje o jej atrakcyjności inwestycyjnej oraz dodatnim saldzie migracji. Budowa wysokiej wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy Stubno opierać się będzie m.in. na rozwoju sieci dróg lokalnych oraz współdziałaniu z innymi zarządcami dróg w zakresie modernizacji i rozbudowy sieci dróg o znaczeniu ponadlokalnym. Kooperacja winna być rozwijana zarówno z Zarządem Dróg Wojewódzkich jak i Powiatowym Zarządem Dróg w Przemyślu.

Rozbudowa oraz konserwacja dróg są konieczne, aby spełniały one normy i przystawały do nowych warunków społeczno-gospodarczych, takich jak zwiększony ruch, a także stymulowały rozwój terenów mieszkaniowych, nowych zakładów pracy czy ośrodków turystyki i rekreacji (zapewnienie komfortu i dobrej, jakości dojazdu do posesji oraz zakładów pracy i miejsc wypoczynku).

Niezwykle potrzebne są również nowe inwestycje w zakresie tworzenia miejsc parkingowych - w szczególności przy obiektach użyteczności publicznej i turystycznych, oraz budowy ciągów pieszych i tras rowerowych o charakterze komunikacyjnym i turystycznym. W szczególności ścieżki rowerowe, jako alternatywne korytarze transportowe, jak również rozwiązania typu park&ride mają istotne znaczenie dla rozwoju komunikacji w kontekście konieczności redukcji emisji CO₂ i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Jednym z priorytetów pozostaje organizacja nowoczesnego, sprawnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego, w szczególności w zakresie organizacji połączeń komunikacyjnych z poszczególnych miejscowości do Stubna, by ułatwić załatwienie spraw urzędowych i dostęp do usług zdrowotnych.

Tabela 43 Kierunki interwencji. Cel operacyjny III.2

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Rozwój i poprawa stanu gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej, w tym modernizacja istniejących dróg i budowa nowych.	Urząd Gminy Stubno Powiatowy Zarząd Dróg	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Podkarpacki Urząd Wojewódzki (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Powiatowy Zarząd Dróg	2021-2030
2. Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy poprzez współpracę z innymi zarządcami dróg w szczególności z Zarządem Dróg Wojewódzkich i Powiatowym Zarządem Dróg w Przemyślu oraz z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad	Urząd Gminy Stubno Zarząd Dróg Wojewódzkich Powiatowy Zarząd Dróg Generalna Dyрекcja Dróg Krajowych i Autostrad	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubna	Zarząd Dróg Wojewódzkich Powiatowy Zarząd Dróg Generalna Dyрекcja Dróg Krajowych i Autostrad	2021-2030
3. Budowa, przebudowa mostów przepustów na obszarze gminy Stubno	Urząd Gminy Stubno Zarząd Dróg Wojewódzkich Powiatowy Zarząd Dróg Generalna Dyрекcja Dróg	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Zarząd Dróg Wojewódzkich Powiatowy Zarząd Dróg Generalna Dyрекcja Dróg Krajowych i Autostrad	2021-2030

	Krajowych i Autostrad			
4. Współpraca w zakresie transportu zbiorowego na terenie gminy Stubno	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Gmina Stubno Powiat przemyski, gminy Powiatu przemyskiego	2021-2030
5. Tworzenie nowych miejsc parkingowych.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	2021-2030
6. Tworzenie nowych dróg rowerowych jako alternatywnych korytarzy transportowych oraz infrastruktury park & ride	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	2021-2030
7. Montaż koszy na śmieci, ławek w ogólnodostępnych miejscach tj. parki, alejki itp.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy	Szt.	40	40<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna
Wartość środków publicznych, przeznaczonych na rozwój i poprawę stanu gminnej i powiatowej na terenie Gminy Stubno) infrastruktury drogowej	zł	1 667 696,88	1 667 696,88<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno

Wartość środków publicznych, przeznaczonych na rozwój i poprawę stanu powiatowej infrastruktury drogowej	zł	46 877,52	46 877,52<	Starostwo Powiatowe	Statystyka powiatowa
Wartość środków publicznych, przeznaczonych na rozwój i poprawę stanu wojewódzkiej infrastruktury drogowej	zł	0	0<	Zarząd Dróg Wojewódzkich	Statystyka ZDW
Wartość środków publicznych, przeznaczonych na rozwój sieci dróg rowerowych na terenie gminy	zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno
Powstanie innych rozwiązań komunikacyjnych na terenie gminy	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna/powiatowa/wojewódzka

Źródło: Opracowanie własne

7.3.3. Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

Zapewnienie wysokiego poczucia bezpieczeństwa publicznego wymaga szerokiej i kompleksowej współpracy wszystkich służb publicznych i odbywać się powinno na różnych płaszczyznach życia mieszkańców.

Jednym z instrumentów wspierających utrzymania porządku i ładu publicznego będzie rozwój systemów bezpieczeństwa. Celem zmniejszenia prawdopodobieństwa występowania niepożądanych sytuacji, zniechęcenia przed atakami wandalizmu i przestępstwami, monitoringiem wizyjnym objęte zostaną strategiczne miejsca na terenie gminy Stubno, w tym budynki użyteczności publicznej i kulturalno-oświatowe. Monitoring, a w konsekwencji szybsze reagowanie służb bezpieczeństwa i większa wykrywalność sprawców, wzmocni poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Ponadto, zaplanowano działania wspierające Ochotnicze Straże Pożarne – w zakresie modernizacji remiz oraz wyposażenia w nowoczesny, spełniający wszelkie wymagania i normy sprzęt ratowniczy, co przysłuży się, jakości i szybkości interwencji straży, zarówno w przypadku pożarów, jak i powodzi oraz innych zdarzeń.

Priorytet stanowi również poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym – m.in. poprzez edukację zwiększającą bezpieczeństwo i program bezpieczeństwa na drogach przebiegających przez Gminę, szczególnie w miejscach najbardziej niebezpiecznych.

Powyższe przedsięwzięcia pomogą kreować wizerunek gminy, jako miejsca bezpiecznego oraz przyjaznego do życia i pracy.

Tabela 44 Kierunki interwencji. Cel operacyjny III.3

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Monitoring strategicznych miejsc na terenie gminy.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Komenda Powiatowa Policji	2021-2030
2. Wspieranie Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie doposażenia poszczególnych jednostek w nowoczesny i wydajny sprzęt, jak również budowa nowych oraz modernizacja istniejących remiz strażackich. Ponadto realizacja działań związanych z utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej OSP	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Gminne Jednostki OSP	2021-2030
3. Wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez edukację zwiększającą bezpieczeństwo. Program	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Komenda Powiatowa Policji	2021-2030

bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na drogach przebiegających przez Gminę				
--	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba zniszczeń mienia publicznego	Szt.	28	28>	Komenda Powiatowa Policji w Przemyślu	Statystyki policji
Wartość inwestycji w zakresie bezpieczeństwa powodziowego / przeciwpożarowego i in.	zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno
Liczba akcji edukacyjny dla dzieci i młodzieży dotyczących bezpieczeństwa na drogach	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno
Liczba zakupionych środków trwałych na rzecz OSP	Kpl.	3	3<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno
Liczba działań innego rodzaju na rzecz utrzymania i poprawy zdolności bojowej OSP	Kpl.	3	3<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno

Źródło: Opracowanie własne

7.3.4. Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców

Głównym zadaniem podejmowanych działań w ramach rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu jest poprawa komfortu i jakości życia mieszkańców gminy Stubno.

Polityka w zakresie zdrowia, realizowana będzie poprzez zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do opieki medycznej o wysokim standardzie usług – doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia, organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych

dla mieszkańców gminy, jak również poprzez kształtowanie, promocję właściwych postaw i aktywną edukację na rzecz zdrowego stylu życia.

Osoby wykluczone społecznie bądź zagrożone wykluczeniem, wymagają najczęściej kompleksowego wsparcia, by zwiększyć ich szanse na rynku pracy. Konieczne w tym względzie jest projektowanie wsparcia ukierunkowanego przede wszystkim na rozwój umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie i samodzielności. Dla prawidłowej realizacji powyższych zamierzeń, niezbędne jest rozwijanie form aktywnej integracji i poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w gminie Stubno.

Strategia Rozwoju postępowania w obszarze bezpieczeństwa społecznego opierać będzie się natomiast na aktywnej, racjonalnej, adekwatnej do potrzeb i nowoczesnej polityce społecznej. Realizowane działania służyć będą przeciwdziałaniu wykluczeniu oraz wyłączeniu społecznemu różnych grup zmarginalizowanych bądź zagrożonych marginalizacją, wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie rodzin, dzieci i młodzieży.

W dłuższej perspektywie, takie działanie winno doprowadzić do ekonomicznego usamodzielnienia mieszkańców, a tym samym zmniejszenia obciążeń Budżetu Gminy Stubno z tytułu transferów socjalnych. Zapobieganie występowaniu oraz niwelowanie przejawów wykluczenia dotyczyć będzie także osób niepełnosprawnych i starszych (zbudowanie oferty specjalistycznych usług adresowanych dla grupy seniorów, w tym rozwój różnych form wsparcia). By sprostać nowym wyzwaniom konieczne będzie wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w celu identyfikacji i łagodzenia problemów społecznych na terenie gminy, np. wykorzystywanie mechanizmów ekonomii społecznej.

Realizacja tych działań powinna przebiegać w zgodzie z założeniami Programu Rewitalizacji dla Gminy Stubno gdzie określono obszary rewitalizacji, w których szczególnie należy kumulować interwencję w zakresie aktywizacji i integracji osób zagrożonych wykluczeniem.

Tabela 46 Kluczowe działania. Cel operacyjny III.4

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Wprowadzenie nowych rozwiązań w celu identyfikacji i łagodzenia problemów społecznych na terenie gminy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, inne instytucje rynku pracy	2021-2030
2. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Powiatowe Centrum	2021-2030

			Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, inne instytucje rynku pracy	
3. Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Podmioty szeroko rozumianej ekonomii społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Podmioty szeroko rozumianej ekonomii społecznej	2021-2030
4. Organizowanie i wspieranie różnorodnych form pomocy społecznej, w tym świetlic socjoterapeutycznych, oddziałów dziennych, ośrodków wsparcia czy warsztatów terapii zajęciowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki, organizacje pozarządowe	2021-2030
5. Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki, organizacje pozarządowe	2021-2030
6. Utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów, w tym również pakiety działań aktywizacyjno-integracyjnych dla osób starszych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, organizacje senioralne	2021-2030
7. Poszerzanie pakietu istniejących usług medycznych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Podmioty lecznicze, organizacja pozarządowe	2021-2030
8. Aktywna edukacja na rzecz zdrowego stylu życia.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Szkoły, organizacje pozarządowe	2021-2030
9. Doskonalenie stanu technicznego bazy lokalowej i infrastrukturalnej w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej, w tym: budowa nowych placówek medycznych oraz modernizacja istniejących	Urząd Gminy Stubno / podmioty Podstawowej Opieki Zdrowotnej	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Jednostki Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Gminie Stubno	2021-2030

10. Dostosowanie placówek edukacyjnych do potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Szkoły, organizacje pozarządowe	2021-2030
11. Stworzenie infrastruktury opieki dla najmłodszych – utworzenie żłobka	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach pomocy społecznej	Szt.	346	346>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Statystyka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Wartość inwestycji z zakresu infrastruktury społeczno-zdrowotnej, w tym na infrastrukturę medyczną, opiekuńczo-wychowawczą, oświatową	zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna, Budżet Gminy Stubno
Liczba akcji profilaktycznych	Szt.	10	10<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna,
Liczba mieszkań socjalnych oddanych do użytku	Szt.	5	5<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna,

Źródło: Opracowanie własne

7.4. Obszar 4 Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego

Cel strategiczny IV: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy, oparta na bogatym dziedzictwie przyrodniczo-kulturowym i szerokiej ofercie czasu wolnego

7.4.1 Cel operacyjny IV.1 Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Stubno

Ochrona przestrzeni i dziedzictwa kulturowego stanowi istotne wyzwanie gminy Stubno w perspektywie 2030 roku. Zgodnie z nowym podejściem do zarządzania kulturą, zasobami dziedzictwa kulturowego oraz przyrodniczego, zaprojektowane działania służyć będą kompleksowej ochronie i zachowaniu dziedzictwa (m.in. zabiegi konserwatorskie i modernizacyjne, rewaloryzacja dziedzictwa, kultywowanie tradycji, wspieranie folkloru i sztuki

ludowej, zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych), ale również generowaniu impulsów do dalszego jego rozwoju, np. poprzez nadawanie zabytkom nowych funkcji.

Współdziałanie władz samorządowych, sąsiednich gmin, sektora biznesu, instytucji kultury, środowisk artystycznych i twórczych, służb konserwatorskich oraz innych odpowiedzialnych podmiotów pozwoli na wzmocnienie podejmowanych działań i bardziej racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści przez partnerów na różnych etapach realizacji wspólnych przedsięwzięć (komplementarność i synergia).

Tabela 48 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.1

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Rewitalizacja przestrzeni i obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe gminy Stubno (obiekty zabytkowe)	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Powiat Przemyski, służby konserwatorskie, Skarb Państwa Podmioty gospodarcze, rolnicy, izby gospodarcze,	2021-2030
2. Organizacja wydarzeń kulturalnych, bazujących na obrzędach i zwyczajach wiejskich oraz na produkcji rolnej	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Podmioty gospodarcze, rolnicy, izby gospodarcze, placówki oświatowe, mieszkańcy, zespoły i artyści lokalni, media lokalne i regionalne	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Liczba inwestycji w zakresie ochrony dziedzictwa	Szt.	3	3<	Urząd Gminy Stubno	Protokół odbioru prac.
Liczba wydarzeń kulturalnych	Szt.	2	2<	Urząd Gminy Stubno	Lista uczestników.

Źródło: Opracowanie własne

7.4.2. Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki

Ważną szansą rozwojową Gminy Stubno jest wykorzystanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych, dla podniesienia atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej gminy.

Rozwój turystyki usług czasu wolnego, możliwy będzie m.in. dzięki wsparciu dla rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej oraz okołoturystycznej na terenie gminy. Zaplanowano przedsięwzięcia, mające na celu stworzenie oferty dla turystyki aktywnej – m.in. rozwój systemu ścieżek pieszych i rowerowych, prezentujących najciekawsze i najbardziej wartościowe miejsca pod względem krajobrazowym, historycznym, kulturowym czy przyrodniczym.

Ważna będzie także współpraca pomiędzy sąsiednimi JST w zakresie budowania spójnej i komplementarnej oferty.

Tabela 50 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.2

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Rozwój aktywnego wypoczynku i zwiększenie potencjału turystycznego gminy m.in. poprzez rozbudowę rekreacyjno-turystycznych ścieżek rowerowych oraz szlaków turystycznych.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Gminy Powiatu Przemyskiego, Organizacje turystyczne	2021-2030
2. Rozwój istniejącej bazy sportowo – rekreacyjnej, w tym budowa bazy sportowo-rekreacyjnej w Baryczu i Chałupkach Dusowskich	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Gminy Powiatu Przemyskiego, Organizacje turystyczne	2021-2030
3. Budowa i modernizacja kompleksów turystycznych	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Gminy Powiatu Przemyskiego, Organizacje turystyczne	2021-2030
4. Organizacja wydarzeń kulturalnych, bazujących na	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Podmioty gospodarcze, rolnicy, izby gospodarcze, placówki	2021-2030

zwyczajach wiejskich oraz na produkcji rolnej,			oświatowe, mieszkańcy, parafie, zespoły i artyści lokalni, media lokalne i regionalne	
5. Budowa nowych alejek w parkach, miejscach zalesionych, centrach miejscowości z obszaru Gminy Stubno	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	2021-2030
6. Utworzenie miejsc parkingowych dla kamperów.	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Urząd Wojewódzki	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 51 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Długość rowerowych tras turystycznych na terenie gminy	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna
Liczba imprez i wydarzeń o charakterze turystycznym	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna
Wartość inwestycji w infrastrukturę turystyczną	Zł.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna

Źródło: Opracowanie własne

7.4.3. Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno – sportowej

Jednym z większych wyzwań gminy Stubno w perspektywie 2021-2030, jest rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej, skierowanej zarówno do mieszkańców jak i osób, odwiedzających gminę, w tym również mieszkańców całego regionu podkarpackiego i spoza niego, którzy aktywnie korzystają z obszaru gminy Stubno w celach rekreacyjnych. Oferta powyższa powinna być urozmaicona, dostosowana do potrzeb społecznych, konkurencyjna w stosunku do innych możliwości zagospodarowania czasu wolnego, oraz rozwijająca, a katalog przedsięwzięć realizacyjnych otwarty.

Ofertę kulturalno-rozrywkową winno się budować wokół imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy Stubno oraz we współpracy z zewnętrznymi organizatorami imprez kulturalnych i sportowych, jak również w oparciu o własną bazę kulturalną, w tym w oparciu o silną i nowoczesną instytucję kultury.

Historia, tradycje, folklor zobowiązują władze, ale i każdego mieszkańca do ochrony i pielęgnowania lokalnych i regionalnych wartości kulturowych. W tym sensie zasadne jest wspieranie lokalnych zespołów i Kół Gospodyń Wiejskich.

Dla rozwijania talentów sportowych, utrzymania kondycji, sprawności, dobrego stanu zdrowia mieszkańców, ważnym jest stwarzanie odpowiednich warunków dla aktywności rekreacyjno-sportowej.

Wyzwaniem pozostaje aktywizacja oraz edukacja obywatelska i kulturalna, w szczególności dzieci i młodzieży, jak również upowszechnianie kultury fizycznej, co pozwoli na ich wszechstronny rozwój oraz podniesienie potencjału intelektualnego i społecznego.

Tabela 52 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.3

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubn	organizacje pozarządowe	2021-2030
2. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy (m.in. place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska wielofunkcyjne) oraz właściwe wykorzystanie obiektów już funkcjonujących	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Wojewódzki, organizacje pozarządowe, kluby sportowe	2021-2030
3. Modernizacja, remont i doposażenie Gminnej Placówki Kultury oraz świetlic wiejskich (w zakresie świadczenia usług kulturalnych)	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Samorząd Wojewódzki, organizacje pozarządowe, organizacje kulturalne	2021-2030

4. Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich	2021-2030
---	--------------------	--	--	-----------

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 59 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Wartość środków publicznych przeznaczonych na stworzenie bazy infrastrukturalnej dla usług kulturalnych i rekreacyjno-sportowych	zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna
Liczba uczestników imprez o charakterze ponadlokalnym	Szt.	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna

Źródło: Opracowanie własne

7.4.4. Cel operacyjny IV.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację

Skuteczność wykorzystania naturalnych potencjałów gminy Stubno znajdująca odzwierciedlenie w poziomie popytu na turystykę i rekreację, zależeć będzie w głównej mierze od stworzenia sprawnego i profesjonalnego systemu promocji gminy, kształtującego wizerunek gminy, jako miejsca oferującego bogatą i różnorodną ofertę spędzania czasu wolnego.

Tabela 53 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.4

Kierunki interwencji	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca po stronie gminy	Partnerzy	Okres realizacji
1. Poprawa dostępu do informacji o obiektach turystycznych w gminie Stubno poprzez m.in. <ul style="list-style-type: none"> • oznakowanie miejsc turystycznych • stosowanie elementów wizualizacji na portalu gminnym. 	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Organizacje pozarządowe, organizacje turystyczne	2021-2030

<ul style="list-style-type: none"> • publikacje i akcje promocyjne 				
<p>2.</p> <p>Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji czasu wolnego, markowych produktów turystycznych i wydarzeń kulturalnych.</p>	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	Organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne organizacje turystyczna	2021-2030
<p>3.</p> <p>Intensywne działania promocyjne, w zakresie promocji kulturalnej i tożsamości lokalnej (m.in. sprawna obsługa strony internetowej gminy, likwidacja szpecących tablic i emblematów oraz posadowienie nowych itp.; szkolna edukacja kulturalno-artystyczna – zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży</p>	Urząd Gminy Stubno	Wójt Gminy Stubno i pracownicy UG Stubno	organizacje pozarządowe, szkoły	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 54 Wskaźniki do monitorowania

Wskaźnik realizacji	Jednostka miary	Wartość bazowa	Oczekiwany rezultat do roku 2030	Źródło danych	Metoda pozyskania danych
Wartość środków publicznych przeznaczonych na promocję turystyki, kultury i rekreacji	Zł	0	0<	Urząd Gminy Stubno	Statystyka gminna

Źródło: Opracowanie własne

8. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Nieodzownym elementem każdej Strategii Rozwoju jest Wieloletni Plan Inwestycyjny zawierający kluczowe i strategiczne inwestycje planowane do wykonania w celu realizacji założeń i priorytetów wskazanych w dokumencie strategicznym. Poniżej zamieszczono tabelę z kartami zadań, zawierającymi wybrane inwestycje kluczowe dla mieszkańców i władz gminy, których realizacja w szczególny sposób wpłynie na zmianę standardu życia mieszkańców.

Wybrane inwestycje, przedstawione poniżej nie wyczerpują katalogu przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach niniejszej strategii, lecz będą bezpośrednio wpisywać się w realizację wskazanych w rozdziale **7 Plan operacyjny**.

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Tabela 55 Kluczowe przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2021-2030

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia i zakres	Okres realizacji	Szacunkowa wartość inwestycji w zł	Źródła finansowania	Cel operacyjny (oznaczenie)
Karta zadania nr 1	Inwestycje w Infrastrukturę wod-kan: - Modernizacja sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej. - modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie gminy Stubno. - Modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków położonych na terenie Gminy Stubno	2021-2030	2 500 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.1
Karta zadania nr 2	Budowa sieci dróg rowerowych na obszarze gminy Stubn	2021-2030	1 500 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki (m.in.: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.2
Karta zadania nr 3	Budowa, przebudowa i modernizacja, sieci dróg na obszarze gminy Stubno	2021-2030	3 500 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki (m.in.: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.2

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Karta zadania nr 4	Budowa, przebudowa mostów przepustów na obszarze gminy Stubno	2021-2030	1 500 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki (m.in.: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy,	III.2
Karta zadania nr 5	Pozyskiwanie terenów pod inwestycje oraz ich uzbrojenie	2021-2030	700 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Polski Ład	I.2
Karta zadania nr 6	Modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego (wymiana i montaż nowych lamp) na obszarze gminy Stubno	2021-2030	2 200 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, NFOŚiGW, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.1
Karta zadania nr 7	Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników na obszarze gminy Stubno	2021-2030	2 600 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Podkarpacki Urząd Wojewódzki (m.in.: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.2
Karta zadania nr 8	Utworzenie Domu Dziennego pobytu dla seniorów/utworzenie Klubu Senior +	2021-2030	600 000,00	Budżet RP (np. Program Senior +), budżet JST	III.4
Karta zadania nr 9	Utworzenie stacji ładowania samochodów elektrycznych na terenie gminy Stubno	2021-2030	450 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, budżet RP, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	II.3

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Karta zadania nr 10	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych nad zbiornikami wody na terenie gminy Stubno	2021-2030	2 500 000,00	PROW 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	IV.2
Karta zadania nr 11	Modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych na obszarze gminy Stubno	2021-2030	2 300 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Budżet RP (np. Sportowa Polska), Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	IV.3
Karta zadania nr 12	Rewitalizacja Centrum funkcjonalnego Stubna oraz wiejskich ośrodków osadniczych gminy Stubno	2021-2030	3 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	II.2
Karta zadania nr 13	Montaż Odnawialnych źródeł Energii na terenie gminy Stubno	2021-2030	1 200 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027, Programy NFOŚiGW, Programy WFOŚiGW Rzeszów, budżet JST, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	III.1
Karta zadania nr 14	Modernizacja istniejących świetlic wiejskich położonych na terenie gminy	2021-2030	900 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW, PROW 2021-2027, Programy Odnowy Wsi, budżet JST	II.2
Karta zadania nr 15	Modernizacja istniejących remiz na terenie gminy Stubno	2021-2030	500 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW, Programy NFOŚiGW, Budżet RP np. Fundusz Solidarnościowy itp.	III.3
Karta zadania nr 16	Doposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt ratowniczo – gaśniczy z terenu gminy Stubno	2021-2030	300 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW, Programy NFOŚiGW, Budżet RP np. Fundusz Solidarnościowy, Mały Strażak itp.	III.3

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Karta zadania nr 17	Remont i modernizacja zabytkowych budynków, parków, cmentarzy wojennych z obszaru gminy Stubno	2021-2030	6 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027	IV.1
Karta zadania nr 18	Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych i innych odpadów zawierających azbest z obszaru gminy Stubno	2021-2030	450 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW w Rzeszowie	II.3
Karta zadania nr 19	Montaż koszy na śmieci, ławek w ogólnodostępnych miejscach	2021-2030	230 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027	III.2
Karta zadania nr 20	Budowa zaplecza sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Stubno (m.in. place zabaw, siłownie napowietrzne, boiska wielofunkcyjne, ławki itp)	2021-2030	1 500 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027	IV.3
Karta zadania nr 21	Budowa nowych alejek w parkach, miejscach zalesionych, centrach miejscowości z obszaru gminy Stubno	2021-2030	1 200 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027	IV.2
Karta zadania nr 22	Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych	2021-2030	1 500 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, PROW 2021-2027	III.1
Karta zadania nr 23	Doszczelnienie i dogęszczenie korpusu, wyrównanie lokalnych deniwelacji korony wałów na rzece Wisznia w km rzeki 14+156+14+956, wał lewy	2021-2030	2 000 000,00	Wody Polskie	II.3

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Karta zadania nr 24	Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną (udroźnienie i rozbudowa rowów melioracyjnych, wykonanie regulacji potoków i cieków wodnych, przeciwdziałanie suszy, urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków, Nasadzenia szaty roślinnej. oraz inne działania zapobiegające i łagodzące zmiany klimatyczne)	2021-2030	1 200 000,00	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, Programy WFOŚiGW w Rzeszowie, Polski Ład	II.3
----------------------------	---	-----------	--------------	--	------

Źródło: Opracowanie własne

9. Część planistyczna

9.1 Misja i wizja

Wizja rozwoju gminy Stubno stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2030 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała gmina rozumiana, jako wspólnota mieszkańców tj. władze samorządowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, partnerzy i instytucje, wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu.

Wizja to pewne modelowe ujęcie gminy, które musi odzwierciedlać ambicje ogółu jej mieszkańców. Wizja powinna odpowiadać na pytania: Jak widzimy naszą Gminę?, Czego chcemy, czego oczekujemy?, Jak chcemy, aby nas postrzegano?, Czego potrzebują mieszkańcy?

Wizja Gminy Stubno brzmi następująco:

„W 2030 roku Gmina Stubno w pełni korzysta ze swojego położenia w jednej z najbardziej urokliwych okolic na terenie Województwa Podkarpackiego.

Bogate walory położenia wśród rozległych przestrzeni oraz zróżnicowana oferta rekreacyjno-turystyczna i infrastruktura przyciągają turystów z Powiatu oraz z całego regionu i spoza niego,
w tym prowadzących aktywny tryb życia, uprawiających sport i rekreację.

Rozwija się konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na mikro i małych przedsiębiorstwach usługowych i produkcyjnych oraz nowoczesnych gospodarstwach rolnych, powiązana z efektywnym systemem szkolnictwa przedszkolnego i podstawowego oraz zwiększoną aktywnością zawodową mieszkańców.

Sprawne i efektywne zarządzanie publiczne, aktywna współpraca samorządów, przedstawicieli sektora biznesu i organizacji pozarządowych zapewniają wysoką, jakość i dostępność usług publicznych.

Gmina Stubno jest miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia, dla mieszkańców oraz migrantów z obszarów miejskich.

Misja rozwoju Gminy Stubno

Rozwinięciem wizji jest misja, która służy określeniu tego, co w wyniku realizacji Strategii Rozwoju uzyskają mieszkańcy. Właściwie sformułowana zapewnia, iż rozwój będzie służył rzeczywistym oczekiwaniom społecznym. Misja w sposób dokładny definiuje charakter gminy, a przede wszystkim wskazuje jej atuty. Dobrze wypracowana, wraz z wizją, pokazuje pozytywne ujęcie gminy Stubno do 2030 r. Jednocześnie misja stanowi ważne przesłanie, komunikujące w najprostszy sposób nadrzędną ideę Strategii Rozwoju.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju gminy Stubno. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców, itd. Ponadto, władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (należących do zadań własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju gminy Stubno, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

Misją gminy Stubno jest kompleksowa współpraca wszystkich lokalnych i ponadlokalnych partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy przy zachowaniu zalet bliskiego sąsiedztwa z miastem Przemyśl oraz w dalszej odległości miastem Rzeszów. Zamierzamy wspólnie zapewnić naszym mieszkańcom wysoki poziom życia, dostęp do usług publicznych odpowiedniej jakości, możliwość kształcenia, rozwoju przedsiębiorczości i nowoczesnych gospodarstw rolnych a także atrakcyjną ofertę czasu wolnego. Turystom i gościom oferujemy wysoką jakość usług turystycznych i rekreacyjnych, bazujących na bogactwie środowiska.

9.2 Cel nadrzędny

Cel nadrzędny wyznacza podstawowe kryteria oceny procesów rozwojowych. Ważne, aby wskazywał na te efekty procesu rozwojowego, które są autentycznie najważniejsze dla lokalnej społeczności. Jednocześnie istotne jest, by były to wyniki możliwe mierzalne, pozwalające na późniejszą ocenę osiągniętych rezultatów.

Cel nadrzędny brzmi następująco: **Równowaga, wysoka jakość i stabilizacja życia oraz satysfakcja mieszkańców.**

9.3 Model rozwoju

W ramach niniejszego dokumentu zaproponowano i przyjęto model zrównoważonego rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Ma on charakter funkcjonalny, oparty jest o cztery filary i zakłada zrównoważony terytorialnie rozwój, konsolidację zasobów i potencjałów, jest stymulowany racjonalnymi wyborami strategicznymi oraz ukierunkowany na osiągnięcie wysokiej jakości życia.

Wykres nr 20 Model rozwoju

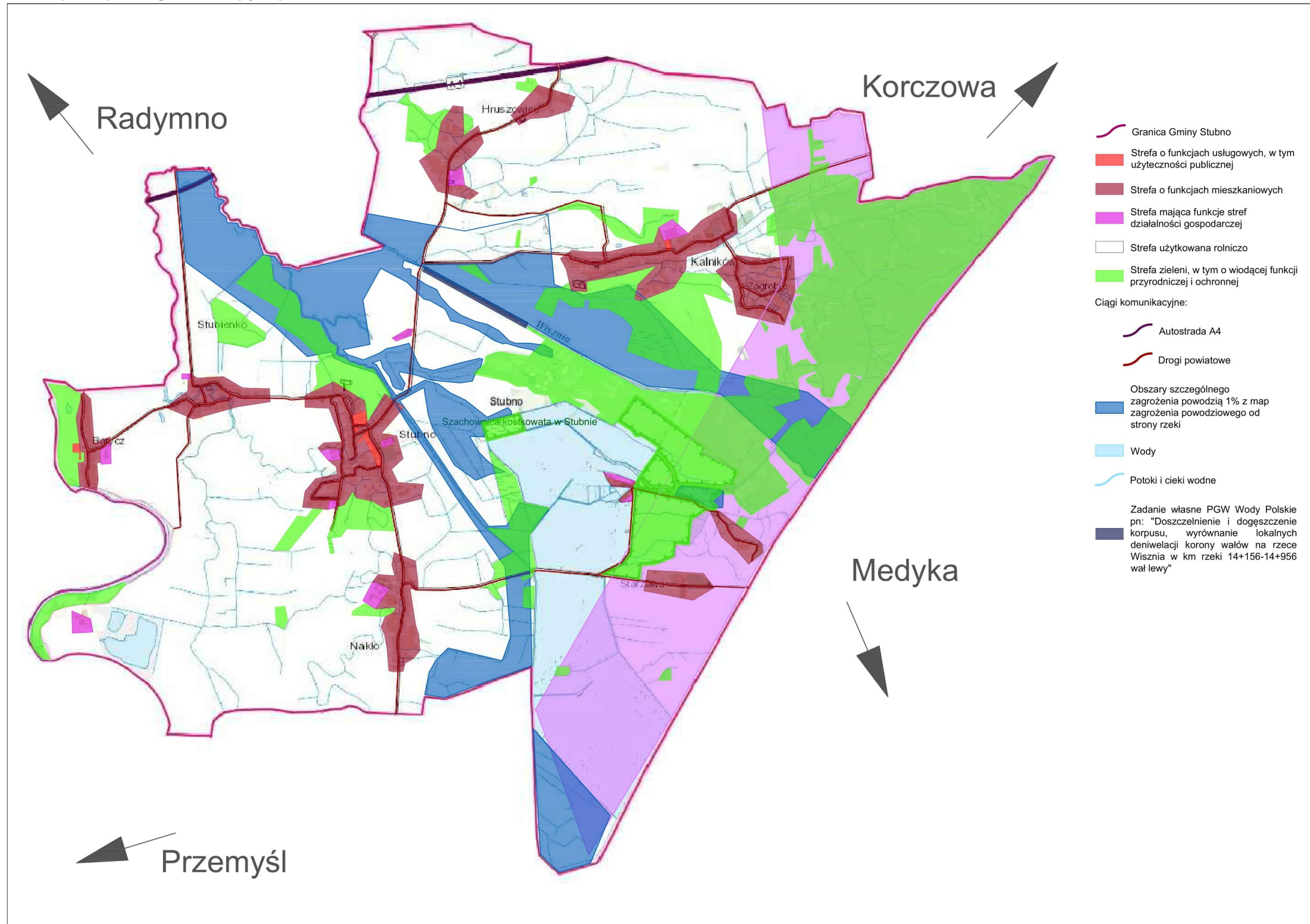
Źródło: Opracowanie własne

Kluczowym elementem wyżej zaprezentowanego modelu są wzajemne korelacje zarówno w przestrzeni, stymulujące i umożliwiające zrównoważony terytorialnie rozwój, jak i w układzie poszczególnych obszarów tematycznych (społecznych i gospodarczych), jako źródło synergii generujące wartość dodaną rozwoju. Niezwykle istotnym elementem są także powiązania międzyinstytucjonalne. Mowa tutaj przede wszystkim o zacieśnianiu współpracy podmiotów, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych (III sektor) oraz zacieśniania relacji z mieszkańcami. Pozwoli to na zwiększenie potencjałów i aktywności na rzecz rozwoju, wzajemne uzupełnianie działań, poprawę efektywności, co przełoży się na lepsze wykorzystanie zasobów materialnych i nie materialnych na rzecz rozwoju i dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

9.4 Model strukturalny funkcjonalno – przestrzennej Gminy

Podrozdział odnosi się do przepisów wskazujących, iż Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy”, zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządnie gminnym.

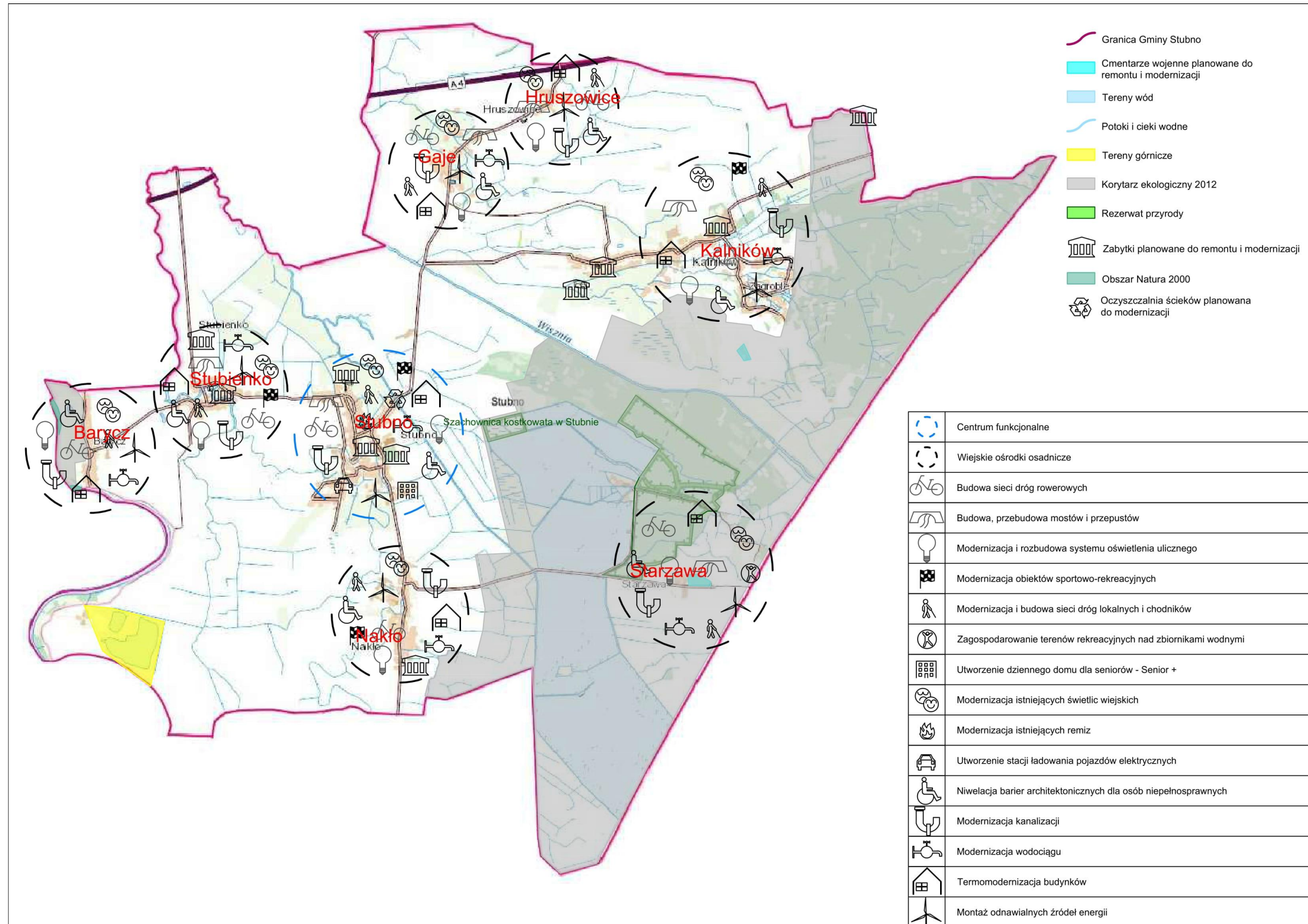
Mapa 6 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.

Źródło: Opracowanie własne

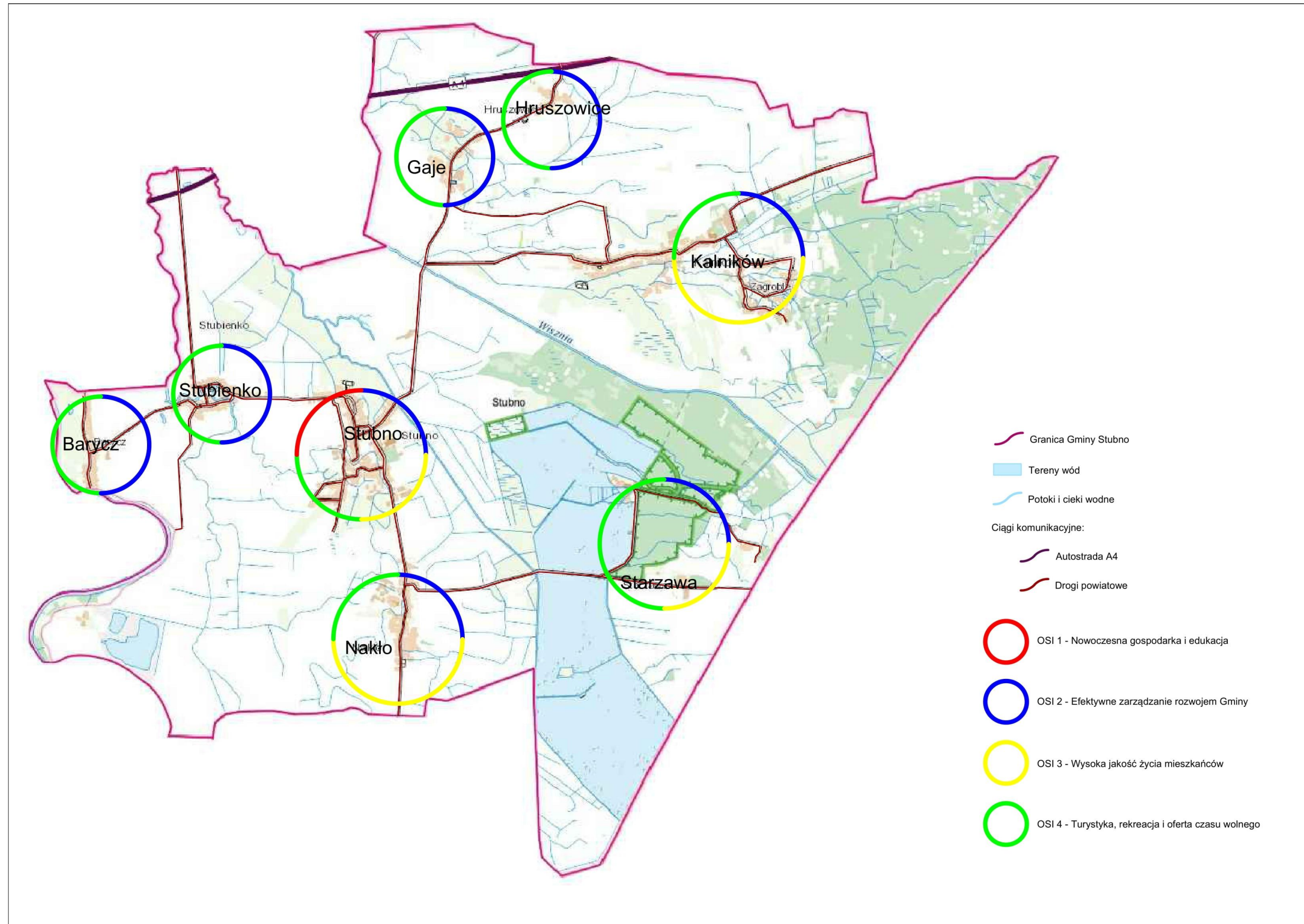
Mapa 7 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 8 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.

Źródło: Opracowanie własne

9.5 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Kolejnym z wyznaczników świadczących o zastosowaniu zintegrowanego podejścia w planowaniu rozwoju gminy Stubno, jest określenie w ramach niniejszego dokumentu strategicznego ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Przedstawione w ramach niniejszego dokumentu ustalenia i rekomendacje, wskazują przewidywane oraz pożądane działania w dziedzinie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Sygnalizują one działania planistyczne niezbędne do realizacji strategii

Tabela 56 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Nazwa obszaru	Charakterystyka	Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej
<p>Strefa o funkcjach usługowych, w tym użyteczności publicznej</p>	<p>Obszary administracyjno-usługowe, istotne ze względu na obsługę mieszkańców gminy oraz sąsiednich gmin wiejskich, a także skupiające miejsca pracy. Jest to głównie miejscowość Stubno. W miejscowości tej zlokalizowane są m.in. instytucje i obiekty użyteczności publicznej, punkty handlowo-usługowe, w tym tereny obsługi komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie roli miejscowości Stubno jako lokalnego lidera usług i handlu, • porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej, • zwiększanie potencjału gospodarczego, w tym wzmacnianie istniejących funkcji usługowych komercyjnych, • podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie dostępu do usług. 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych, <ul style="list-style-type: none"> • mieszanie i dodawanie funkcji, • zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, infrastruktura piesza i rowerowa), • strategiczne planowanie miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach, • rewitalizacja obszarów zdegradowanych w celu zwiększenia terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod działalność gospodarczą, • przestrzenie publiczne uwzględniane, jako ograniczona część ośrodków osadniczych stanowiącą podstawowy element integrujący układy urbanistyczne lub ruralistyczne i decydujące o atrakcyjności obszaru dla zamieszkania, • w planowaniu terenów usługowych należy zapewnić ochronę ogólnodostępnych miejsc i możliwości tworzenia nowych przestrzeni publicznych (zielenic, parków, placów zabaw, terenów sportowo-rekreacyjnych itp.) przy zachowaniu historycznych założeń, układów urbanistycznych i przestrzeni publicznych,

- w celu podkreślenia bogactwa kultury lokalnej oraz wzbogacenia funkcjonalnego rekomenduje się jej eksponowanie w przestrzeni potencjałów kulturowych oraz wykorzystanie dla potrzeb turystyki (m.in. poprzez: zagospodarowanie w formie szlaków turystycznych/tras rowerowych historycznych szlaków handlowych, kulturowych; wykorzystywanie istniejących obiektów dziedzictwa kulturowego, jako wzorników w kształtowaniu lokalnej przestrzeni, a także bazy dla tworzenia instytucji kultury; zabezpieczenie zaplecza infrastrukturalnego dla wsparcia twórczości ludowej, a także ośrodków rzemiosła ludowego oraz tworzenia izb regionalnych; objęcie ochroną wszelkich przejawów działalności kulturowej i kulturotwórczej, przetrwałych tradycji, obrzędów, stroju ludowego oraz wspieranie współczesnych form kontynuacji tradycji lokalnych, ochronę i eksponowanie miejsc pamięci narodowej, w tym miejsc wydarzeń i walk historycznych),
- za fundamentalne w zakresie poprawy funkcjonowania układu podstawowych powiązań elektroenergetycznych; modernizację istniejącej infrastruktury energetycznej oraz budowę nowych elementów, a także poprawę stabilności zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych,
- w celu zapewnienia dostępności do ośrodków obsługi skupiających funkcje usługowe (ośrodek gminy oraz ośrodki gminne innych JST, jak również ośrodek

			<p>powiatowy i o znaczeniu subregionalnym – miasto Przemysł) oraz zwiększenia mobilności mieszkańców lokalne polityki przestrzenne powinny uwzględniać przywrócenie i usprawnienie powiązań komunikacyjnych miejscowości wiejskich z ośrodkami lokalnymi i ponadlokalnym</p>
<p>Strefa o funkcjach mieszkaniowych</p>	<p>Obszary mieszkaniowe z przewagą zabudowy jednorodzinnej oraz zagrodowej zlokalizowane przede wszystkim wzdłuż istniejących najważniejszych dróg na terenie gminy. Obszary te charakteryzują się tradycyjnymi dla fizjonomii wsi cechami rozplanowania i sposobem sytuowania zabudowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie jakości życia i komfortu zamieszkania poprzez realizację przedsięwzięć w zakresie infrastruktury technicznej, z zakresu ochrony środowiska, komunikacyjnej, • zwiększenie atrakcyjności osadniczej gminy, • zwieszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy w kontekście rozwoju budownictwa, mieszkaniowego jednorodzinnego <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej, • ochrona krajobrazu kulturowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy z możliwością jej uzupełnienia, • kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową, • tworzenie spójnej i jednolitego wizerunku obszarów o funkcjach mieszkalnych, • kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji, • zachowanie szczególnie cennych krajobrazowo jako wolnych od zabudowy, • zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych i ścieżek rowerowych, • poprawa dostępności infrastruktury usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, obiekty sportowe skwery), • w planowaniu terenów mieszkaniowych, należy zapewnić ochronę ogólnodostępnych miejsc i możliwości tworzenia nowych przestrzeni publicznych (zieleńców, parków, placów zabaw, terenów sportowo-rekreacyjnych itp.) przy zachowaniu historycznych założeń, układów urbanistycznych i przestrzeni publicznych,

			<ul style="list-style-type: none"> • porządkowanie struktur przestrzennych możliwie z zachowaniem skali i form zabudowy charakterystycznej dla terenów wiejskich, • planowanie terenów urbanizacji warunkowanych równoczesną realizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
<p>Strefa mająca funkcje stref działalności gospodarczej</p>	<p>Obszary pełniące kluczową rolę dla rozwoju gospodarczego gminy, zlokalizowane w większości w miejscowości Stubno</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy • uzupełnianie i kreowanie nowej struktury przestrzennej • koncentracja obszarów wzdłuż obecnych i planowanych ciągów komunikacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzbrajanie terenów zabudowy działalności gospodarczej w infrastrukturę techniczną – kanalizację sanitarną i nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej, • zwiększanie połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym • realizacja układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę • wprowadzanie elementów ograniczających negatywny wpływ terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych) <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie powierzchni terenów zieleni <ul style="list-style-type: none"> • uciążliwe lub wysoko specjalistyczne aktywności/przedsięwzięcia gospodarcze należy lokalizować w wyodrębnionych strefach umożliwiających eliminację środowiskowych kolizji funkcjonalnych oraz kształtowanie powiązań pomiędzy sferą produkcyjną a bazą badawczo-rozwojową;

<p>Strefa zieleni, w tym o wiodącej funkcji przyrodniczej i ochronnej</p>	<p>Lasy zajmują ok. 12% powierzchni gminy. Na obszarze gminy znajdują się następujące formy ochrony przyrody i krajobrazu: rezerwat przyrody „Szachownica Kostkowata” oraz „Starzawa”, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Rzeka San” PLH180007, 2 użytki ekologiczne oraz 67 pomników przyrody o łącznej liczbie 67 drzew.</p> <p>Tereny zieleni obejmują również zieleń urządzoną, strefy rekreacyjno-wypoczynkowe i obszary o funkcjach turystycznych. Są to obszary mające charakter obszaru dopełniającego systemy przyrodnicze. Pełnią głównie rolę rekreacyjno-społeczną i turystyczną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie obszarów leśnych oraz ich najbliższego sąsiedztwa do realizacji działań z zakresu rekreacji i wypoczynku (także sportu i turystyki czynnej) oraz ochrony zdrowia i edukacji (ścieżki edukacyjne, szlaki turystyczne, itp), <ul style="list-style-type: none"> • ochrona bioróżnorodności biologicznej i zrównoważone wykorzystanie systemu przyrodniczego, • zapobieganie degradacji środowiska leśnego dla zapewnienia harmonijnego rozwoju życia mieszkańców gminy, • zwiększenie dostępności terenów zieleni, <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie dużego udziału zieleni w strukturze przestrzennej gminy, • zachowanie istniejących i tworzenie dodatkowych kompleksów leśnych oraz towarzyszących im łąk w dotychczasowym użytkowaniu, uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych, • przeznaczenie lasów na cele rekreacyjne uzależnione od utrzymania funkcji ekologicznej (biologicznej, klimatycznej itp.) oraz drożności przestrzeni leśnej, • organizacja ścieżek edukacyjnych i stref wejścia do lasu wyposażonych w miejsca parkingowe, infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne i małą architekturę, umożliwiającą edukację, rekreację i wypoczynek, <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie istniejącego potencjału endogenicznego dla rozwoju obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i turystycznych, • porządkowanie istniejących i tworzenie nowych zespołów zieleni, • zwiększenie dostępności komunikacyjnej: pieszej, rowerowej oraz samochodowej, • umożliwienie lokalizacji obiektów budowlanych związanych z funkcją obszarów i usługami wspierającymi te funkcje, w tym niezbędnej infrastruktury – przy założeniu minimalizowania negatywnego oddziaływania obiektów na krajobraz, • w granicach korytarzy ekologicznych: utrzymanie przestrzeni wolnych od zabudowy, zapewnienie
--	---	---	--

		<p>oferty aktywnego spędzania czasu wolnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości zamieszkania oraz atrakcyjności osadniczej. 	<p>odpowiednich rozwiązań przestrzennych umożliwiających migrację zwierząt (np. mosty ekologiczne, przepusty, estakady itp.) w przypadku konieczności sytuowania nasypów ziemnych poprzecznie do osi korytarza, w tym kształtowanie naturalnych alternatywnych sposobów łączności ekologicznej (obejść ekologicznych), kształtowanie pasmowe struktury przyrodniczej (łąk, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych), uwzględnianie zwiększania ciągłości leśnych korytarzy ekologicznych poprzez zalesienie, odbudowa stosunków hydrologicznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> lokalne dokumenty planistyczne winny zawierać zapisy dotyczące ograniczenia działań wpływających negatywnie na obszary chronione.
<p>Strefa użytkowana rolniczo</p>	<p>W strukturze gruntów Gminy Stubno dominują użytki rolne, które zajmują ok. 89% powierzchni całej gminy. Obszar ten obejmuje: grunty orne, łąki, pastwiska oraz sady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie specyfiki i tożsamości gminy wiejskiej, zachowanie, ochrona przed wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej, zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego, rozwój rolnictwa ekologicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych, kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej, przeciwdziałanie rozdrobnieniu areалу rolnego i realizacja procesu scalania gruntów, realizacja przedsięwzięć zalesień gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych, umożliwienie przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport,

wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej,

- w celu ochrony walorów przestrzeni rolniczej rekomenduje się: minimalizowanie negatywnego oddziaływania na krajobraz obiektów kubaturowych poprzez ograniczenie zajmowanej przez nie powierzchni oraz wysokości obiektów, ochrona punktów widokowych i szerokich panoram przed zwartymi ciągami zabudowy zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów nieleśnych posiadających walory przyrodnicze (np. łąki wewnątrz i na obrzeżach kompleksów leśnych), utrzymanie istniejących warunków gruntowo-wodnych,
- wyznaczenie obszarów prowadzenia rolnictwa ekologicznego, w ramach którego następuje wyeliminowanie nawozów sztucznych, środków chemicznych i organizmów genetycznie modyfikowanych,
- w celu ochrony terenów rolnych przed degradacją oraz minimalizowania negatywnych skutków ekonomicznych związanych z rozpraszaniem zabudowy, rekomenduje się: ograniczenia w zakresie wyznaczania nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania (dopuszcza się możliwość włączenia w granice tych terenów, nieruchomości lub ich części położonych pomiędzy zainwestowanymi nieruchomościami, stanowiącymi dopełnienie istniejących struktur zabudowy); zachowanie dotychczasowego sposobu

			<p>użytkowania terenów rolnych (upraw polowych, łąk i pastwisk); niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.</p>
<p>Wody</p>	<p>Obszar obejmuje zbiorniki i cieki wodne w przestrzeni gminy oraz ich bezpośrednią otulinę biologiczną. Największy zbiornik wodny na terenie gminy znajduje się w miejscowości Starzawa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona istniejącego systemu zbiorników i cieków wodnych, • poprawa klas czystości wód na obszarze całej gminy, • wykorzystanie zbiorników i cieków wodnych dla rozwoju funkcji związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką, przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych zasadniczo z zakazem zabudowy kubaturowej (wyjątki: funkcje związane ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką), • w zakresie rzeki San w Baryczu oraz zbiornika Chałupkach Dusowskich - zabudowa o funkcjach turystyczno-rekreacyjnych, w tym elementy drobnych usług, • wprowadzenie zakazu podejmowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w bliskiej odległości od otuliny biologicznej cieków wodnych. <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie własne PGW Wody Polskie pn: „Doszczelnienie i dogęszczenie korpusu, wyrównanie lokalnych deniwelacji korony wałów na rzece Wisznia w km rzeki 14+156-14+956 wał lewy”

Źródło: Opracowanie własne

9.6 Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia

W ramach niniejszej części wskazano oczekiwane rezultaty związane z wdrożeniem działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych. Ocena stopnia wdrażania zaplanowanych rezultatów będzie następowała przy wykorzystaniu dwóch rodzajów wskaźników:

- wskaźniki cząstkowe - odpowiadające bezpośrednim i bezzwłocznym efektom wynikającym z realizacji Strategii,
- wskaźniki oddziaływania - obrazujące konsekwencje realizacji Strategii Rozwoju Gminy, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich odbiorców.

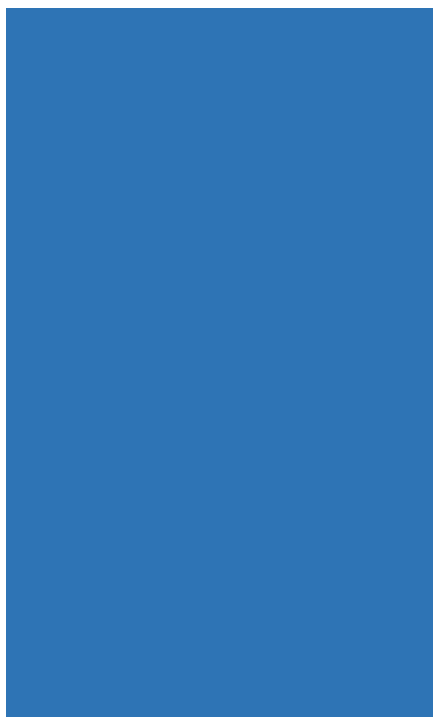
Wszystkie wskaźniki będą mierzone cyklicznie. Częstotliwość pomiaru uzależniona jest od kategorii wskaźników. Okresem bazowym, w stosunku, do którego porównywane są zmiany wskaźników jest rok, w którym szczegółowej diagnozie poddano sytuację w gminie, tj. rok 2020.

Monitoring będzie prowadzony na dwóch płaszczyznach: strategicznej (dotyczy całej Strategii Rozwoju Gminy) oraz operacyjnej (dotyczy poszczególnych przedsięwzięć).

W poniższych tabelach przedstawiono w sposób szczegółowy rezultaty planowanych działań wraz z zestawieniami wskaźników, pozwalającymi ocenić poziom wdrażania celów Strategii.

Tabela 57 Efekty wdrożenia obszaru 1 Nowoczesna gospodarka i edukacja

Obszar 1.	
Nowoczesna gospodarka i edukacja	
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja gminnej bazy oświatowej. • Modernizacja boisk przyszkolnych i sal gimnastycznych, • Upowszechnienie stosowania pracy metodą eksperymentów poprzez doposażenie sal lekcyjnych i laboratoriów w pomoce naukowe i dydaktyczne. • Cyfryzacja procesów edukacji poprzez większe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych • Rozszerzenie oferty edukacyjnej uwzględniającej kształcenie kompetencji kluczowych, rozwój kreatywności i umiejętności pracy zespołowej. • Kształcenie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży – współpraca szkół z terenu gminy z lokalnym biznesem, jak również rozwój szkolnych ośrodków kariery. • Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie, korzystaniem

z kształcenia ustawicznego, podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych,

- Organizacja systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw i zakładania nowych podmiotów gospodarczych oraz dla rolników -zachęcenie inwestorów do tworzenia zakładów pracy na terenie gminy
- Pozyskiwanie oraz przygotowywanie terenów pod inwestycje, w tym ich uzbrojenie,
- Promocja potencjału gospodarczego gminy Stubno wobec firm świadczących usługi turystyczne,
- Wprowadzenie ulg i zachęt dla przedsiębiorców i osób planujących rozpocząć własną działalność gospodarczą oraz stworzenie systemu informacyjno – doradczego,
- Likwidacja barier w obsłudze przedsiębiorców poprzez cyfryzację obsługi klienta w Urzędzie Gminy Stubno

Źródło: Opracowanie własne

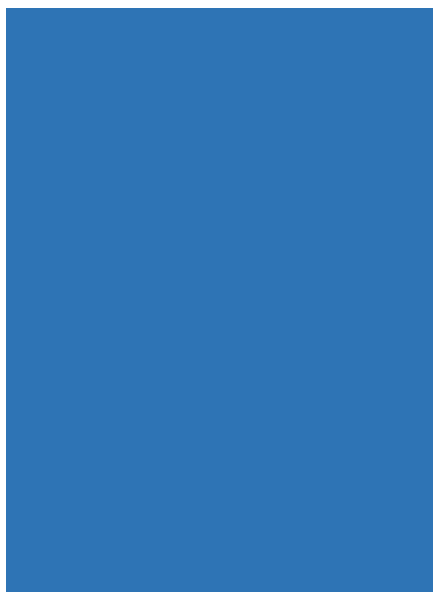
Tabela 58 Efekty wdrożenia obszaru 2 Efektywne zarządzanie rozwojem gminy

Obszar 2.	
Efektywne zarządzanie rozwojem gminy	
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie idei e-government w administracji samorządowej Gminy Stubno (cyfryzacja obsługi klienta), • Wysoka sprawność administracyjna, m.in. poprzez system szkoleń pracowników i wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego, a także rozwój usług elektronicznych, • Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania administracją (np. metoda CAF – Wspólna Metoda Samooceny albo inny system zarządzania, jakością, • Wdrożenie systemu zarządzania satysfakcją klienta zewnętrznego i wewnętrznego – zmiana podejścia w obsłudze klienta, • Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej), • Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenach wiejskich gminy m.in. poprzez

rozbudowę, modernizację infrastruktury oraz doposażenie obiektów (w tym istniejących placów zabaw, miejsc sportowo-rekreacyjnych, sal/świetlic wiejskich,

- Rewitalizacja zdegradowanych terenów, w tym centrum miejscowości (w tym budowa i urządzenie bulwarów i skwerów), zagospodarowanie parków podworskich, inwestycje w budownictwo mieszkaniowe, by zapobiec migracji młodych mieszkańców do miast
- Zwiększanie i modernizacja gminnego zasobu lokalowego,
- Rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie, turystyce wiejskiej i przyrodniczej,
- Wsparcie marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej,
- Wspieranie rozwoju działalności pozarolniczej na terenach wiejskich,
- Realizacja zadań w ramach funduszy sołeckich
- Tworzenie warunków do racjonalnego wykorzystania surowców energetycznych i realizacja inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii np. farmy fotowoltaiczne, instalacje prosumenckie,
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych, w tym również zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych i innych odpadów zawierających azbest
- Wzrost ekologicznej świadomości mieszkańców poprzez kampanie edukacyjne i promocję postaw proekologicznych oraz uświadamiających potrzebę działań adaptacyjnych i łagodzących zmiany klimatyczne oraz im przeciwdziałania, redukcji emisji, CO₂ i innych szkodliwych substancji,
- Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną (udrożnienie i rozbudowa rowów melioracyjnych, wykonanie regulacji potoków i cieków wodnych, przeciwdziałanie suszy, urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków, Nasadzenia szaty

roślinnej. oraz inne działania zapobiegające i łagodzące zmiany klimatyczne).

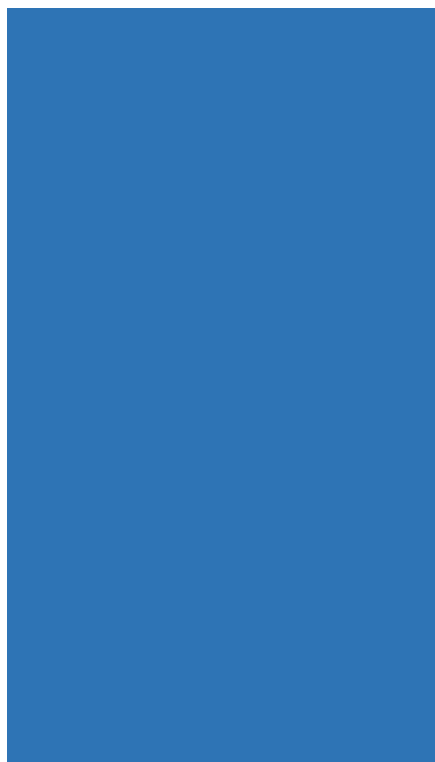
- Doszczelnienie i dogęszczenie korpusu, wyrównanie lokalnych deniwelacji korony wałów na rzece Wisznia w km rzeki 14+156+14+956, wał lewy,
- Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną (udroźnienie i rozbudowa rowów melioracyjnych, wykonanie regulacji potoków i cieków wodnych, przeciwdziałanie suszy, urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków, Nasadzenia szaty roślinnej. oraz inne działania zapobiegające i łagodzące zmiany klimatyczne)

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 59 Efekty wdrożenia obszaru 3 Wysoka, jakość życia mieszkańców

Obszar 3.	
Wysoka, jakość życia mieszkańców	
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i poprawa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. - Modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Stubno - Modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków położonych na terenie Gminy Stubno. • - Stały monitoring urządzeń wodno – kanalizacyjnych. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, w tym również zastosowanie odnawialnych źródeł energii, • Zwiększenie stosowania Odnawialnych Źródeł Energii na terenie Gminy Stubno, • Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez poprawę dostępu do Internetu szerokopasmowego, likwidację białych plam i zjawiska wykluczenia cyfrowego e-Inclusion, w tym rozwój sieci światłowodowej w każdej miejscowości substancji, • Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego oraz budowa i modernizacja chodników,

- Rozbudowa sieci gazowniczej w miejscowościach, w których będzie to możliwe,
- Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych,
- Rozwój i poprawa stanu gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej, w tym modernizacja istniejących dróg i budowa nowych,
- Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy poprzez współpracę z innymi zarządcami dróg w szczególności z Zarządem Dróg Wojewódzkich i Powiatowym Zarządem Dróg w Przemyślu oraz z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad,
- Budowa, przebudowa mostów przepustów na obszarze Gminy Stubno,
- Współpraca w zakresie transportu zbiorowego na terenie Gminy Stubno,
- Tworzenie nowych miejsc parkingowych,
- Tworzenie nowych dróg rowerowych jako alternatywnych korytarzy transportowych oraz infrastruktury park & ride,
- Montaż koszy na śmieci, ławek w ogólnodostępnych miejscach tj. parki, alejki itp.
- Monitoring strategicznych miejsc na terenie gminy,
- Wspieranie Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie doposażenia poszczególnych jednostek w nowoczesny i wydajny sprzęt, jak również budowa nowych oraz modernizacja istniejących remiz strażackich. Ponadto realizacja działań związanych z utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej OSP,
- Wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez edukację zwiększającą bezpieczeństwo. Program bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na drogach przebiegających przez Gminę,
- Wprowadzenie nowych rozwiązań w celu identyfikacji i łagodzenia problemów społecznych na terenie gminy,
- Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej,
- Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty,
- Organizowanie i wspieranie różnorodnych form pomocy społecznej, w tym świetlic

socjoterapeutycznych, oddziałów dziennych, ośrodków wsparcia czy warsztatów terapii zajęciowej,

- Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych,
- Utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów, w tym również pakiety działań aktywizacyjno-integracyjnych dla osób starszych
- Poszerzanie pakietu istniejących usług medycznych,
- Aktywna edukacja na rzecz zdrowego stylu życia,
- Doskonalenie stanu technicznego bazy lokalowej i infrastrukturalnej w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej, w tym: budowa nowych placówek medycznych oraz modernizacja istniejących,
- Dostosowanie placówek edukacyjnych do potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- Stworzenie infrastruktury opieki dla najmłodszych – utworzenie żłobka

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 60 Efekty wdrożenia obszaru 4 Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego

Obszar 4.	
Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego	
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja przestrzeni i obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe gminy Stubno (obiekty zabytkowe), • Organizacja wydarzeń kulturalnych, bazujących na obrzędach i zwyczajach wiejskich oraz na produkcji rolnej, • Rozwój aktywnego wypoczynku i zwiększenie potencjału turystycznego gminy m.in. poprzez rozbudowę rekreacyjno-turystycznych ścieżek rowerowych oraz szlaków turystycznych, • Rozwój istniejącej bazy sportowo – rekreacyjnej, w tym budowa bazy sportowo-rekreacyjnej w Baryczu i Chałupkach Dusowskich, • Budowa i modernizacja kompleksów turystycznych, • Budowa nowych alejek w parkach, miejscach zalesionych, centrach miejscowości z obszaru Gminy Stubno, • Utworzenie miejsc parkingowych dla kamperów, • Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym,

- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy (m.in. place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska wielofunkcyjne) oraz właściwe wykorzystanie obiektów już funkcjonujących,
- Modernizacja, remont i doposażenie Gminnej Placówki Kultury oraz świetlic wiejskich (w zakresie świadczenia usług kulturalnych),
- Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy
- Poprawa dostępu do informacji o obiektach turystycznych w Gminie Stubno poprzez m.in.
  - oznakowanie miejsc turystycznych
  - stosowanie elementów wizualizacji na portalu gminnym.
  - publikacje i akcje promocyjne
- Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji czasu wolnego, markowych produktów turystycznych i wydarzeń kulturalnych,
- Intensywne działania promocyjne, w zakresie promocji kulturalnej i tożsamości lokalnej (m.in. sprawna obsługa strony internetowej gminy, likwidacja szpecących banerów na rogatkach gminy i posadowienie nowych, okolicznościowe ryngrafy z nowym herbem gminy dla nowożeńców, złotych jubilatów, pakiet powitalny dla nowonarodzonych mieszkańców gminy z herbem itp.

Źródło: Opracowanie własne

9.7 Spójność kierunków rozwoju gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

Gmina Stubno położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich. W celu ich identyfikacji przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),**
- **Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,**
- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030.**

Przez obszary specjalne rozumie się:

- **OF (obszary funkcjonalne)** – obszary, na których występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny
- **OSI (obszary strategicznej interwencji)** – określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł lub rozwiązania regulacyjne.

1. OSI Krajowe - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030):

- **Wschodnia Polska,**

Wschodnia część kraju w największym stopniu skupia obszary zagrożone marginalizacją, a jej województwa - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie - znajdują się w grupie regionów o zdecydowanie niższym poziomie konkurencyjności w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej. **W zasięgu OSI Wschodnia Polska znajduje się Gmina Stubno.**

Mapa 9 Wschodnia Polska

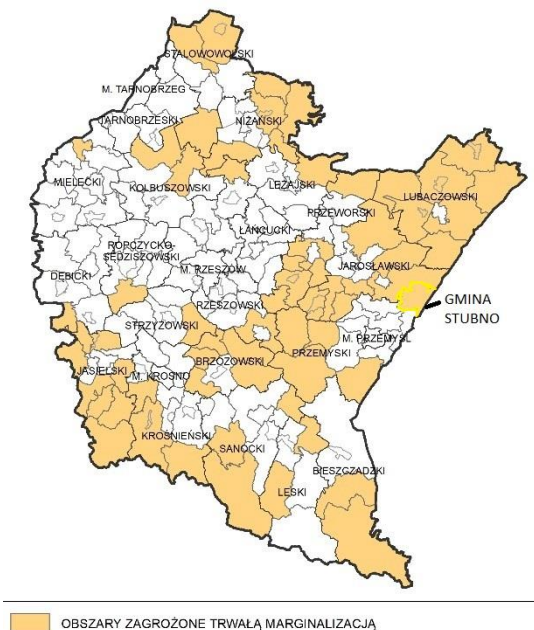

 OBSZAR POLSKI WSCHODNIEJ

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

Zgodnie z załącznikiem 1. Lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją; programowanie 2021-2027 do KSRR 2030 Gmina Stubno znalazła się na 448 pozycji ww. listy. W związku z tym jest ona usytuowana w obszarze OSI: obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Mapa 10 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

2. Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030:

Gmina Stubno wpisuje się w priorytety:

- **7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju**
- **7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku oraz w szczególności:**

7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju:

7.3.1. Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją województwie

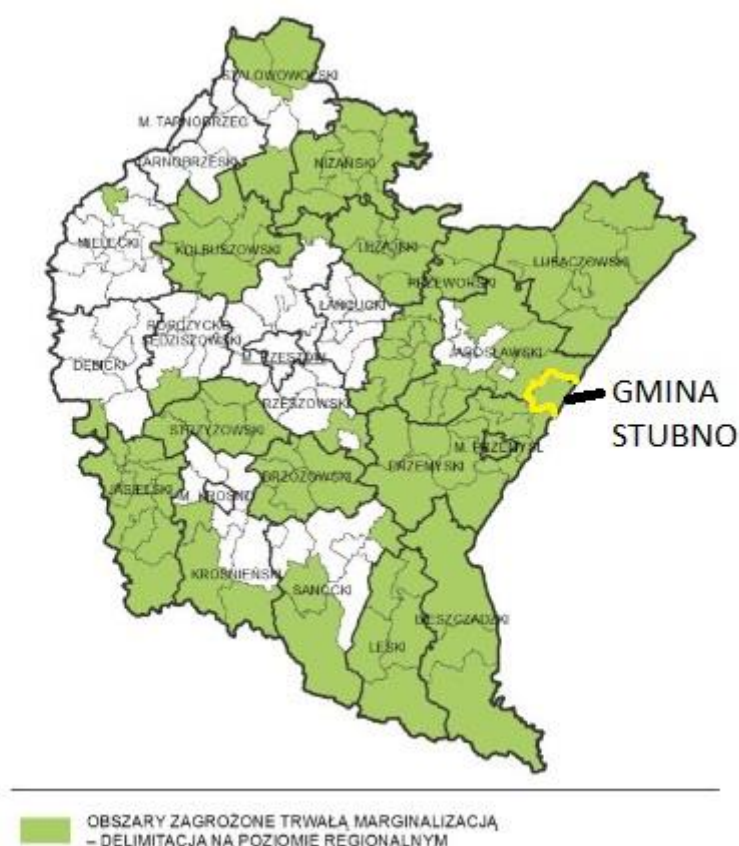
Zakładane działania

- rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby;
- aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców;
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych;
- pobudzenie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej;
- włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności;

- dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej, warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców;
- wzmocnienie roli instytucji publicznych, jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;
- ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej;
- intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego.

Mapa 11 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

7.3.3. Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu”

Zakładane działania:

- wykorzystanie biegu rzeki San dla rozwoju przedsiębiorczości i atrakcyjności turystycznej poprzez wielofunkcyjne wykorzystanie i zagospodarowanie jego brzegów i obszarów nadbrzeżnych;

Mapa 13 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zakładane działania:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjnousługowych,
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym

Zakładane działania:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;
- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów

wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;
- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej; wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej

Zakładane działania:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów;
- wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej;
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030:

- **Wiejski obszar funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój rolnictwa ekologicznego opartego na gospodarstwach rodzinnych;
- 2) rozwój działalności gospodarczej związanej z gospodarką rolną i turystyką;
- 3) rozwój kapitału ludzkiego oraz wzrost poziomu życia mieszkańców;
- 4) wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi;
- 5) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 6) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 7) racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego;
- 8) rozwój turystyki, w tym agroturystyki, funkcji sportowo-rekreacyjnych i uzdrowiskowych,
- 9) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) rozwój bazy usług publicznych;
- 2) zapobieganie procesom rozpraszania zabudowy powodującym degradację terenów otwartych i przydatnych dla rolnictwa;
- 3) ochrona zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- 4) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- 5) rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, w tym agroturystyki oraz lecznictwa uzdrowiskowego z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

• **Przygraniczny obszar funkcjonalny**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

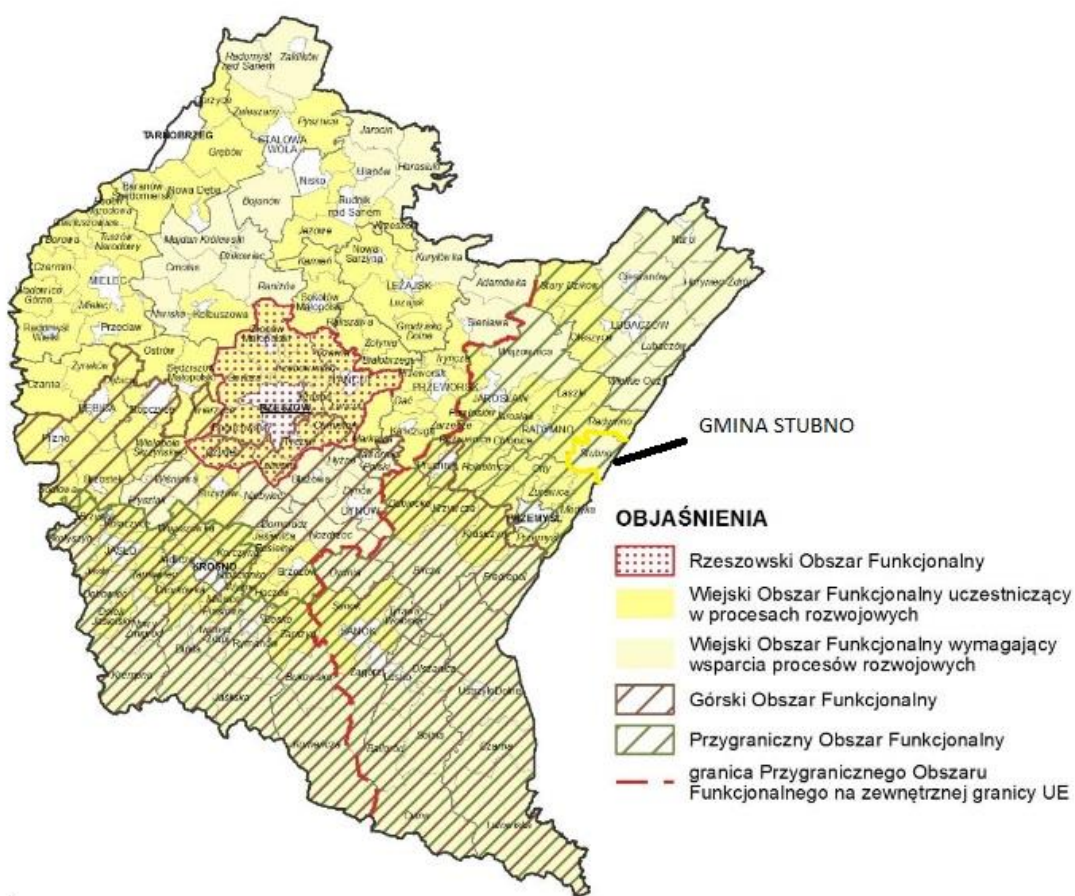
- 1) poprawa dostępności komunikacyjnej w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 2) wzmocnienie funkcjonalne ośrodków miejskich;
- 3) rozwój gospodarki rolnej i leśnej;
- 4) rozwój funkcji turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo,
- 5) rozwój w infrastruktury technicznej i transportowej.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) zagospodarowanie przestrzenne obszaru z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym;
- 2) rozwój i modernizacja infrastruktury granicznej, transportowej i logistycznej;
- 3) integrowanie systemów komunikacyjnych i usprawnienie powiązań transportowych;
- 4) wspieranie rozwoju nowych funkcji, zwiększających zakres świadczonych usług o charakterze ponadlokalnym, w tym logistycznych;
- 5) poprawa dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w miastach i na obszarach wiejskich;
- 6) współpraca transgraniczna w zakresie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego, realizacja i koordynacja wspólnych działań i projektów, zapewniających integrację planowania w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz infrastruktury transgranicznej,
- 7) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

Mapa 14 Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030

• **Obszar funkcjonalny gospodarki rolno-spożywczej:**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) utrzymanie i wzmocnienie zrównoważonej gospodarki rolnej, opartej na zdywersyfikowanym wykorzystaniu ziemi;
- 2) zachowanie funkcji przemysłowych ośrodków miejskich oraz rozwój „zielonego przemysłu” tj. przemysłu opartego o produkty i surowce regionalne, funkcjonującego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- 3) rozwój stref aktywności gospodarczej oraz instytucji otoczenia biznesu;
- 4) rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług związanych z obsługą rolnictwa;
- 5) utrzymanie i rozbudowa infrastruktury transportowej oraz technicznej, w tym energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii;
- 6) rozwój turystyki, w tym agroturystyki, w oparciu o bogate zasoby dziedzictwa kulturowego.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) utrzymanie dotychczasowego użytkowania terenów rolniczych, przy jednoczesnym tworzeniu warunków do rozwoju rolnictwa towarowego;

- 2) zachowanie walorów krajobrazu kulturowego, w tym tradycyjnego krajobrazu rolniczego;
- 3) rozwój rolnictwa ekologicznego, w szczególności na terenach o dobrym stanie środowiska;
- 4) uwzględnienie ochrony terenów o wysokim wskaźniku waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej przy lokalizacji inwestycji;
- 5) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- 6) utrzymanie istniejących urządzeń melioracyjnych oraz budowa zbiorników małej retencji dla celów gospodarczych;
- 7) przy zagospodarowaniu terenów uwzględnienie ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- 8) zachowanie i ochrona walorów dziedzictwa kulturowego, w tym rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych świadczących o unikatowej historii i kulturze obszaru;
- 9) rozwój infrastruktury turystycznej.

Mapa 15 Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030

3. OSI – Lokalne - Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

W ramach Strategii Rozwoju wyodrębniono 4 obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

- Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja.
- Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy.
- Obszar 3. Wysoka, jakość życia mieszkańców.
- Obszar 4. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego.

Obszary te powiązane są z zidentyfikowanymi lokalnymi obszarami strategicznej interwencji, co zostało przedstawione w załączniku graficznym, stanowiącym mapę nr 8 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno w rozdziale 9.4 Model strukturalny funkcjonalno – przestrzennej Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Tabela 61 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021 – 2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	Cele Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	Cele Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021 – 2030
2.Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA	<p>Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja</p> <p>Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy</p>
2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	Cel szczegółowy priorytetu 1.3 Zapewnienie dobrych warunków i systemu wsparcia podmiotów gospodarczych i rolnictwa w dostosowaniu do wymagań i potrzeb współczesnej otwartej gospodarki	<p>Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno</p> <p>Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi</p>
<p>1.Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2.Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY	<p>Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja</p> <p>Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy</p> <p>Obszar 3. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego</p> <p>Obszar 4. Wysoka jakość życia mieszkańców</p>
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.1 Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości	Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

		<p>Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców</p> <p>Cel operacyjny IV.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację</p>
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia	Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	Cel szczegółowy priorytetu 2.3 Rozwój form i instytucji kultury z uwzględnieniem dziedzictwa oraz wymagań nowoczesności	<p>Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi</p> <p>Cel operacyjny IV.1 Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Gminie Stubno</p> <p>Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki</p> <p>Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	Cel szczegółowy priorytetu 2.4 Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy	Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.5 Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne	Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.6 Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie	<p>Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi</p> <p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa</p>

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

		<p>efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców</p>
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.7 Kształtowanie postaw prozdrowotnych, promocja aktywności fizycznej i wsparcie sportu kwalifikowanego</p>	<p>Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno</p> <p>Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi</p> <p>Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców</p> <p>Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki</p> <p>Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p>
<p>1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA</p>	<p>Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja</p> <p>Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy</p> <p>Obszar 3. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego</p> <p>Obszar 4. Wysoka jakość życia mieszkańców</p>

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.1 Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa</p>	<p>Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy</p> <p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.2 Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa</p>	<p>Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p>
<p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.3 Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych</p>	<p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p> <p>Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki</p>

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.4 Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług</p>	<p>Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno</p> <p>Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno</p> <p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnymi i lokalnym</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.5 Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych</p>	<p>Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p> <p>Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki</p> <p>Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p> <p>Cel operacyjny IV.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.6 Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych</p>	<p>Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.7 Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska</p>	<p>Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy</p> <p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa</p>

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

		efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Cel szczegółowy priorytetu 3.8 Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie	Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy
1.Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 2.Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG	Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy Obszar 3. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego
1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 4.1 Poprawa dostępności mieszkańców do usług publicznych oraz zwiększenie ich kompleksowości i podniesienie standardu dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych	Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z Gminy Stubno Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Stubno Cel operacyjny II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 4.2 Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne	Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej

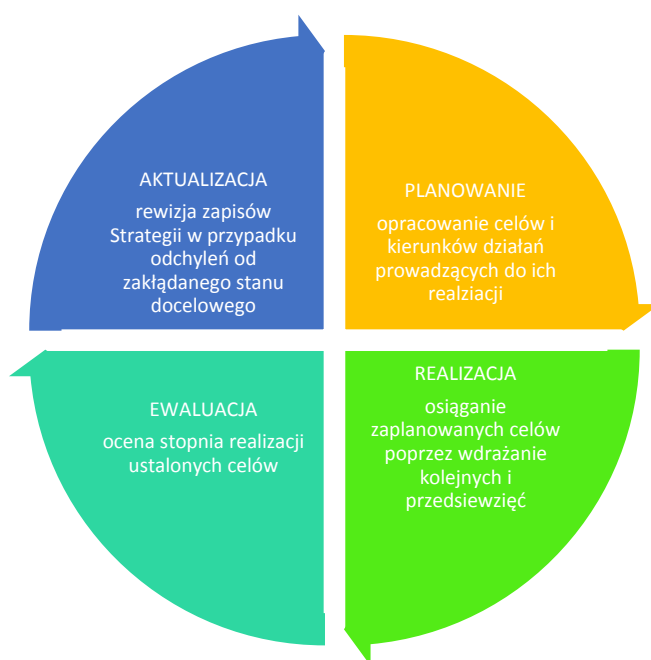
Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

		Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców.
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 4.3 Rozwijanie infrastruktury i integrowanie systemów zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Cel szczegółowy priorytetu 4.4 Łączenie potencjałów i budowanie partnerstw oraz praktyczna implementacja rozwiązań organizacyjnych i technicznych wzmacniających procesy służące rozwojowi społeczno-gospodarczego regionu	Cel operacyjny II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne

Źródło: Opracowanie własne

10 Część wdrożeniowa

Biorąc pod uwagę długookresowy charakter Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 z perspektywą należy podkreślić, że wdrażanie jej założeń jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do wytycznych w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych. W efekcie realizowanych przedsięwzięć stopniowo będą osiągnane cele i w związku z tym będą zmieniały się priorytety.

Wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 r. zależy w głównej mierze nie od odpowiedzialnego za jej opracowanie Wójta Gminy Stubno, ale od poziomu zaangażowania w realizację działań partnerów społeczno-gospodarczych. Wobec tego, system realizacji Strategii uwzględnia różnorodność instytucjonalną i organizacyjną. Proces wdrożenia Strategii oparty będzie o zasady wielopodmiotowego i wielopoziomowego zarządzania. Sygnalizuje to, że prowadzona będzie w tym zakresie efektywna współpraca z wieloma podmiotami publicznymi, lokalnymi i regionalnymi, reprezentantami sektora prywatnego i społecznego.

Mając na względzie usytuowanie Strategii u podłoża struktury zarządzania strategicznego oraz operacyjnego gminy Stubno, jako definicję przyjęto wykorzystanie wiedzy, doświadczeń oraz dobrych praktyk z zakresu zarządzania programami, rozumianymi, jako zespoły projektów powiązanych ze sobą i realizowanych dla osiągnięcia celu strategicznego określonego w ramach programu. Strategia ma charakter operacyjny i jako taka identyfikuje organizacyjne struktury wdrażające planowane cele, działania, zadania oraz ustalenia. Na strukturę organizacyjną składają się dwa typy podmiotów:

- Podmioty wykonawcze, czyli jednostki sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego realizujące wyznaczone kierunki działań służące urzeczywistnieniu założonych celów,

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

- Podmioty zarządzające, czyli koordynujące wdrożenie Strategii, jako całości, a przy tym prowadzące jego aktualizację, monitoring i ocenę.

Jako wyłączne kompetencje Rady Gminy Stubno zastrzeżono:

- Podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy, określającej szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji w szczególności z sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- Uchwalenie Strategii Rozwoju Gminy;
- Opiniowanie i uchwalanie zmian i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy.

Jako wyłączne kompetencje Wójta Gminy Stubno zastrzeżono:

- Sporządzenie projektu Strategii Rozwoju Gminy;
- Realizację zapisów Strategii w części dotyczącej sektora publicznego;
- Zagwarantowanie i uwzględnienie w planach budżetowych finansowania kierunków działań ujętych w Strategii, zgodnie z założonym udziałem Gminy Stubno;
- Podejmowanie decyzji o konieczności weryfikacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy na podstawie inicjatywy m.in. gminnych jednostek czy partnerów społeczno-gospodarczych;
- Stymulowanie i koordynacja działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również mobilizacja oraz integrowanie zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów oraz kierunków interwencji.

Institucje i podmioty, zaangażowane w proces wdrażania Strategii można podzielić na trzy główne grupy:

- Sektor publiczny – władze samorządowe gminy, urząd gminy i jednostki gminne, jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli, w tym np. gminy sąsiednie,
- Sektor biznesowy – przedsiębiorcy, kluczowi pracodawcy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze itp.
- Sektor społeczny – mieszkańcy, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni i osoby publiczne, reprezentanci młodzieży itp.
- Realizacja i wdrażanie Strategii opierać się będzie na następujących zasadach:
- **ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU** - przewiduje podejmowanie działań i tworzenie warunków dla generowania rozwoju całej jednostki, ale z uwzględnieniem potrzeb i potencjałów charakterystycznych dla różnych jej części; działania te zapewnią respektowanie ustaleń dokumentów w zakresie społeczno-gospodarczym i przestrzennym.
- **ZASADA CELOWOŚCI I EFEKTYWNOŚCI INTERWENCJI** – polega na zapewnieniu spójności działań różnych partnerów z celami Strategii, optymalizacji stosowanych metod i środków dla osiągnięcia założonych celów.

- **ZASADA NADRZĘDNOŚCI** - Strategia Rozwoju Gminy będzie stanowić dokument nadrzędny w stosunku do innych dokumentów na poziomie lokalnym. Determinuje to konieczność zapewnienia spójności wszystkich typów dokumentów opracowanych na szczeblu lokalnym z celami wyznaczonymi w ww. dokumencie.
- **ZASADA PARTNERSTWA I WSPÓŁPRACY**- przewiduje ona nawiązanie ścisłej współpracy instytucji publicznych i innych podmiotów realizujących w sposób bezpośredni lub pośredni działania związane z implementacją Strategii, jak również mieszkańców i ich organizacji oraz przedstawicieli świata biznesu i nauki, tak, aby w pełni angażować endogeniczne zasoby dla dynamicznego rozwoju gminy.
- **ZASADA WIELOSZCZEBLOWEGO ZARZĄDZANIA I ZINTEGROWANYCH PROJEKTÓW** – sensem przedmiotowej zasady jest podejmowanie skoordynowanych działań i inwestycji prorozwojowych realizowanych przez różne podmioty i finansowanych z różnych źródeł w celu zapewnienia ich komplementarności i znacznej wartości dodanej. Realizacja zintegrowanych projektów zapewni znacznie większe korzyści niż prowadzenie punktowych, odseparowanych od siebie działań i inwestycji.

10.1 Struktura zarządzania i wdrożenia strategii rozwoju gminy

Wójt Gminy Stubno, który jest odpowiedzialny za wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Stubno, składa Radzie Gminy sprawozdanie z jej realizacji, które przyjmowane jest lub odrzucane uchwałą Rady.

Wójt Gminy Stubno (odpowiedzialny za bieżący nadzór nad realizacją Strategii, dbałość o zagwarantowanie środków finansowych na jego skuteczną realizację oraz pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania, podejmowanie decyzji o potrzebie dokonania zmian dokumentu). Samorząd Gminy Stubno będzie zaangażowany w realizację Strategii poprzez następujące obszary aktywności:

- **OBSZAR BEZPOŚREDNICH KOMPETENCJI** - Samorząd jest odpowiedzialny za programowanie i późniejszą koordynację wdrażania dokumentu strategicznego. Główna jego rola sprowadza się do sprawowania funkcji strategiczno-kontrolnej nad wdrażaniem Strategii. Równolegle Samorząd jest wykonawcą działań przypisanych kompetencyjnie tej jednostce samorządu terytorialnego i wykonuje je w ramach własnych struktur (Urząd Gminy w Stubnie i gminne jednostki organizacyjne) bądź we współpracy z jednostkami autonomicznymi wobec samorządu lokalnego.
- **OBSZAR POŚREDNIEGO ODDZIAŁYWANIA** - obejmuje animacje projektów i działań, które finalnie realizowane będą przez partnerów społeczno-gospodarczych. W przypadku przedsięwzięć podejmowanych wspólnie przez Samorząd Gminy Stubno z innymi partnerami społeczno-gospodarczymi Samorząd może zapewnić udział i realizację roli lidera w partnerstwie oraz partycypację finansową.

Zgodnie z właściwością gminy, zarządzanie i koordynacja wdrażania Strategii prowadzona będzie w strukturach organizacyjnych Urzędu Gminy w Stubnie w ramach **Zespołu ds. wdrażania Strategii. W skład przedmiotowego zespołu wchodzić będą pracownicy zajmujący następujące**

stanowiska: ds. ochrony środowiska, rolnictwa i funduszy europejskich, ds. infrastruktury technicznej, planowania przestrzennego inwestycji i zamówień publicznych, ds. oświaty i spraw społecznych, ds. geodezji i gospodarki gruntami, ds. obsługi rady gminy i działalności gospodarczej. Zadania realizowane przez każdą z osób zajmujących ww. stanowiska wykonywane będą w ramach swoich kompetencji.

Do zadań Zespołu ds. wdrażania Strategii będzie należało:

- przygotowanie, koordynowanie oraz wdrażanie przedsięwzięć ujętych w ramach wykazu kierunków działań służących realizacji celów Strategii,
- uaktualnianie i kontynuacja procesu planowania, także w odniesieniu do poszerzenia Strategii o działania uwzględniające inne kategorie,
- dalsze programowanie procesów rozwojowych, wykraczających poza okres realizacji niniejszego dokumentu strategicznego (tj. rok 2034),
- koordynowanie, animowanie i inspirowanie działań społeczności lokalnej służących wdrożeniu zamierzeń Strategii,
- monitorowanie realizacji i ewaluacja procesu wdrażania Strategii,
- przygotowywanie sprawozdań i dokonywanie wewnętrznej oceny efektów wdrażania Strategii,
- harmonizowanie i poszerzanie partnerstwa,
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania działań.

Mając na względzie konieczność włączenia w proces wdrażania Strategii niemal całości struktury organizacyjnej Urzędu Gminy w Stubnie czy gminnych jednostek organizacyjnych, ww. Zespół będzie miał możliwość wydawania wiążących dyspozycji i rekomendacji kadrze kierowniczej poszczególnych komórek i jednostek w omawianym zakresie. Zespół będzie pełnił nadzór merytoryczny nad innymi podmiotami (w zakresie odpowiadającym powierzonym im do realizacji przedsięwzięciom) w celu zapewnienia uzyskania właściwego poziomu poszczególnych wskaźników oraz zachowania wysokiego stopnia partycypacji społecznej.

Wśród podmiotów zaangażowanych w strukturę zarządzania i wdrażania Strategii znajduje się również Zespół ds. opracowania Strategii, który czuwał na bieżąco i uczestniczył aktywnie w pracach nad opracowywaniem dokumentu.

W proces opracowania, wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno zaangażowane zostały różne grupy podmiotów i instytucji, w tym m.in.:

- Administracja rządowa – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- Administracja samorządowa – w tym m.in. sąsiednie gminy i Zarząd Województwa
- Instytucje i podmioty sektora społecznego – w tym m.in. organizacje pozarządowe, organizacje społeczne, fundacje;
- Instytucje i podmioty sektora gospodarczego- w tym m.in. przedsiębiorstwa, ośrodki innowacji, klastry, grupy producentów, instytucje otoczenia biznesu, organizacje i zrzeszenia gospodarcze, izby gospodarcze, organizacje pracodawców.

Istotną rolą we wdrażaniu Strategii będą odgrywali partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym m.in. jednostki sektora publicznego (administracja rządowa, samorządowa) i organizacje sektora społecznego, instytucje i organizacje sektora gospodarczego (adekwatnie do zakresu ich kompetencji) i inne. Przedmiotowa rola sprowadzać się będzie w głównej mierze do realizacji projektów własnych poszczególnych podmiotów, jak również inicjowanie działań na rzecz zmian organizacyjnych czy legislacyjnych tak, by rozwiązania systemowe wspierały realizację ustaleń Strategii. Na szczególną uwagę zasługuje tu również idea partnerstwa, której głównym zamierzeniem jest uzyskanie efektu synergii prowadzonych działań. Dlatego też partnerstwa zawierane w celu realizacji różnego rodzaju zamierzeń będą stanowiły niezwykle istotny mechanizm włączania partnerów społeczno-gospodarczych w proces rozwoju lokalnego.

10.2 System obiegu informacji w ramach zarządzania strategią rozwoju gminy

System obiegu informacji, jaki i środków finansowych związanych z wdrożeniem zaplanowanych kierunków działań będzie realizowany przez Zespół ds. wdrażania Strategii zgodnie z dotychczasowymi zarządzeniami i instrukcjami kancelaryjnymi obowiązującymi w Urzędzie Gminy w Stubnie. W oparciu o Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. 2011 nr 14, poz. 67) w Urzędzie Gminy w Stubnie wprowadzono stosowne procedury, które rozstrzygają zakres odpowiedzialności i kompetencji poszczególnych jednostek urzędu, regulują zasady przepływu informacji w urzędzie, a także środków finansowych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego.

Obieg informacji poza strukturą Urzędu Gminy w Stubnie zapewnią stałe spotkania Zespołu ds. opracowania Strategii, na których będą przekazywane informacje nt. postępu wdrażania poszczególnych kierunków działań, w tym informacje o środkach zaangażowanych poza budżetem gminy. Kolejnym z elementów będą coroczne sprawozdania przedkładane Radzie Gminy Stubno przez Zespół ds. wdrażania Strategii.

10.3 System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy. W ramach realizacji zaplanowanych projektów, przewiduje się sporządzenie dokumentów wykonawczych, obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów, na podstawie, których zostaną zrealizowane zaplanowane działania.

Jednocześnie należy podkreślić, że system monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021 – 2030 bazuje na doświadczeniach wynikających z systemu obowiązującego w programach współfinansowanych środkami UE. Przede wszystkim wykorzystana zostanie:

- cykliczna [przynajmniej roczna] ocena efektów realizacji Strategii Rozwoju Gminy poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu) monitorowanych w postaci sprawozdań; rekomendowane wskaźniki składać będą się z następujących elementów:

- nazwa wskaźnika,
  - jednostka miary,
  - wartość bazowa,
  - oczekiwany rezultat do roku 2030,
  - źródło danych.
- cykliczne spotkania [przynajmniej roczne] w zakresie formułowania rekomendacji usprawniających interwencję (w tym weryfikacja jej spójności w zakresie celów strategicznych oraz operacyjnych z dokumentami wyższego rzędu przede wszystkim na poziomie powiatu oraz regionu) organizowane we współpracy z ewaluatorem,
- monitoring projektów (w tym podmiotów) na terenie gminy ze środków europejskich (Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, programy krajowe).

Jednocześnie uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. W ramach realizowanych badań wykorzystywane będą:

- Ewaluacja ex ante (warunek wypełnia już niniejsza strategia) – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów danej interwencji.
- Ewaluacja bieżąca (on-going) - przeprowadzana w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są ich korekty.
- Ewaluacja ex post – podsumowująca, zwykle o charakterze strategicznym, przeprowadzana po zakończeniu wdrażania interwencji.

W ramach ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 wykorzystane zostanie podejście metodologiczne oparte na teorii programów (logice interwencji), w tym w szczególności na teorii zmiany (TBIE). Celem tego rodzaju ewaluacji jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują, dlaczego i jak działa określona interwencja.

Koniecznym uzupełnieniem działań ewaluacyjnych będzie zapewnienie adekwatnych i wiarygodnych źródeł danych potrzebnych do monitoringu interwencji oraz realizacji poszczególnych ewaluacji. Wykorzystywane będą w tym celu dane zbierane przez Urząd Gminy w Stubnie, wytypowane instytucje gminne, GUS (BDL), a także pochodzące z realizowanych projektów europejskich, które następnie przedstawiane będą powołaanemu zespołowi.

10.4 Analiza wskaźnikowa

Analiza wskaźnikowa bazująca na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju, będzie przygotowywana przez Zespół w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje w skład, których wchodzi następujące źródła informacji:

- Statystyka publiczna – generowana przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych (termin: koniec lipca każdego roku za rok poprzedni);
- Statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne wydziały i referaty Urzędu Gminy w Stubnie oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji dla Zespołu (wg załącznika nr 1 do Strategii Rozwoju);
- Statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym.

W wyborze mierników określających postęp realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 przyjęto zasadę ograniczonej liczby mierników monitorowania dla każdego z celów – zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Przy doborze mierników kierowano się adekwatnością, jednak głównym ograniczeniem była dostępność danych. Wszystkie wskaźniki określono przy opisie każdego celu operacyjnego znajdujące się w rozdziale 7 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju Gminy. znajdujące się w rozdziale 7 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju Gminy.

10.5 Raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno

Raport z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stubno, przygotowywany przez Zespół, opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych przez poszczególne referaty i komórki organizacyjne Urzędu Gminy Stubno oraz jednostki organizacyjne gminy, zbieżne merytorycznie z badanym celem operacyjnym. Konkretny wydział, referat lub jednostka gminy składa, co roku sprawozdanie do Zespołu (na określonym formularzu sprawozdawczym), które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całej Strategii Rozwoju.

10.6 Schemat i harmonogram realizacji procesu monitoringu

Zadania związane z monitoringiem i aktualizacją Strategii Rozwoju powierza się Wójtowi Gminy Stubno. Każdego roku realizacji Strategia Rozwoju, w terminie do końca marca danego roku, wyznaczony kierownik Zespołu będzie składał Wójtowi Gminy raport z realizacji Strategii Rozwoju oraz analizę wskaźnikową realizacji celów Strategii Rozwoju za dany okres sprawozdawczy.

Zakres raportu z realizacji Strategii Rozwoju obejmuje:

- Skrótowe przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych kierunków interwencji,
- Skrótowe przedstawienie ewentualnych trudności realizacyjnych dla poszczególnych kierunków interwencji, z uwzględnieniem proponowanych działań naprawczych,
- Wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunków interwencji w badanym okresie, w podziale na źródła finansowania.

Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów Strategii Rozwoju obejmuje:

- Porównanie wskaźników bazowych (dla roku 2020) ze wskaźnikami dla badanego okresu realizacji Strategii Rozwoju,
- Wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych Strategii Rozwoju.

Raporty z realizacji kierunków interwencji oraz analizy wskaźnikowej realizacji celów Strategii Rozwoju w badanym okresie będą przedstawiane Radzie Gminy Stubno w terminie do końca II kwartału danego roku oraz podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej.

10.7 Zasady aktualizacji

Zmiany w Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030 dokonywane będą uchwałą Rady Gminy na wniosek Wójta Gminy Stubno.

Decyzja o aktualizacji dokumentu dokonywana będzie przez Wójta Gminy Stubno we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy, które przedstawią ją do przyjęcia Radzie Gminy w Stubnie.

W przypadku zmian w otoczeniu zewnętrznym lub wewnętrznym gminy Stubno wpływających w istotny sposób na założone cele operacyjne i kierunku działań istnieje możliwość zmiany Strategii Rozwoju. Wójt Gminy Stubno zwołuje wówczas posiedzenie ewaluacyjne i aktualizujące, dotyczące realizacji Strategii Rozwoju. Podczas posiedzenia dokonywana jest:

- Ocena realizacji celów Strategii Rozwoju na podstawie materiałów przygotowanych przez Zespół (stan osiągnięcia wskaźników przyjętych dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju),
- Identyfikacja problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych celów,
- Opracowanie propozycji niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów,
- Ocena zmian w otoczeniu,

Następnie projekt zmienionej Strategii Rozwoju jest poddawany konsultacjom społecznym, a po zakończeniu konsultacji przedstawiony zostaje organowi stanowiącemu.

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Załącznik nr 1 Tabela do przekazywania danych statystycznych

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030			
Tabela do przekazywania danych statystycznych			
Obszar nr			
Nazwa miernika	Źródło danych i jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość dla roku badanego (..... r.)

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 2 Materiały pomocnicze do sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju.

Kluczowe działania			
Obszar nr	Cel operacyjny:	Jednostka monitorująca ze strony gminy:	Jednostka realizująca (jeśli dotyczy):
Opis stanu realizacji kierunku interwencji			
Opis powstałych trudności realizacyjnych			
Opis źródeł finansowania			

Źródło: Opracowanie własne

10.8 Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna została wprowadzona, jako filar działań na różnych etapach (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, w tym finansowanie, monitorowanie i ewaluacja) procesu rozwoju społeczno-gospodarczego odbywającego się na terenie gminy Stubno. Głównym celem tego rodzaju podejścia jest chęć podniesienia skuteczności i trwałości wyznaczonych kierunków działań oraz zwiększenia gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze gminy. Niezwykle istotne jest wzbudzenie przeświadczenia społeczeństwa o realnej możliwości decydowania o losach wspólnoty samorządowej. Ponadto

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

---

włączenie szerokiego grona interesariuszy w proces planowania rozwoju realizuje zasadę partnerstwa, polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców, a także ekspertów) w procesy programowania i wdrażania Strategii oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty wdrożenia dokumentów mają dotyczyć. Przedmiotowa zasada bazuje na założeniu, że otoczenie środowiska lokalnego jest najważniejszym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konstruktywnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk, a tym samym podnoszących, jakość życia mieszkańców terenów zdegradowanych. Zarówno proces analizowania i diagnozowania sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy Stubno, jaki i społeczny odbiór zagadnień objętych sytuacją kryzysową, odbywał się metodą partycypacyjną, u podstaw, której leży przekonanie o niezbędności włączania mieszkańców i partnerów społecznych w przebieg planowania procesu rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki organizacyjnej. Od samego początku autorzy niniejszego dokumentu, tj. samorząd gminy, uczestnicy oraz moderatorzy procesu, kładli szczególny nacisk na wagę rozwiązań organizacyjnych (poszukiwanie nowych dróg dojścia) oraz potrzebę zmiany społecznej świadomości w zakresie szukania innych rozwiązań problemów na obszarach kryzysowych, poza tworzeniem na nich kolejnych, nowych inwestycji.

11 Ramy finansowe oraz źródła finansowania

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Stubno 2021-2030 posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmieniać dane kwoty. Po analizie zebranych danych z rozdziału 8 Wieloletni Plan Inwestycyjny szacunkowo określono ramy finansowe w poszczególnych obszarach:

Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja 700 000,00 zł	Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy 7 600 000,00 zł
Obszar 3. Wysoka, jakość życia mieszkańców 14 030 000,00 zł	Obszar 4. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego 12 300 000,00

Bogaty wachlarz działań realizowanych w celu urzeczywistnienia zamierzeń Strategii przez różnego rodzaju podmioty i instytucje, będzie wymagał zaangażowania środków finansowych pochodzących z różnych źródeł. Niezwykle istotne dla sfinansowania działań przewidzianych w ramach niniejszego dokumentu strategicznego ma katalog środków publicznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych (w tym szczególną rolę będą odgrywały środki budżetu UE w perspektywie finansowej 2021-2027). Sukces wdrażania zakładanych celów Strategii zależny będzie od zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania planowanych zadań/przedsięwzięć/kierunków działań. Jednoznaczne określenie tych źródeł, w kontekście zapewnienia spójności i efektywności realizowanych przedsięwzięć, jest zadaniem złożonym, ponieważ system finansowania zadań publicznych charakteryzuje się wielopoziomowością i hierarchicznością (poziom regionalny, krajowy i europejski), a za jego rozwój i właściwą organizację odpowiedzialnych jest wiele różnych podmiotów z różnych szczebli zarządzania. Występują również różne formy finansowania przedsięwzięć: dotacje, instrumenty finansowe, formuła partnerstwa publiczno-prywatnego.

Skuteczny proces pozyskiwania środków finansowych wymaga wypracowania odpowiedniego systemu organizacji i koordynacji. Przedmiotowy proces powinien przede wszystkim uwzględniać zróżnicowanie wariantów finansowania przedsięwzięć wskazanych w Strategii (źródła i formy). Niezwykle istotną kwestią jest odejście od typowego systemu grantowego oraz wypracowanie zasad korzystania z funduszy zwrotnych. Niebagatelne znaczenie ma również korzystanie z funduszy bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską. Podstawy stanowią: dywersyfikacja oraz ciągłość działań, które pozwolą na wypracowanie długoterminowego planu finansowego, a także wdrażanie inwestycji bardziej ryzykownych, często o charakterze innowacyjnym czy eksperymentalnym.

Zakres działań przewidzianych w Strategii jest szeroki i wielowątkowy oraz obejmuje ich realizację przez różnego rodzaju podmioty (z sektora publicznego i prywatnego). Wobec tego niezbędne będzie poszukiwanie różnych źródeł finansowania zaplanowanych działań, w tym m.in. środki w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i innych. Kluczową rolę przypisać należy również krajowym środkom publicznym.

Zasady finansowania przedsięwzięć Strategii:

1. Wykorzystywanie różnych form finansowania – dotacje oraz różnego rodzaju instrumenty finansowe, w tym zwrotne (pożyczki, poręczenia, gwarancje),
2. Dywersyfikacja i łączenie różnych źródeł finansowania przedsięwzięć,
3. Wykorzystywanie ze środków europejskich na różnych poziomach - program regionalny, programy krajowe, programy współpracy międzynarodowej i transgranicznej (Program Współpracy Transgranicznej PL – BA – UA),
4. Udział w międzynarodowych projektach sieciowych np. programy Interreg, Central Europe,
5. Wykorzystywanie funduszy bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską np. LIFE, Horyzont, COSME, itp.

Wśród głównych źródeł finansowania Strategii znajdują się:

- Środki własne Gminy Stubno – budżet jednostki samorządu terytorialnego będzie stanowić jedno z podstawowych źródeł finansowania przedsięwzięć zawartych w Strategii,
- Środki z budżetu Unii Europejskiej w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 – środki z budżetu UE w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 przewidziane w ramach krajowych programów operacyjnych, regionalnych programów operacyjnych, środków na rozwój obszarów wiejskich dostępne w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej,
- Środki z budżetu UE dostępne w ramach instrumentów (programów) bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską (dotyczą one głównie następujących zagadnień: wsparcie MŚP, kształcenie, w tym kształcenie ustawiczne, współpraca międzyregionalna i transgraniczna, szkolenie, a także energetyka i kwestie klimatyczne),
- Środki budżetu państwa (instrumenty wspierające działania prorozwojowe na poziomie i lokalnym) oraz środki budżetu Województwa Podkarpackiego - środki budżetu państwa lub samorządu województwa dostępne w ramach istniejących oraz nowych instrumentów takich, jak porozumienie terytorialne (art. 14rb ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju),
- Środki pochodzące z krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych,
  - Program Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030,
  - Mechanizmy finansowe EOG i Norweski Mechanizm finansowy,
  - Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
  - Środki pochodzące od partnerów publicznych (inne jednostki samorządu terytorialnego) zaangażowanych we wspólną realizację przedsięwzięć (środki

przeznaczone na sfinansowanie zadań w całości lub stanowiące wkład własny do projektów wspartych środkami zewnętrznymi),

- Dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykryzysowych,
- Kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- Krajowy Plan Odbudowy,
- Polski Ład.

12 Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Stubno	11
Tabela 2 Struktura ludności gminy Stubno wg ekonomicznych grup wiekowych.....	20
Tabela 3 Ludność pracująca na terenie gminy Stubno w latach 2015 – 2019	21
Tabela 4 Zarejestrowani bezrobotni w gminie Stubno w latach 2015 – 2020	22
Tabela 5 Zarejestrowani bezrobotni według wieku w latach 2015 – 2020.....	23
Tabela 6 Zarejestrowani bezrobotni w gminie Stubno wg. wykształcenia w latach 2015 -2020...	23
Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku z uwzględnieniem podziału na sektor publiczny i prywatny.....	27
Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej funkcjonujące na terenie gminy Stubno w 2019 roku według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007	30
Tabela 9 Analiza porównawcza podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie gminy Stubno w 2015 i 2019 roku według sekcji PKD oraz sektorów własnościowych.....	31
Tabela 10 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na przestrzeni lat 2015-2019.....	32
Tabela 11 Nauczyciele pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na etaty.	33
Tabela 12 Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych.....	34
Tabela 13 Edukacyjne grupy wieku w gminie Stubno.	34
Tabela 14 Liczba członków oraz kluby sportowe na terenie gminy Stubno.....	35
Tabela 15 Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku oraz liczba uczestników.....	38
Tabela 16 Dane dotyczące ochrony zdrowia w gminie Stubno.....	40
Tabela 17 Dane dotyczące pobierania świadczenia 500+ w roku 2019.	41
Tabela 18 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Stubno	44
Tabela 19 Ilość i rodzaj budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania w latach 2016 – 2019.....	46
Tabela 20 Dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie Stubno	48
Tabela 21 Dane dotyczące sieci kanalizacji w gminie Stubno.	49
Tabela 22 Dochody budżetu gminy Stubno za 2018 oraz 2019 rok.	51
Tabela 23 Wydatki gminy Stubno w latach 2018 i 2019.	53
Tabela 24 Główne problemy w obszarze społecznym.....	56
Tabela 25 Główne problemy w obszarze infrastruktura i środowisko	58
Tabela 26 Główne problemy w obszarze gospodarki i promocji gminy	59
Tabela 27 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Potencjał gospodarczy	66
Tabela 28 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Kapitał ludzki.....	67
Tabela 29 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym Komunikacja, położenie	68
Tabela 30 Analiza SWOT w obszarze funkcjonalnym „Zarządzanie rozwojem”	70
Tabela 31 Analiza SWOT – szanse i zagrożenia	71
Tabela 32 Kierunki interwencji. Cel operacyjny I.1	74
Tabela 33 Wskaźniki do monitorowania	76
Tabela 34 Kierunki interwencji. Cel operacyjny I.2	77

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Tabela 35 Kierunki interwencji. Cel operacyjny II.1.....	79
Tabela 36 Wskaźniki do monitorowania.....	80
Tabela 37 Kluczowe działania. Cel operacyjny II.2.....	81
Tabela 38 Wskaźniki do monitorowania.....	83
Tabela 39 Kluczowe działania. Cel operacyjny II.3.....	84
Tabela 40 Wskaźniki do monitorowania.....	86
Tabela 41 Kluczowe działania. Cel operacyjny III.1.....	88
Tabela 42 Wskaźniki do monitorowania.....	90
Tabela 43 Kierunki interwencji. Cel operacyjny III.2.....	91
Tabela 44 Kierunki interwencji. Cel operacyjny III.3.....	94
Tabela 45 Wskaźniki do monitorowania.....	95
Tabela 46 Kluczowe działania. Cel operacyjny III.4.....	96
Tabela 47 Wskaźniki do monitorowania.....	98
Tabela 48 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.1.....	99
Tabela 49 Wskaźniki do monitorowania.....	99
Tabela 50 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.2.....	100
Tabela 51 Wskaźniki do monitorowania.....	101
Tabela 52 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.3.....	102
Tabela 53 Kierunki interwencji. Cel operacyjny IV.4.....	103
Tabela 54 Wskaźniki do monitorowania.....	104
Tabela 55 Kluczowe przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2021-2030	106
Tabela 56 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.....	118
Tabela 57 Efekty wdrożenia obszaru 1 Nowoczesna gospodarka i edukacja	126
Tabela 58 Efekty wdrożenia obszaru 2 Efektywne zarządzanie rozwojem gminy.....	127
Tabela 59 Efekty wdrożenia obszaru 3 Wysoka, jakość życia mieszkańców	129
Tabela 60 Efekty wdrożenia obszaru 4 Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego.....	131
Tabela 61 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021 – 2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030.....	144

13 Spis map

Mapa 1 Gmina Stubno na tle Rzeczypospolitej Polskiej oraz województwa podkarpackiego	9
Mapa 2 Gmina Stubno na tle powiatu przemyskiego.....	9
Mapa 3 Gmina Stubno z usytuowaniem poszczególnych miejscowości	10
Mapa 4 Wykaz dróg na terenie gminy Stubno.....	43
Mapa 5 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Stubno.	55
Mapa 6 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.....	114
Mapa 7 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.....	115
Mapa 8 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stubno.....	116
Mapa 9 Wschodnia Polska	134
Mapa 10 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.	135
Mapa 11 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny.....	136

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030

Mapa 12 Obszar objęty Programem Strategicznym „Błękitny San”	137
Mapa 13 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego	138
Mapa 14 Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym.....	141
Mapa 15 Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym	143

14 Spis Wykresów

Wykres nr 1 Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Stubno w ujęciu procentowym	11
Wykres nr 2 Liczba mieszkańców gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019	13
Wykres nr 3 Liczba mieszkańców pozostałych gmin powiatu przemyskiego na przestrzeni lat 2009-2019.....	14
Wykres nr 4 Statystyczna gęstość zaludnienia poszczególnych gmin oraz powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku	15
Wykres nr 10 Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały oraz czasowy w gminie Stubno na przestrzeni lat 2014-2019.....	20
Wykres nr 11 . Szacunkowa stopa bezrobocia w Gminie Stubno na tle Województwa Podkarpackiego	22
Wykres nr 12 Wielkość gospodarstw rolnych w gminie Stubno na podstawie danych wynikających z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku	25
Wykres nr 13 Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2009-2019	26
Wykres nr 14 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach powiatu przemyskiego na podstawie danych z 2019 roku.....	26
Wykres nr 15 Liczba podmiotów należących do sektora publicznego i prywatnego, funkcjonujących na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2015-2019.....	28
Wykres nr 16 Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Stubno na przestrzeni lat 2015-2019	29
Wykres nr 17 Podział ćwiczących w klubach sportowych w gminie Stubno ze względu na płeć... 35	
Wykres nr 18 Porównanie księgozbioru do ilości czytelników w gminie Stubno.....	37
Wykres nr 20 Gospodarka – ocena sfery funkcjonalnej.....	61
Wykres nr 21 Infrastruktura techniczna – ocena sfery funkcjonalnej.....	61
Wykres nr 22 Infrastruktura społeczna – ocena sfery funkcjonalnej.....	62
Wykres nr 23 Wybrane problemy społeczne	62
Wykres nr 24 Ocena gminy Stubno w wybranych kategoriach.....	63
Wykres nr 25 Ludność w gminie Stubno	63
Wykres nr 26 Model rozwoju	113

15. Spis załączników

Załącznik nr 1 Tabela do przekazywania danych statystycznych	159
Załącznik nr 2 Materiały pomocnicze do sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju.....	160

Strategia Rozwoju Gminy Stubno na lata 2021-2030
